دفترچه شماره ۱

آزمون

۱۴

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

پایه

۱۲

تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۳/۲۶

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی

علوم انسانی

تعداد سؤال: ۸۰ | مدت پاسخ‌گویی: ۸۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	ریاضی و آمار	۲۰	۱	۲۰	۳۰ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰ دقیقه
۳	جامعه‌شناسی	۱۵	۵۱	۶۵	۲۵ دقیقه
۴	روان‌شناسی	۱۵	۶۶	۸۰	

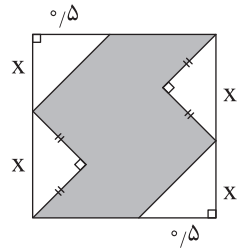
مواد امتحانی	سرفصل دهم	سرفصل یازدهم	سرفصل دوازدهم
ریاضی و آمار	مطابق با کنکور سراسری		
علوم و فنون ادبی	مطابق با کنکور سراسری		
جامعه‌شناسی	مطابق با کنکور سراسری		
روان‌شناسی	مطابق با کنکور سراسری		

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامهٔ کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

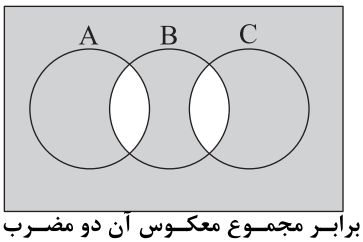
ریاضی و آمار

۱- در مربع زیر، اگر مساحت قسمت رنگی برابر $\frac{۱۵}{۷}$ واحد مربع باشد، محیط مربع کدام است؟

۱) $\frac{۳۶}{۷}$
۲) $\frac{۳۵}{۷}$
۳) ۴
۴) $\frac{۴۸}{۷}$

۲- با توجه به نمودار ون زیر، مجموعهٔ رنگ‌شده کدام است؟

۱) $(A-B)\cup(B-A)\cup(C-B)$
۲) $(B-A)\cup(B-C)\cup(A\cup C)$
۳) $(A-B)\cup(C-B)\cup(C\cup A)'$
۴) $(A-B)\cup(C-B)\cup(A\cap C)'$

۳- دو مضرب متوالی عدد ۳ را در نظر بگیرید. اگر معکوس اولین مضرب را از $\frac{۴}{۹}$ کم کنیم، حاصل برابر مجموع معکوس آن دو مضرب می‌شود. اگر a مجموع این دو مضرب باشد، مجموع ارقام a کدام است؟

۱) ۶ ۲) ۷ ۳) ۸ ۴) ۹

۴- تابع f به هر عدد حقیقی مکعب معکوس نصف همان عدد، منهای ۲ را نسبت می‌دهد. حاصل $f(\frac{۱}{\sqrt[۳]{۲}})+f(\sqrt[۳]{۲})$ کدام است؟

۱) ۱۴ ۲) ۱۵ ۳) ۱۶ ۴) ۱۸

۵- اگر f همانی و $f(k^۲-۳k)=-۲$ باشد، نمودار تابع $y=kx-۱$ همواره از کدام ناحیه نمی‌گذرد؟

۱) اول ۲) دوم ۳) سوم ۴) چهارم

۶- اگر f تابعی ثابت و به‌ازای هر عدد حقیقی داشته باشیم $f(x)+۶=۲(f(x+۶))^۲$ مجموع مقادیر ممکن برای $f(\sqrt{۲})$ کدام است؟

۱) $\sqrt{۲}$ ۲) $-\sqrt{۲}$ ۳) $\frac{۱}{۲}$ ۴) $-\frac{۱}{۲}$

۷- می‌خواهیم از یک رشته سیم به طول L، یک مستطیل به اضلاع $\frac{a}{۲}$ و ۲x بسازیم، به طوری‌که مساحت آن ماکزیمم شود. x کدام است؟

۱) $\frac{L}{۲}$ ۲) $\frac{L}{۴}$ ۳) $\frac{L}{۸}$ ۴) $\frac{۳L}{۸}$

۸- نمودار تابع خطی f محور xها را در نقطه‌ای به طول ۳ قطع کرده و $۲f(۴)=۳f(۱)-۲$ مقدار $f(-۱)$ کدام است؟

۱) -۱ ۲) ۱ ۳) $\frac{۳}{۲}$ ۴) $-\frac{۳}{۲}$

۹- داده‌های ۱ , ۸ , ۲ , ۷ , ۳ , ۹ , ۵ , ۶ , a درآمد ماهانهٔ کارمندان یک اداره برحسب میلیون تومان است. اگر مقدار خط فقر به روش میانگین، ۲ برابر خط فقر به روش میانه باشد، مجموع ارقام a کدام است؟

۱) ۱۳ ۲) ۱۵ ۳) ۴ ۴) ۱۴

۱۰- رأس سهمی $y=\frac{x^۲}{۲}+۲x-۵$ روی خط $۲y=ax+۳$ قرار دارد. a کدام است؟

۱) ۸ ۲) ۸/۵ ۳) $-۵/۵$ ۴) ۱۴

۱۱- جدول ارزشی کدام‌یک از گزاره‌های زیر با جدول ارزشی گزارهٔ $p\Leftrightarrow\sim q$ یکسان است؟

۱) $\sim[(p\wedge q)\vee(\sim q\wedge p)]$
۲) $(\sim p\vee\sim q)\wedge(p\vee q)$
۳) $(\sim p\vee\sim q)\vee(q\vee\sim p)$
۴) $\sim[(\sim p\vee\sim q)\vee(\sim p\wedge q)]$

محل انجام محاسبات

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

۱۲- دو مجموعهٔ ۱۰۰ عضوی $A = \{\frac{۳x_۱ - ۲}{۴}, \dots, \frac{۳x_{۱۰۰} - ۲}{۴}\}$ و $B = \{۴x_۱ - ۲, \dots, ۴x_{۱۰۰} - ۲\}$ را در نظر بگیرید. اگر میانگین اعضای مجموعهٔ A از ۳ برابر میانگین اعضای B، ۱ واحد بیشتر باشد، میانگین اعضای مجموعهٔ A کدام است؟

۱) $-۰/۲$ ۲) $۰/۲$ ۳) $۰/۴$ ۴) $-۰/۴$

۱۳- اگر $f = \{(۰, ۱), (۵, ۳), (۶, -۲)\}$ و $g = \{(۱, ۰), (۰, ۳), (۱, -۲)\}$ مجموع اعضای دامنه و برد تابع $\frac{۲f - g}{g}$ کدام است؟

۱) ۱۱ ۲) ۹ ۳) ۱۲ ۴) ۱۳

۱۴- انحراف معیار ۱۲ دادهٔ آماری با میانگین ۶، برابر ۴ می‌باشد. اگر دو دادهٔ ۸ و ۴ را از کل داده‌ها کنار بگذاریم، واریانس داده‌های باقی‌مانده کدام است؟

۱) ۱۶/۴ ۲) ۱۸/۴ ۳) ۱۷/۴ ۴) ۱۵/۴

۱۵- ۵ معلم ریاضی و ۳ معلم ادبیات به چند طریق می‌توانند عکس یادگاری بگیرند به طوری‌که معلمان ادبیات یک در میان قرار بگیرند؟

۱) $۵! \times ۳!$ ۲) $۵! \times ۴!$ ۳) $(۵!)^۲$ ۴) $۵! \times ۲$

۱۶- در پرتاب دو تاس با چه احتمالی ضرب اعداد دو تاس مضرب ۴ است ولی مضرب ۶ نیست؟

۱) $\frac{۱}{۳}$ ۲) $\frac{۲}{۹}$ ۳) $\frac{۱}{۵}$ ۴) $\frac{۴}{۹}$

۱۷- اگر $a_n = ۳n + ۱$ و $b_{n+۱} = \begin{cases} a_{n+۲} - a_n & , a_n : \text{زوج} \\ ۲a_{n-۱} + ۱ & , a_n : \text{فرد} \end{cases}$ حاصل $b_۳ + b_۴$ کدام است؟

۱) ۱۵ ۲) ۲۳ ۳) ۱۲ ۴) ۲۱

۱۸- دنبالهٔ a_n با رابطهٔ بازگشتی $۲a_n + ۳a_{n+۱} = ۰$ را در نظر بگیرید. اگر جملهٔ دوم این دنباله $۳^۷$ باشد، جملهٔ نهم دنباله کدام است؟

۱) ۱۲۸ ۲) -۱۲۸ ۳) ۲۵۶ ۴) -۲۵۶

۱۹- در یک دنبالهٔ حسابی، مجموع جملات اول، سوم و پنجم برابر با مجموع جملات دوم و هفتم است. اگر جملهٔ دوازدهم دنباله برابر ۱۸ باشد، اختلاف مشترک دنباله کدام است؟

۱) ۱/۵ ۲) ۱/۲۵ ۳) ۲ ۴) ۲/۷۵

۲۰- در تساوی $\frac{x^۷ \times \sqrt[۴]{۷^۳} \times \sqrt[۳]{۲۱^{۱۲}}}{۳^{-۲} \times (\frac{۳}{۷})^۶} = ۱۵^۷ \times \sqrt[۴]{۷^{۴۳}}$، مقدار x کدام است؟

۱) ۲۱ ۲) ۳۰ ۳) ۴۲ ۴) ۱۵

علوم و فنون ادبی

۲۱- کدام‌یک از موارد زیر براساس تاریخ ادبیات معاصر نادرست است؟

الف) گرایش به برخی قالب‌های دیگر مانند خاطره و شرح‌حال، از ویژگی‌های ادبی نثر پس از انقلاب است.

ب) در نثر پس از انقلاب، باستان‌گرایی و علاقه به استفاده از واژگان کهن محسوس است.

ج) شعر نیمایی در میان جوانان انقلابی تا حدی از رونق افتاد و قالب قصیده و غزل رایج شد.

د) تفکر اومانیسم در برخی از آثار پس از انقلاب به گونه‌ای کم‌رنگ مشاهده می‌شود.

ه) از ویژگی‌های داستان تا انقلاب اسلامی، وجود مفاهیم خصوصی، سیاسی و اجتماعی است.

۱) الف و ب ۲) ب و ج ۳) ب و د ۴) ب و ه

محل انجام محاسبات

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

۲۲- **هر یک از جملات زیر به ترتیب معرف کدام شخصیت‌ها هستند؟**

الف) او به دستور منصور بن نوح سامانی کتاب «تاریخ‌الرسل و الملوک» را به فارسی برگرداند.

ب) او تحت تأثیر خواجه عبدالله انصاری کتاب «کشف‌الاسرار و عدة‌الابرار» را با نثر موزون نوشت.

ج) او وزیر مقتدر غازان‌خان و اولجایتو بود و کتاب او جامع‌التواریخ را به نثری عالمانه و پخته نوشته است.

د) او در ابداع معانی و خیال‌های رنگین مشهور بوده و به همین سبب «خلاق‌المعانی ثانی» لقب گرفته است.

۱) محمد بن جریر طبری ـ ابوالفضل میبدی ـ فضل‌الله همدانی ـ بیدل دهلوی

۲) ابوعلی بلعمی ـ نصرالله منشی ـ شمس قیس رازی ـ کلیم کاشانی

۳) محمد بن جریر طبری ـ ابوالفضل میبدی ـ شمس قیس رازی ـ کلیم کاشانی

۴) ابوعلی بلعمی ـ ابوالفضل میبدی ـ فضل‌الله همدانی ـ کلیم کاشانی

۲۳- **کدام عبارت از نگاه تاریخ ادبیات درست است؟**

۱) انجمن ادبی خاقان به ریاست فتحعلی‌شاه و با هدف رهایی بخشیدن شعر از انحطاط دورهٔ صفوی و دوره‌های پس از آن تأسیس شد.

۲) قاآنی شیرازی و سروش اصفهانی از جمله شاعران دورهٔ بیداری هستند که به قصیده‌سرایی به سبک شاعران خراسانی روی آوردند.

۳) روزنامهٔ نسیم شمال در دوران جنبش مشروطه توسط سید اشرف‌الدین گیلانی در رشت، که پس از تهران از بازار سیاسی و مطبوعاتی پررونقی برخوردار بود، چاپ می‌شد.

۴) تصنیف «از خون جوانان وطن لاله دمیده» از عارف قزوینی است که عموماً زبانی پیچیده داشت و از مضامین وطن‌دوستی و ستیز با نادانی سخن می‌گفت.

۲۴- **چند مورد از دیدگاه تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی نادرست است؟**

- **سید مهدی شجاعی با مجله‌هایی مانند رشد جوان و صحیفه همکاری داشت.**
- **علی مؤذنی در حوزهٔ ادبیات دفاع مقدس رویکردی خاص دارد و «ظهور» از جمله آثار اوست.**
- **شرف‌نامهٔ بدلیسی از آثار مصنوع سبک هندی است.**
- **کتاب «حبیب‌السیر» اثر «خواندمیر» نمونهٔ نثر مرسل سبک هندی است.**
- **کتاب «رشحات عین‌الحیات» از «علی بن حسین واعظ کاشفی» در موضوع عرفان است.**
- **اشعار سپید سید علی موسوی گرمارودی قابل توجه‌اند و «از آسمان سبز» از آثار اوست.**

۱) دو ۲) سه ۳) چهار ۴) پنج

۲۵- **کدام گزینه درباره شاعر شعر زیر صحیح نیست؟**

«من اینجا بس دلم تنگ است / و هر سازی که می‌بینم بدآهنگ است / بیا ره‌توشه برداریم / قدم در راه بی‌برگشت بگذاریم / ببینیم آسمانِ هرکجا آیا همین رنگ است؟»

۱) حماسی بودن زبان و کهن‌گرایی از ویژگی‌های شعر این شاعر است.

۲) «آخر زمستان» و «از این اوستا» از آثار این شاعر محسوب می‌شود.

۳) شعر «سلامت را نمی‌خواهند پاسخ گفت / سرها در گریبان است...» نیز از همین شاعر است.

۴) شعر وی شعری اجتماعی است و حوادث زندگی مردم را در خود منعکس می‌کند.

۲۶- **ویژگی‌های سبکی زیر به ترتیب مربوط به کدام سبک شعر و نثر است؟**

- **استفاده از دو نشانه برای یک متمم.**
- **لغات کم‌کاربرد فارسی در مقایسه با دوره‌های بعد.**
- **تمثیل و استشهاد به آیات، احادیث و اشعار.**
- **آوردن آرایه‌های ادبی فراوان، امثال و اشعار گوناگون.**

۱) زبانی شعر سبک خراسانی، نثر دورهٔ سامانی، نثر دورهٔ غزنوی و سلجوقی، نثر قرن ششم.

۲) زبانی نثر قرن چهارم، شعر سبک خراسانی، شعر قرن ششم، نثر قرن ششم.

۳) زبانی شعر سبک خراسانی، شعر سبک خراسانی، شعر قرن ششم، نثر قرن هفتم.

۴) زبانی نثر قرن چهارم، نثر قرن پنجم، نثر دورهٔ غزنوی، نثر قرن هفتم.

۲۷- **کدام‌یک از عبارت‌های زیر از نظر تاریخ ادبیات نادرست است؟**

۱) زبان سبک هندی را باید زبانی واقع‌گرا قلمداد کرد، زیرا زبان حقیقی مردم آن دوره بوده است.

۲) قالب حقیقی شعر سبک هندی مفردات است اما شاعر این ابیات مستقل را با وزن و قافیه به هم گره می‌زند.

۳) شعر هندی شعری معنی‌گرا است نه صورت‌گرا و شاعران به معنی بیشتر توجه دارند تا به زبان.

۴) در سبک شعر هندی با از بین رفتن حکومت بغداد لغات عربی کم شد و این موجب تقویت زبان فارسی شد.

SanjeshCloud www.SanjeshCloud.ir

۲۸- **با توجه به ویژگی‌های ادبی، کدام بیت را نمی‌توان به سبک عراقی منسوب کرد؟**

۱) صد بار بگفتی که دهم زان دهنت کام / چون سوسن آزاده چرا جمله زبانی؟
۲) در هوس آن که بر خط تو نهم سر / سوی تو همچون قلم به فرق دویدم
۳) در عشق من فریدم و در خوبی او نظیر / عز الذی و جل که ما را به هم کشید
۴) در چشم من برست قد سرو پیکرت / زان پلک چشم‌هام فراهم نمی‌رسد

۲۹- **در کدام بیت استعارهٔ بیشتری به کار رفته است؟**

۱) لعل شیرین تو وصفش بر شکر باید نوشت / مهر رخسار تو شرحش بر قمر باید نوشت
۲) گر نه مرغ چمن از هم‌نفس خویش جداست / همچو من خسته و نالنده و دل‌ریش چراست
۳) طوطی از پستهٔ تنگ تو شکر گرد آورد / چشم از درج عقیق تو گهر گرد آورد
۴) ای لاله برگ خوش نظرت گلستان چشم / یاقوت آبدار تو قوت روان چشم

۳۰- **آرایه‌های مشترک ابیات زیر در کدام گزینه آمده است؟**

«خبر درد فراق از دل یعقوب بپرس / شرح زیبایی یوسف ز زلیخا بشنو»
«روضه خلد اگر چه دل بهر لقا طلب کند / روضه خلد بیدلان نیست به جز لقای تو»
«دیوانه‌ای که خاتم لعل لب تو یافت / آزاد شد ز ملک سلیمان چنانک من»

۱) تلمیح ـ حس‌آمیزی ـ استعاره
۲) تشبیه ـ استعاره ـ مجاز
۳) تلمیح ـ تشبیه ـ مراعات نظیر
۴) تضاد ـ تشبیه ـ کنایه

۳۱- **آرایه‌های ذکر شده زیر همهٔ گزینه‌ها به درستی آمده است، به‌جز .....**

۱) مدام آن نرگس سرمست را در خواب می‌بینم / عجب مستی است کش پیوسته در محراب می‌بینم
(ایهام تناسب ـ استعاره مصرحه)
۲) تا برآمد در جهان آوازهٔ زلف و رخش / کیمیای کفر و دین را روز بازاری نماند
(لف و نشر مرتب ـ تشبیه)
۳) دلم چو غنچه بخندد چو سر ز خاک برآرم / به بوی آن که گیاهی ز بوستان تو باشم
(ایهام ـ حسن تعلیل)
۴) حکایت رخت از آفتاب می‌شنوم / حدیث لعل لبت از شراب می‌شنوم
(استعاره ـ تشبیه)

۳۲- **آرایه‌های «اغراق، تشبیه، حسن تعلیل و مجاز» در کدام بیت دیده می‌شود؟**

۱) تیغ خوبان به جفا خونم ریخت / بد نگویم که نکویم زده‌اند
۲) جوی خون می‌رود از چشمهٔ چشمم بر خاک / بر سرم بین که ز دست تو چه‌ها می‌آید
۳) چنگ را بینم که هنگام صبوح از درد من / می‌کند فریاد و خون از چشم ساغر می‌رود
۴) لبت به خون عزیزان که می‌خوری لعل است / تو خود بگوی که خون می‌خوری حلال است این؟

۳۳- **در کدام بیت صنعت معنوی ایهام دیده نمی‌شود؟**

۱) به بوی تو، تنها به بوی تو بود / که هرجا گلی دیده‌ام چیده‌ام
۲) نه تلخ است صبری که بر یاد اوست / که تلخی شکر باشد از دست دوست
۳) غرق خون بود و نمی‌مرد ز حسرت فرهاد / خواندم افسانهٔ شیرین و به خوابش کردم
۴) مگر به روی دلآرای یار ما ور نه / به هیچ وجه دگر کار برنمی‌آید

۳۴- **آرایه‌های نوشته شده زیر کدام گزینه تماماً در بیت مربوطه دیده نمی‌شوند؟**

۱) کامم از تلخیِ غم چون زهر گشت / بانگ نوش شادخواران یاد باد
(تشبیه ـ مراعات نظیر)
۲) ز حسرت لب شیرین هنوز می‌بینم / که لاله می‌دمد از خونِ دیده فرهاد
(تلمیح ـ سجع)
۳) سیل از بساط خانه بدوشان چه می‌برد / ملک خراب را غمی از ترک‌تاز نیست
(تشخیص ـ اسلوب معادله)
۴) می‌کند حافظ دعایی، بشنو، آمینی بگو / روزی ما باد لعل شکّرافشان شما
(استعاره ـ کنایه)

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

۳۵- آرایه‌های «تشبیه»، «پارادوکس»، «موازنه»، «مراعات‌نظیر» و «مجاز» به ترتیب در کدام ابیات به کار رفته است؟

الف) در ازل بست دلم با سرِ زلفت پیوند / تا ابد سر نکشد، وز سرِ پیمان نرود
ب) مباش زندهٔ مردار اگر کسی از حرص / که آن سگ است که هم زنده است و هم مردار
ج) کف و ساعدش چو کف شیر نر / هیون ران و موبد دل و شاه فر
د) بهاری کز دو رخسارش، همی شمس و قمر خیزد / نگاری کز دو یاقوتش همی شهد و شکر ریزد
ه) بداد لعلِ لبت بوسه‌ای به صد زاری / گرفت کام دلم زو به صد هزار اِلحاح

۱) ه، الف، د، ب و ج ۲) د، ب، الف، ج و ه ۳) ه، ب، د، الف و ج ۴) ج، الف، ب، د و ه

۳۶- به ترتیب در کدام ابیات شاهد آرایه‌های «حس آمیزی، حسن تعلیل، جناس، تشخیص و تشبیه» هستیم؟

الف) هرچند حسن را خطر از چشم پاک نیست / پنهان ز آب و آینه کن آن جمال را
ب) تا آتش از دلم نکشد شعله چون چنار / باور نمی‌کنند تهی‌دستی مرا
ج) حسنی که دیده دید دل آن سوی مایل است / فریاد دل ز دیده و آه من از دل است
د) زان کشم پیش تو هر دم آه ای آرام جان / تا کنم از دل برون مطلق هوای دیگران
ه) من خود از عشق لبت فهم سخن می‌نکنم / هرچه از آن تلخ‌ترم گر تو بگویی شکر است

۱) ه، د، الف، ج و ب ۲) الف، د، ج، ه و ب ۳) ه، ج، الف، د و ب ۴) الف، ب، ج، د و ه

۳۷- در کدام بیت قافیه نادرست است و در بحر رمل سروده شده است؟

۱) در من این هست که صبرم ز نکورویان نیست / از گل و لاله گزیر است و ز گل‌رویان نیست
۲) دیدار تو حل مشکلات است / صبر از تو خلاف ممکنات است
۳) یار جسمانی بود رویش چو مرگ / صحبتش شوم است باید کرد ترک
۴) مرا طبع از این نوع خواهان نبود / سر مدحت پادشاهان نبود

۳۸- کدام گزینه دارای قافیهٔ درونی طبق قاعدهٔ ۲، و شامل استعاره مکنیه است؟

۱) تو سرو جویباری تو لالهٔ بهاری / تو یار غمگساری تو حور دلربایی
۲) مل رفت به سوی گل، گل رفت به سوی مل / گل بوی ربود از مل، مل رنگ ربود از گل
۳) شهری دل در آستین، بر درش آستان نشین / اینت مسیح راستین درد نشان کیست او
۴) نظری فگن به حالم که ز دست رفت کارم / به کسم مکن حواله که به‌جز تو کس ندارم

۳۹- کدام دو مورد دربارهٔ ابیات زیر صحیح است؟

«ای داده به باد عمر در لهو و فسوس / زنهار مشو ز رحمت حق مأیوس
هشدار کز آتش جهنم حق را / تهذیب غرض بود، نه تعذیب نفوس»

الف) بیت «من نهادم خوان رحمت الصلا / ای گنه‌کاران امت الصلا» با دو بیت بالا قرابت معنایی دارد.
ب) بیت «بیچارگی‌ام به چیز نگرفتی / درماندگی‌ام به هیچ نشمردی» با دو بیت بالا هم‌وزن است.
ج) قاعدهٔ قافیهٔ بیت «بر دل خود هر که چون فرهاد کوه غم نهاد / از سبک‌دستی بنای عشق را محکم نهاد» با ابیات صورت سوال یکسان است.
د) نوع جناس در بیت «از حجاب عشق در بیرون در چون حلقه‌ام / با تو گر از یک گریبان سر برون آورده‌ام» یکسان است.

۱) الف و ب ۲) د و ج ۳) الف و ج ۴) د و ب

۴۰- وزن عروضی کدام گزینه با مصراع زیر یکسان است؟

«دلی خوش کرده‌ام با این پرستوها و ماهی‌ها»

۱) شب افتاده است و من تاریک و تنهایم ۲) بیا بنگر چه غمگین و غریبانه
۳) بیا ای روشن، ای روشن‌تر از لبخند ۴) و این نیلوفر آبی و این تالاب مهتابی

۴۱- وزن ذکر شده در مقابل چند مصراع صحیح است؟

الف) جهانا همانا فسونی و بازی (فعولن فعولن فعولن فعل)
ب) باده هر گه آخر شد، اول سیه روزی‌ست (فاعلات مفعولن فاعلات مفعولن)
ج) تو دریای الهی همه خلق چو ماهی (مفاعیل مفاعیل مفاعیل فعولن)
د) بر دم امسال ما، عاشق آمد پار ما (فاعلن مستفعلن فاعلن مستفعلن)
ه) گویی رگ جان می‌گسلد زخمهٔ ناسازش (مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)

۱) ۲ ۲) ۳ ۳) ۴ ۴) ۵

۴۲- در کدام بیت هر دو اختیار زبانی و اختیار وزنی دیده می‌شود؟

۱) آن کیست کاندر رفتنش صبر از دل ما می‌برد / ترک از خراسان آمده است از پارس یغما می‌برد
۲) کس این کند که ز یار و دیار برگردد / کند هر آینه چون روزگار برگردد
۳) هر گه که بر من آن بت عیار بگذرد / صد کاروان عالم اسرار بگذرد
۴) امروز یقین شد که تو محبوب خدایی / کز عالم جان این همه دل با تو روان کرد

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

۴۳- توضیح زیر کدام گزینه‌ها نادرست است؟

۱) دوش تا روز فراخ آن صنم تنگ دهان / رخ چون لاله همی داشت ز می لاله ستان
(یک اختیار وزنی ـ دو اختیار زبانی)

۲) همیشه گفتمی اندر جهان به حسن و جمال / چو یار من نبود وین حدیث بود محال
(بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه ـ امکان حذف همزه)

۳) سلام کن ز من ای باد مر خراسان را / مر اهل فضل و خرد را نه عام نادان را
(دو ابدال ـ دو امکان حذف همزه)

۴) دست جدا بر فروخت مشعلهٔ نوبهار / مشعله داری گرفت کوکبهٔ شاخسار
(بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه ـ هجای بلند پایانی)

۴۴- هجاهای کدام گزینه را می‌توان به دو شیوهٔ همسان و ناهمسان دسته‌بندی کرد؟

۱) آن را که قدم در ره صاحب‌نظران است / از هرچه کند قطع نظر خیر در آن است
۲) بزم وصال دیده با داغ هجر رفتیم / از گلشنی چنین خوش این یادگار بردیم
۳) ای از لب تو خطبه کلام قدیم را / باعث، رسوم شرع تو امید و بیم را
۴) آن چون مه ناکاسته چون گلبن پیراسته / همچون بهشت آراسته روشن چو خرم بوستان

۴۵- در کدام گزینه هر دو نوع اختیار شاعری «زبانی» و «وزنی» دیده می‌شود؟

۱) آنقدر بار به دل نه که توانی برداشت
۲) گل رویی که نیاید ز لطافت به خیال
۳) باش تا سلسله جنبان خزان برخیزد
۴) سروبالایِ کمان‌ابرو اگر تیر زند

۴۶- مفاهیم «طلب کمک و دعای خیر از پیر عرفان ـ حب وطن ـ رسوایی عاشق ـ رازداری عاشق» به ترتیب در کدام ابیات دیده می‌شود؟

الف) وطنم شوکت و شکوه تو را، کوه‌های بلند کافی نیست؟ / دشمنانت تو را که می‌بینند عاشقت می‌شوند، کافی نیست؟
ب) چه خون‌ها در دل ارباب همت می‌توان کردن / در استغنا بود گر اتفاقی بینوایان را
ج) دلم خزانه اسرار بود و دست قضا / درش ببست و کلیدش به دل ستانی داد
د) آیین طریق از نفس پیر مغان یافت / آن خضر که فرخنده پی‌اش نام نهادند
ه) در بیابان گر به شوق کعبه خواهی زد قدم / سرزنش‌ها گر کند خار مغیلان غم مخور

۱) د، الف، ه و ج
۲) الف، ه، د و ج
۳) د، الف، ج و ه
۴) د، ج، ه و الف

۴۷- ابیات موجود در کدام گزینه با هم تناسب مفهومی ندارند؟

۱) چون شبنم اوفتاده بدم پیش آفتاب / مهرم به جان رسید و به عیوق برشدم
گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد؟ / اکسیر عشق بر مسم افتاد زر شدم
۲) دستی به دوش غیر نهاد از سر وفا / ما را که دید سستی پا را بهانه ساخت
این قرب و بعد چیست نه ما جمله عاشقیم؟ / آنها چه کرده‌اند که اینها نمی‌کنند؟
۳) قسمت ما به جهان غیر پریشانی نیست / سرنوشت من و زلف تو به یک مضمون است
قرار عمر ما به بی‌قراری است / و موی ما که شانه شد خراب شد
۴) ز ناز، دیر کشد ساغری که می‌گیرد / شراب لاله و گل، کهنه در پیاله شود
زهی حدیث غمت چون می طرب شیرین / زبان ز حرف تو در کام چون رطب شیرین

۴۸- مفهوم بیان شده زیر چند بیت به درستی بیان شده است؟

● دست رغبت کس نمی‌سازد به سوی من دراز / چون گل پژمرده بر روی مزار افتاده‌ام
(بی‌ارزش دانستن مخاطب)

● ای گل که موج خنده‌ات از سر گذشته‌است / آماده باش گریهٔ تلخ گلاب را
(ناپایداری شادی)

● ای صبح شب نشینان جانم به طاقت آمد / از بس که دیر ماندی چون شام روزه‌داران
(طولانی بودن شب هجران)

● از در درآمدی و من از خود به در شدم / گویی کز این جهان به جهان دگر شدم
(مرگ عاشق)

● چنان به دام تو الفت گرفت مرغ دلم / که یاد می‌نکند عهد آشیان ای دوست
(فراموشی عشق)

۱) یک
۲) دو
۳) سه
۴) چهار

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

۴۹- کدام دو بیت با یکدیگر تناسب مفهومی دارند؟

الف) بی عمر زنده‌ام من و این بس عجب مدار / روز فراق را که نهد در شمار عمر
ب) قیمت وصل ندانند مگر آزردهٔ هجر / مانده آسوده بخسبد چو به منزل برود
ج) شراب وصلت اندر ده که جام هجر نوشیدم / درخت دوستی بنشان که بیخ صبر برکندم
د) نه روز می‌بشمردم در انتظار جمالت / که روز هجر تو را خود ز عمر می‌نشمردم
ه) تو چه دانی که بر تو نگذشته است / شب هجران و روز تنهایی

۱) ب و ج ـ د و ه ۲) الف و د ـ ب و ه ۳) الف و ب ـ د و ه ۴) ب و ج ـ الف و ه

۵۰- بیت زیر با کدام‌یک از ابیات مفهوم یکسانی دارد؟

«کنون زمانه دگر گشت و من دگر گشتم / عصا بیار که وقت عصا و انبان بود»

۱) خواهم اندر طلبت عمر به پایان آورد / گر چه راهم نه به اندازهٔ پای طلب است
۲) جز یاد دوست هر چه کنی عمر ضایع است / جز سر عشق هر چه بگویی بطالت است
۳) دوستی را گفتم اینک عمر شد گفت ای عجب / طرفه می‌دارم که بی دلدار چون بردی به سر
۴) روز خوش عمر به شب خوش رسید / خاک به باد آب به آتش رسید

جامعه‌شناسی

۵۱- کدام گزینه به ترتیب رابطهٔ کنش‌ها، ارزش‌ها و هنجارها را به درستی نشان می‌دهد؟

۱) کنش‌ها ← تحقق ارزش‌ها و هنجارها ← ضروری شدن جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی ← انتقال دادن ارزش‌ها و هنجارها به افراد از طریق تعلیم و تربیت و تشویق و تنبیه
۲) ارزش‌ها و هنجارها ← تحقق کنش‌ها ← ضروری شدن جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی ← معنادار شدن پدیده‌های اجتماعی
۳) ارزش‌ها و هنجارها ← انتقال دادن ارزش‌ها و هنجارها به افراد از طریق تشویق و تنبیه ← ضروری شدن جامعه‌پذیری ← تداوم ارزش‌ها و هنجارها با عمل کردن به آنها
۴) شکل‌گیری پدیدهٔ اجتماعی ← تحقق کنش‌ها ← تداوم ارزش‌ها و هنجارها با عمل کردن به آنها ← ضروری شدن جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی

۵۲- به ترتیب، پیامد هر یک از عبارات زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- **پافشاری نکردن بر عقاید و ارزش‌های خود در تعامل با جهان‌های اجتماعی دیگر**
- **پشت کردن جهان اجتماعی به عقاید و آرمان‌های خود**
- **پذیرش ارزش‌ها و عقاید جهان اجتماعی دیگر**

۱) تحولات هویتی ـ سرایت داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق فرهنگ ـ ورود لایه‌های عمیق به جهان اجتماعی
۲) ورود لایه‌های عمیق به جهان اجتماعی ـ تحولات هویتی ـ سرایت داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق فرهنگ
۳) سرایت داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق فرهنگ ـ تحولات هویتی ـ ملحق شدن به آن جهان اجتماعی
۴) ورود لایه‌های عمیق به جهان اجتماعی ـ سرایت داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق فرهنگ ـ ملحق شدن به آن جهان اجتماعی

۵۳- به ترتیب، پاسخ هر یک از سوالات زیر به درستی در کدام گزینه آمده است؟

الف) چرا لازمهٔ بسط هویت جهان اجتماعی، افزایش جمعیت است؟
ب) زمینهٔ تغییر سیاست‌های جمعیتی در ایران چگونه فراهم آمد؟
ج) فرزندآوری کمتر در جهان متجدد به چه دلیل است؟

۱) زیرا گسترش نهادی همان گسترش معانی و فرهنگ جهان اجتماعی است ـ با کاهش بیش از حد و کم‌سابقهٔ رشد سالانهٔ جمعیت ـ کاهش محبت و ایثارگری به دلیل فردگرایی و اصالت لذت
۲) زیرا با افزایش تعداد عاملان فرهنگ، امکان گسترش آن فراهم می‌شود ـ با افزایش بیش از حد و کم‌سابقهٔ رشد سالانهٔ جمعیت ـ به دلیل سیاست‌های تشویق و پذیرش مهاجر در این جوامع
۳) زیرا گسترهٔ فرهنگ و معانی آن مرتبط با تعداد اعضای جهان اجتماعی است ـ با وقوع انقلاب اسلامی و تغییر نگرش دینی ـ وجود فرهنگ فردگرایی و اصالت لذت
۴) چون کارکردهای جهان اجتماعی بر دوش جمعیت جامعه است ـ از سال ۱۳۹۰ با تجدیدنظر در سیاست‌های جمعیتی ـ رشد و توسعهٔ فرهنگی جهان متجدد

۵۴- کدام موارد درست است؟

الف) فرهنگ مسیحیت دارای گسترهٔ جغرافیایی وسیعی نیست ولی تداوم تاریخی بالایی دارد.
ب) فرهنگ اینکاها تداوم تاریخی بالایی دارد ولی گسترهٔ جغرافیایی آن وسیع نیست.
ج) فرهنگ اسلام دارای تداوم تاریخی بالا و گسترهٔ جغرافیایی وسیع است.
د) فرهنگ ژاپن گسترهٔ جغرافیایی وسیعی ندارد ولی تداوم تاریخی آن بالاست.
ه) فرهنگ اینکاها و فرهنگ ژاپن از نظر تداوم تاریخی بالا و گسترهٔ جغرافیایی وسیع شبیه به یکدیگر هستند.

۱) الف و ج ۲) د و ج ۳) ه و الف ۴) ج و ب

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

۵۵- **هر یک از موارد زیر، به ترتیب با چه موضوعی ارتباط دارند؟**
الف) روابط اجتماعی ارباب ــ رعیتی
ب) امکان جابه‌جایی نداشتن کشاورزان
ج) آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه دانستن
د) بیهوده دانستن کمک به مستمندان
۱) لیبرالیسم اولیه، روابط اجتماعی ارباب ـ رعیتی، لیبرالیسم اولیه، سرمایه‌داران
۲) اقتصاد قرون وسطی، روابط اجتماعی ارباب ـ رعیتی، نظریه‌پردازان لیبرال، انقلاب صنعتی
۳) لیبرالیسم اولیه، اقتصاد قرون وسطی، لیبرالیسم اولیه، انقلاب صنعتی
۴) اقتصاد قرون وسطی، اقتصاد قرون وسطی، نظریه‌پردازان لیبرال، نظریه‌پردازان لیبرال

۵۶- **پاسخ مرتبط با هر یک از موارد زیر، در کدام گزینه به درستی آمده است؟**
الف) انقلاب اسلامی ایران از چه فضایی الگوی خود را می‌گرفت؟
ب) انقلاب اسلامی ایران از منظر دینی و فرهنگی به شناخت چه فضایی پرداخت؟
ج) انقلاب اسلامی ایران با بازگشت به هویت اسلامی خود، چه فرصتی را برای جهان غرب پدید آورد؟
۱) نگاه فرهنگی و اجتماعی اسلام ـ بحران‌ها و چالش‌های جهان اسلام ـ عبور از سکولاریسم و پیامدهای آن
۲) فقه اجتماعی و سیاسی شیعی ـ بحران‌ها و چالش‌های جهان اسلام ـ حل بحران‌های معرفتی و معنوی
۳) نگاه فرهنگی و اجتماعی اسلام ـ بحران‌ها و چالش‌های جهانی ـ عبور از سکولاریسم و پیامدهای آن
۴) فقه اجتماعی و سیاسی شیعی ـ بحران‌ها و چالش‌های جهانی ـ حل بحران‌های معرفتی و معنوی

۵۷- **به ترتیب، کدام گزینه عبارات درستی در ارتباط با علوم اجتماعی و علوم انسانی آورده است؟**
۱) موضوع علوم انسانی عام‌تر از موضوع علوم اجتماعی است ـ علوم انسانی، کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن را مطالعه می‌کنند.
۲) علوم اجتماعی بخشی از علوم انسانی محسوب می‌شوند ـ برخی علوم انسانی در زمرهٔ علوم اجتماعی نیستند.
۳) روان‌شناسی نمونه‌ای از علوم اجتماعی است ـ علوم انسانی، کنش‌های انسانی و پیامدهای آن را مطالعه می‌کنند.
۴) برخی علوم اجتماعی در زمرهٔ علوم انسانی نیستند ـ موضوع علوم انسانی عام‌تر از موضوع علوم اجتماعی است.

۵۸- **کدام گزینه هموار شدن مسیر روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری را به درستی بیان می‌کند؟**
۱) نظریه‌پردازان کنش اجتماعی اراده و ارزش که از ویژگی‌های کنش است را در کنار مهم دانستن، برخاسته از آگاهی و تابع آن می‌بینند و همین نگاه، مسیر را برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری هموار ساخت.
۲) تأکید بیش از اندازهٔ جامعه‌شناسی تبیینی به عوامل ساختاری، عده‌ای از جامعه‌شناسان را به سمت توجه به اثرگذاری نوع کنش بر ساختارهای اجتماعی کشاند و همین نگاه مسیر را برای بروز جامعه‌شناسی تفسیری فراهم کرد.
۳) حذف خلاقیت‌ها و اراده‌ها به عنوان پیامد بی‌توجهی به ویژگی‌های کنش از جمله عواملی شد تا نظریه‌پردازان کنش، اراده و آگاهی را با تأکید بر معنا مطالعه کنند که همین توجه، مسیر شکل‌گیری جامعه‌شناسی تفسیری را به وجود آورد.
۴) بی‌توجهی به ارزش و هدف در شکل‌گیری مفهوم کنش در علوم اجتماعی، عده‌ای از جامعه‌شناسان را متوجه نقش ساختارها بر معنای کنش کرد و همین توجه زمینهٔ عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و شکل‌گیری جامعه‌شناسی تفسیری را فراهم کرد.

۵۹- **به ترتیب، علت هر یک از موارد زیر، در کدام گزینه ذکر آمده است؟**
الف) سرکوب روحیهٔ خلاق انسان‌ها
ب) پیدایش معانی گوناگون
ج) پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهمیدن معانی آنها
د) پیچیده‌تر بودن پیش‌بینی در علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی
۱) تأکید بیش از اندازه بر نظم ـ کنش‌های فردی و جمعی ـ تنوع و تکثر معانی ـ هدف‌دار و معنادار بودن کنش‌های اجتماعی
۲) تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی ـ فعالیت و خلاقیت کنشگران ـ پیدایش فرهنگ‌ها و جهان‌های اجتماعی مختلف ـ آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی
۳) تأکید بیش از اندازه بر نظم ـ کنش‌های فردی و جمعی ـ پیدایش فرهنگ‌ها و جهان‌های اجتماعی مختلف ـ هدف‌دار و معنادار بودن کنش‌های اجتماعی
۴) تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی ـ فعالیت و خلاقیت کنشگران ـ تنوع و تکثر معانی ـ آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی

۶۰- **در ارتباط با طه عبدالرحمن به سؤالات زیر پاسخ دهید.**
الف) دو عامل مؤثر در شخصیت او کدام‌اند؟
ب) از مشروعیت چه چیزی سخن می‌گوید؟
ج) به چه دلیل دست به نظریه‌پردازی زده است؟
د) در طراحی چارچوبی روشمند به دنبال تحقق چه چیزی است؟
۱) سنت‌های اسلامی و نقد غرب ـ نقد سکولاریسم ـ عمق‌بخشی به عرفان و معنویت ـ تعمیق ایمان دینی و گسترش اخلاق و تحقق نوگرایی اسلامی
۲) میراث اسلامی و فرهنگ غرب ـ نقد سکولاریسم ـ پاسخ‌گویی به نیازهای متنوع جهان اسلام ـ فراهم کردن بنیادی نظری، برای بیداری دینی
۳) سنت‌های اسلامی و نقد غرب ـ نوگرایی اسلامی ـ عمق‌بخشی به عرفان و معنویت ـ فراهم کردن بنیادی نظری، برای بیداری دینی
۴) میراث اسلامی و فرهنگ غرب ـ نوگرایی اسلامی ـ پاسخ‌گویی به نیازهای متنوع جهان اسلام ـ تعمیق ایمان دینی و گسترش اخلاق و تحقق نوگرایی اسلامی

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

۶۱- **به ترتیب، دلیل نامتعادل انجام شدن مبادلات تجاری در سطح جهانی چیست و در کدام بازهٔ زمانی و توسط چه کسانی ادعای تفاوت پدیده‌های اجتماعی با پدیده‌های طبیعی مطرح شد؟**

۱) پایین بودن قدرت چانه‌زنی کشورهای استعمارزده نسبت به کشورهای استعمارگر ـ نیمهٔ دوم قرن هجدهم ـ ماکس وبر و گافمن

۲) پایین بودن قدرت چانه‌زنی کشورهای استعمارزده نسبت به کشورهای استعمارگر ـ قرن نوزدهم ـ ویلهلم دیلتای و ماکس وبر

۳) وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به کشورهای استعمارگر ـ قرن نوزدهم ـ ویلهلم دیلتای و ماکس وبر

۴) وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به کشورهای استعمارگر ـ نیمهٔ دوم قرن هجدهم ـ کارل مارکس و گافمن

۶۲- **به ترتیب، کدام گزینه علت هر یک از موارد زیر را به درستی آورده است؟**

الف) فراهم کردن فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح برای دانشمندان

ب) رفتن به مسیری که جهان غرب برای جهان اجتماعی ترسیم می‌کند.

ج) پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف

۱) داوری دربارهٔ پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آنها ـ پذیرش برتری فرهنگی جهان غرب ـ تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها

۲) افزایش همدلی و همراهی بین افراد و جهان‌های اجتماعی ـ پذیرش برتری فرهنگی جهان غرب ـ تنوع لایه‌های عمیق جهان اجتماعی

۳) داوری دربارهٔ پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آنها ـ جست‌وجوی هویت خود در حاشیهٔ جهان غرب ـ تنوع لایه‌های سطحی جهان اجتماعی

۴) افزایش همدلی و همراهی بین افراد و جهان‌های اجتماعی ـ جست‌وجوی هویت خود در حاشیهٔ جهان غرب ـ تنوع اراده و اختیار انسان‌ها

۶۳- **به ترتیب، پاسخ هر یک از سؤالات زیر، در کدام گزینه به درستی آمده است؟**

الف) علوم اجتماعی در چه شرایطی جزو علوم نافع محسوب می‌شود؟

ب) چرا غرب‌گرایان جوامع اسلامی، دوباره به اندیشه‌های لیبرالیستی غربی روی آوردند؟

۱) اگر به قصد درس آموختن از رفتار گذشتگان و شناخت قوانین اجتماعی، برای استفاده از آن قوانین در حال و آینده آموخته شوند. ـ فروپاشی بلوک شرق و از بین رفتن جاذبه‌های روشنفکری چپ در سطح جهانی

۲) اگر نیازهای روزمرهٔ جامعهٔ اسلامی و اعضای آن را برطرف کند و در فرهنگ اسلامی بخش‌هایی از آن، منع نشده باشد. ـ آشکارا مطرح شدن حرکت‌های اجتماعی روشنفکران چپ به صورت مکاتب غیرتوحیدی

۳) اگر به قصد درس آموختن از رفتار گذشتگان و شناخت قوانین اجتماعی، برای استفاده از آن قوانین در حال و آینده آموخته شوند. ـ آشکارا مطرح شدن حرکت‌های اجتماعی روشنفکران چپ به صورت مکاتب غیرتوحیدی

۴) اگر نیازهای روزمرهٔ جامعهٔ اسلامی و اعضای آن را برطرف کند و در فرهنگ اسلامی بخش‌هایی از آن، منع نشده باشد. ـ فروپاشی بلوک شرق و از بین رفتن جاذبه‌های روشنفکری چپ در سطح جهانی

۶۴- **در ارتباط با اندیشمندان، نظریات و روش آنها، پاسخ درست در کدام گزینه آمده است؟**

الف) کدام‌یک در رابطه با ابن‌خلدون و نظریات او درست نیست؟

ب) چه کسی با روش تجربی و تفهمی، فرهنگ جامعهٔ هند را توصیف کرد؟

ج) در کدام جامعه از نظر فارابی،آرمان‌ها، ارزش‌ها و امور غیرعقلانی، آرمان‌ها و ارزش‌های عقلانی معرفی می‌شوند؟

د) این نظریه از کدام اندیشمند است؟ «انسانی که در دنیای از قبل تملک شده به دنیا می‌آید، اگر نتواند قدرت خود را از والدینش دریافت کند و اگر جامعه خواهان کار او نباشد، هیچ حقی برای دریافت کمترین غذا یا چون و چرا دربارهٔ مقام و موقعیت خود ندارد.»

۱) از جامعهٔ آرمانی سخن نگفت ـ ابوعلی مسکویه ـ تغلب ـ راسل

۲) رویکرد ابن‌خلدون، انتقادی است ـ ابوریحان بیرونی ـ فاسقه ـ مارکس

۳) از عصبیت به عنوان عامل شکل‌گیری جوامع یاد می‌کند ـ ابوعلی مسکویه ـ جاهله ـ ریکاردو

۴) در مطالعات خود بیشتر از روش عقلی استفاده می‌کرد ـ ابوریحان بیرونی ـ ضاله ـ مالتوس

۶۵- **به ترتیب کدام گزینه به توضیح هر یک از موارد زیر اشاره کرده است؟**

الف) بخش حق جهان اجتماعی ب) کنترل اجتماعی ج) ساختار اجتماعی د) لیبرالیسم اولیه

۱) بخشی که مشترک بین همهٔ جوامع و مورد پذیرش آنها باشد ـ مجموعه فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق افراد با انتظارات جامعه انجام می‌گیرد ـ ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی ـ لیبرالیسم قرن ۱۷ و ۱۸ که بیشتر رویکردی فردی و اقتصادی داشت.

۲) بخشی که مشترک بین همهٔ جوامع و مورد پذیرش آنها باشد ـ فرایندی که هر جهان اجتماعی می‌کوشد تا از طریق آموزش، عقاید و ارزش‌های خود را به گونه‌ای ترویج کند که افراد برای پذیرش آنها، قانع شوند ـ ارتباط میان نهادهای اجتماعی ـ لیبرالیسم قرن ۱۸ و ۱۹ که بیشتر رویکردی سیاسی و اقتصادی داشت.

۳) بخشی که از نظر علمی، صحیح و مطابق فطرت انسان باشد ـ مجموعه فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق افراد با انتظارات جامعه انجام می‌گیرد ـ ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی ـ لیبرالیسم قرن ۱۸ و ۱۹ که بیشتر رویکردی فردی و اقتصادی داشت.

۴) بخشی که از نظر علمی، صحیح و مطابق فطرت انسان باشد ـ فرایندی که هر جهان اجتماعی می‌کوشد تا از طریق آموزش، عقاید و ارزش‌های خود را به گونه‌ای ترویج کند که افراد برای پذیرش آنها، قانع شوند ـ ارتباط میان نهادهای اجتماعی ـ لیبرالیسم قرن ۱۷ و ۱۸ که بیشتر رویکردی سیاسی و اقتصادی داشت.

SanjeshCloud www.SanjeshCloud.ir

روان‌شناسی

۶۶- کدام‌یک از عبارت‌های زیر در خصوص فرضیه درست است؟
الف) پاسخ اولیهٔ پژوهشگر به مسئلهٔ علمی است که پذیرفته و تأیید می‌شود.
ب) اعتبار پاسخ‌های علمی به مسئله، درست و واقعی بودن پاسخ را تضمین می‌کند.
ج) با استفاده از قوهٔ تخیل می‌توان پاسخ‌های اولیه و سنجیده‌ای به مسئلهٔ علمی داد.
د) فرضیه می‌تواند باعث طرح مسئله شود.
۱) الف و ج ۲) الف و ب ۳) ب و ج ۴) ج و د

۶۷- هر کدام از عبارات زیر به ترتیب با کدام‌یک از روش‌های جمع‌آوری اطلاعات در روان‌شناسی همخوانی دارد؟
● محقق دربارهٔ نگرش مصرف‌کننده‌های داروهای لاغری اطلاعاتی به دست می‌آورد.
● پژوهشگر رفتار دانش‌آموزان در حین مواجهه با سوالات کنکور را توصیف می‌کند.
● روانشناس پرسش‌ها را به سمتِ مطالعه و بررسی رفتارهای غیرقابل مشاهدهٔ فرد، با استفاده از پرسش قبلی هدایت می‌کند.
● هدف روانشناس، اندازه‌گیری دقیق افسردگی و نمره‌گذاری آن است.
۱) مصاحبه ـ مشاهده ـ پرسشنامه ـ پرسشنامه ۲) پرسشنامه ـ مشاهده ـ مصاحبه ـ آزمون
۳) مصاحبه ـ آزمون ـ مصاحبه ـ پرسشنامه ۴) پرسشنامه ـ مشاهده ـ پرسشنامه ـ آزمون

۶۸- از بین عبارات زیر کدام موارد نادرست هستند؟
الف) تغییرات اساسی و کیفی ویژگی‌های مربوط به رشد انسان باعث شده است که روان‌شناسان از رشد مرحله‌ای استفاده کنند.
ب) دوقلوهای همسان از نظر رفتاری فقط در دورهٔ نوزادی و کودکی خیلی شبیه به هم هستند و به موازات رشد از لحاظ ظاهری شبیه‌تر می‌شوند و رفتارشان با هم متفاوت می‌شود.
ج) نوجوانان بر استدلال‌ها و قضاوت‌ها و تصمیماتشان اشراف پیدا می‌کنند و همین تغییرات پیامدهای ناسازگارانه‌ای به دنبال دارد.
د) در دورهٔ نوجوانی، رشد اجتماعی وابسته به رشد شناختی و اخلاقی است.
۱) الف و ب ۲) الف و ج ۳) ب و د ۴) ب و ج

۶۹- هر کدام از عبارت‌های زیر به ترتیب با کدام محیط رشد کودکی و نوجوانی همخوانی دارد؟
● تفکر احتمال‌گرا
● ایفای نقش جنسیتی
● تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی
● حساسیت نسبت به رفتار بزرگ‌ترها
۱) شناختی ـ جسمی ـ هیجانی ـ اخلاقی ۲) اخلاقی ـ شناختی ـ اجتماعی ـ شناختی
۳) شناختی ـ اجتماعی ـ جسمی ـ هیجانی ۴) شناختی ـ اجتماعی ـ هیجانی ـ شناختی

۷۰- کدام مورد در خصوص ساماندهی توجه درست است؟
۱) در آزمایش ثبت عقربهٔ ثانیه‌شمار، بین افزایش مدت انجام تکلیف و خطای از دست دادن محرک، رابطهٔ مستقیم وجود دارد.
۲) دشواری انجام همزمان ۲ تکلیف با اثر منفی توجه تقسیم‌شده رابطهٔ معکوس دارد.
۳) استفاده از روش چندحسی، برای انجام یک تکلیف، اثر منفی توجه تقسیم شده را بیشتر می‌کند.
۴) هر چه دو تکلیف از نظر محتوا به هم شبیه باشند، اثر منفی توجه تقسیم شده بیشتر می‌شود.

۷۱- هر کدام از عبارات زیر، به ترتیب با کدام‌یک از نشانه‌های بازیابی هم‌خوانی دارد؟
● به خاطر آوردن پاسخ سؤال امتحان نهایی تاریخ با مشاهدهٔ صفحهٔ موردنظر بعد از امتحان
● بیان کاربرد انبردست
● به خاطر آوردن نام ادکلن یکی از دوستان قدیمی، با دیدن همان رستوران قدیمی
● یادآوری تصویر کامل یک پازل با دیدن یک تکه از پازل
۱) غیرمعنایی ـ درونی ـ غیرحسی ـ معنایی ۲) درونی ـ حسی ـ معنایی ـ بیرونی
۳) حسی ـ معنایی ـ بیرونی ـ درونی ۴) بیرونی ـ بیرونی ـ درونی ـ غیرحسی

۷۲- کدام موارد زیر درست است؟
الف) حافظهٔ کاری و بلندمدت از نظر ظرفیت ذخیره‌سازی یکسان هستند.
ب) برای داشتن یک حافظهٔ قوی رمزگردانی شرط لازم و کافی است.
ج) ابینگهوس معتقد بود گذشت زمان با شدت فراموشی رابطهٔ عکس دارد.
د) از فنون بهسازی حافظه، روش بسط معنایی، اثر تداخل مطالب را کاهش می‌دهد.
۱) الف و د ۲) ب و ج ۳) ج و د ۴) الف و ب

۷۳- مریم به علت کمردرد به متخصص طب فیزیکی مراجعه کرده است. تشخیص پزشک ضعف شدید عضلات کمر است که این خود ناشی از علل مختلف است. پزشک برای درمان علاوه بر استراحت، کمپرس سرد و گرم و فیزیوتراپی را تجویز کرده است. او بعد از یک ماه انجام دستورات پزشک متوجه می‌شود که علائم درد کاهش یافته است. به دنبال این قضیه تصمیم می‌گیرد رژیم غذایی مناسب و ورزش داشته باشد که خوشبختانه کمردرد بهبود پیدا می‌کند. در این مثال «مقایسهٔ میزان درد بعد از فیزیوتراپی و استراحت با قبل از آن» و «پی بردن به دردهای شدید کمر» و «اضافه کردن برنامه رژیم و ورزش به برنامه فیزیوتراپی» به ترتیب مربوط به کدام مراحل حل مسئله است؟
۱) تشخیص مسئله ـ بازبینی و اصلاح راه‌حل ـ انتخاب راه‌حل جایگزین
۲) ارزیابی راه‌حل ـ تشخیص مسئله ـ بازبینی و اصلاح راه‌حل
۳) ارزیابی راه‌حل ـ تشخیص مسئله ـ انتخاب راه‌حل جایگزین
۴) بازبینی و اصلاح راه‌حل ـ تشخیص مسئله ـ ارزیابی راه‌حل

SanjeshCloud www.SanjeshCloud.ir

۷۴- کدام مورد نادرست است؟
الف) نادیده گرفتن حل مسئله برای مدتی مشخص، باعث می‌شود که موانع حل مسئله فراموش شود.
ب) روش‌های اکتشافی حل مسئله عمدتاً مبتنی بر سبک تصمیم‌گیری احساسی و تکانشی هستند.
ج) همهٔ مسئله‌های علوم انسانی چون به راحتی قابل تعریف نیستند، خوب تعریف نشده هستند.
د) همهٔ افرادی که احساس شکست می‌کنند، مشکلات عاطفی جدی ندارند، بلکه ویژگی‌های مسئله را نمی‌دانند.
۱) الف و ب ۲) الف و ج ۳) ب و ج ۴) ج و د

۷۵- هر کدام از موارد زیر مربوط به کدام سبک تصمیم‌گیری می‌باشد؟
- **به هر سازی رقصیدن .**
- **فردا هم روز خداست.**
- **نابرده رنج گنج میسر نمی‌شود.**
- **چشام دید و دلم خواست.**

۱) تکانشی ـ اجتنابی ـ منطقی ـ احساسی ۲) وابسته ـ اجتنابی ـ منطقی ـ احساسی
۳) وابسته ـ منطقی ـ منطقی ـ تکانشی ۴) احساسی ـ وابسته ـ اجتنابی ـ تکانشی

۷۶- عبارات زیر به ترتیب کدام نوع تعارض را نشان می‌دهد؟
- **دانش‌آموز باید رنج بیداری شب امتحان و مطالعهٔ کتاب را تحمل کند. در غیراین‌صورت مردود است.**
- **حمید برف‌بازی را دوست دارد ولی نگران سرماخوردگی است.**
- **فاطمه در انتخاب رشته‌های مورد علاقهٔ دانشگاهی، دو دل است.**
- **صاحب بوتیک لباس مردانه، به علت افزایش قیمت دلار، تردید دارد که لباس‌های جدید برای فروش بیاورد.**

۱) «اجتناب ـ اجتناب» ـ «گرایش ـ اجتناب» ـ «گرایش ـ گرایش» ـ «گرایش ـ اجتناب»
۲) «اجتناب ـ اجتناب» ـ «گرایش ـ گرایش» ـ «گرایش ـ اجتناب» ـ «گرایش ـ اجتناب»
۳) «گرایش ـ اجتناب» ـ «اجتناب ـ اجتناب» ـ «گرایش ـ گرایش» ـ «اجتناب ـ اجتناب»
۴) «گرایش ـ گرایش» ـ «گرایش ـ اجتناب» ـ «اجتناب ـ اجتناب» ـ «گرایش ـ گرایش»

۷۷- از بین عبارات زیر کدام درست است؟
الف) نگرش می‌تواند در اثر هماهنگی شناختی، بعد از شکل‌گیری تغییر کند.
ب) ادراک کنترل و ادراک کارایی در صورت هماهنگی با شواهد محیطی، انگیزه برای رفتار را بیشتر می‌کند.
ج) نسبت دادن شکست به عوامل غیرقابل کنترل، انگیزهٔ جبران شکست را کاهش می‌دهد.
د) درماندگی آموخته‌شده مربوط به آن دسته از افرادی است که معتقدند بین رفتار و پیامد آن رابطهٔ مستقیم وجود دارد.
۱) الف و ب ۲) الف و ج ۳) ب و ج ۴) ب و د

۷۸- هر یک از عبارات زیر با کدام مفهوم هم‌خوانی دارد؟
- **رضا موفقیت خود را در مسابقات دوچرخه‌سواری، به تلاش و برنامه‌ریزی مرتبط می‌داند.**
- **سنا از بین ۲ فرد موردعلاقه‌اش برای ازدواج، یکی را انتخاب کرده است و مردد است که موردی را که رد کرده است برای ازدواج مناسب نبود.**
- **محمد کارهای مدرسه را چون معلم از او می‌خواهد انجام می‌دهد.**
- **آزیتا پس از طی کردن یک دورهٔ سخت بیماری، برای بازیابی سلامتی‌اش مطابق با برنامهٔ پزشک معالجش هر روز پیاده‌روی می‌کند.**

۱) اسناد به عوامل پایدار ـ ناهماهنگی شناختی ـ اراده ـ نظام باورها
۲) نگرش ـ ادراک کنترل ـ انگیزهٔ درونی ـ اراده
۳) اسناد به عوامل ناپایدار ـ ادراک کارایی ـ اسناد درونی ـ هماهنگی شناختی
۴) اسناد درونی ـ ناهماهنگی بعد از تصمیم ـ انگیزهٔ بیرونی ـ هدفمندی

۷۹- کدام عبارت درخصوص پیوستار سلامت درست است؟
۱) سهم متغیرهای روان‌شناختی در بیماری‌های جسمانی به عنوان عامل، بیشتر است تا به عنوان پیامد.
۲) افرادی که توانسته‌اند سلامتی خود را حفظ کنند و نیاز به پیشگیری و درمان ندارند در میانهٔ پیوستار قرار دارند.
۳) فردی که از پرسشنامهٔ سبک زندگی نمرهٔ بالاتر از ۷۵ کسب کرده باشد، در سمت چپ پیوستار سلامت قرار دارد.
۴) افرادی که از روش‌های مقابلهٔ سازگارانه با فشار روانی استفاده می‌کنند در کنترل عامل روانی بیماری جسمانی موفق‌ترند تا در پیامد روانی بیماری جسمانی.

۸۰- **علت مراجعهٔ فائزه به روان‌شناس، فشار روانی ناشی از کسب تراز پایین در کنکور و تردید در انتخاب رشته است. روان‌شناس مجموع روش‌های سازگارانه مقابله با فشار روانی را به او پیشنهاد کرده است. در این مورد کدام گزینه درست است؟**
۱) استفاده از روش‌های بلندمدت مثل حمایت اجتماعی و مشورت با مشاوران و برنامه‌ریزان درسی و روش‌های کوتاه‌مدت مثل خواندن یک بیت شعر
۲) استفاده از روش‌های بلندمدت مثل نوشتن خاطرات و تمرین آرام‌سازی و بیخیال شدن نسبت به موضوع
۳) استفاده از روش‌های غیرمستقیم مذهبی مثل دعا و عبادت و روش‌های کوتاه‌مدت مثل ورزش‌های هوازی و تلقین جملات
۴) استفاده از روش‌های کوتاه‌مدت مثل برنامه‌ریزی صحیح و تغذیهٔ مناسب و کنترل هیجانات و رفتارهای تکانشی

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

دفترچه شماره ۲

آزمون ۱۴

پایه ۱۲

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۳/۲۶

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی

علوم انسانی

تعداد سؤال: ۸۰ — مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	زبان عربی	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۲	تاریخ	۱۳	۱۰۱	۱۱۳	۲۰ دقیقه
۳	جغرافیا	۱۲	۱۱۴	۱۲۵	
۴	فلسفه و منطق	۲۰	۱۲۶	۱۴۵	۲۰ دقیقه
۵	اقتصاد	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۱۵ دقیقه

مواد امتحانی	سرفصل دهم	سرفصل یازدهم	سرفصل دوازدهم
زبان عربی	مطابق با کنکور سراسری		
تاریخ	مطابق با کنکور سراسری		
جغرافیا	مطابق با کنکور سراسری		
فلسفه و منطق	مطابق با کنکور سراسری		
اقتصاد	مطابق با کنکور سراسری		

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامهٔ کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

SanjeshCloud www.SanjeshCloud.ir

زبان عربی

■■ عيّن الأنسبَ في الجواب للتّرجمة أو المفهوم من أو إلى العربيّة: (۸۹-۸۱)

۸۱- ﴿رَبِّ اجعَلني مُقيمَ الصّلاة و مِن ذُرّيّتي رَبَّنا و تَقَبَّل دُعاءِ﴾:
۱) پروردگارا، مرا اقامه‌کنندهٔ نماز قرار بده و [نیز فرزندانِ] از نسل من را، ای پروردگار ما، و دعاها را بپذیر.
۲) ای پروردگار من، مرا و فرزندانم را برپادارندهٔ نماز قرار بده، ای پروردگار ما، و دعا را از من قبول کن.
۳) خداوندا، مرا و فرزندانم را از اقامه‌کنندگان نماز قرار ده، ای پروردگار ما، و دعای مرا قبول کن.
۴) ای پروردگار من، مرا و فرزندانم را برپادارندهٔ نماز قرار بده، ای پروردگار ما، و دعای مرا بپذیر.

۸۲- «إنّ الله قد خَلَقَ كلّ الأنعم و المَواهب الإلهيّة للإنسان في حركته نحو الكمال و لوصوله إلى غاية متعالية و لكنَّ أكثر النّاس لا يشكرونَ »: خداوند...
۱) قطعاً همهٔ نعمت‌ها و موهبت‌های الهی را برای انسان در حرکتش به سوی کمال و برای رسیدن او به هدف والایی خلق کرده است اما بسیاری از مردم سپاسگزاری نمی‌کنند!
۲) همهٔ نعمت‌ها و موهبت‌های الهی خود را برای انسان در حرکتش به سوی کمال و رسیدن او به هدف والایی خلق کرد ولی بیشتر مردم شکر نمی‌کنند!
۳) بدون شک همهٔ نعمت‌ها و مواهب الهی را برای انسان در رفتن به سوی کمال و برای رسیدن او به هدفی والا آفریده است اما بیشتر آنها سپاسگزاری نمی‌کنند!
۴) همهٔ نعمت‌ها و بخشش‌های الهی را برای انسان در حرکتش به سوی کمال و برای رسیدن او به هدفی والا آفرید ولی بیشتر مردم شکر نمی‌کنند!

۸۳- « تذوّق علماؤنا مرارة الحياة و حلاوتها تَذوّقاً و أدرَكوا أنّ العلمَ و العملَ معاً مفتاحا سعادة شعبنا و لا ينجح إلّا من يبتعد عن الوهن!»:
۱) دانشمندان‌مان تلخی زندگی و شیرینی‌اش را قطعاً می‌چشند برای همین دانسته‌اند دانش و کار با هم کلید خوشبختی ملت ما هستند و تنها آنانی که از سستی دوری کنند موفق می‌شوند!
۲) بی‌تردید دانشمندان ما تلخی و شیرینی زندگی را چشیده‌اند و دریافته‌اند که دانش و کار اگر با هم باشند کلیدهای خوشبختی ملت ما هستند و جز کسانی که از سستی دور می‌شوند، کسی موفق نمی‌شود!
۳) دانشمندانی که تلخی زندگی و شیرینی آن را قطعاً چشیده‌اند، فهمیده‌اند که دانش و کار با هم کلیدهای سعادت ملت هستند و تنها کسانی موفق می‌شوند که از سستی دوری کنند!
۴) دانشمندان ما تلخی زندگی و شیرینی‌اش را بی‌شک چشیده‌اند و دریافته‌اند که دانش و کار با هم کلیدهای خوشبختی ملت ما هستند و فقط کسانی موفق می‌شوند که از سستی دوری می‌کنند!

۸۴- «كنتُ أسمع صوت أولئك الأطفال الّذين يلعبون في انتهاء السّاحة فرحين، و أنا أيضاً كنتُ مسروراً بفرحهم!»:
۱) آن بچه‌ها با شادی در انتهای حیاط بازی می‌کردند و من صدای آنها را می‌شنیدم و من نیز به شادی آنها شاد بودم!
۲) صدای آن کودکانی را که با شادی در حیاط انتهایی بازی می‌کردند شنیدم و من نیز به شادی آنها شاد شدم!
۳) صدای آن کودکانی را که با شادی در انتهای حیاط بازی می‌کردند می‌شنیدم و من نیز به شادی آنها شاد بودم!
۴) صدای آن بچه‌هایی را که در انتهای حیاط بازی می‌کردند با شادمانی می‌شنوم و من نیز به شادی آنها شاد شدم!

۸۵- «إنَّ والدينا المُشفقين وَقَفا حياتهما للأولاد و هما يشجّعانهم أن يهتمّوا بالأعمال الحسنة فعلى الأولاد أن يحترموا الوالدين، لأنّهما أجودُ من في حياتهم!»:
۱) والدین ما دلسوز هستند زیرا زندگی خود را برای فرزندان وقف کرده‌اند و آنها را تشویق می‌کنند که به اعمال نیک اهتمام بورزند، پس فرزندان باید به آنها احترام بگذارند، زیرا آنها بخشنده‌ترین افراد در زندگی هستند!
۲) پدر و مادر دلسوز ما زندگی خود را برای فرزندان وقف کردند در حالی‌که آنها را تشویق می‌کنند که به کارهای نیک اهتمام ورزند، پس فرزندان باید به والدین احترام گذارند، زیرا آنها بخشنده‌ترین افرادی هستند که در زندگی آنانند!
۳) پدر و مادر دلسوز ما زندگی‌شان را برای فرزندان وقف کردند به گونه‌ای که آنها را تشویق می‌کنند که به اعمال خوب اهتمام بورزند، پس فرزندان باید به والدین خود احترام گذارند، زیرا آنها بخشنده‌ترین افراد در زندگی‌شان هستند!
۴) والدین ما دلسوزند و زندگی‌شان را برای فرزندان وقف کرده‌اند در حالی‌که آنها را تشویق می‌کنند که به اعمال نیک اهتمام ورزند، پس فرزندان باید به والدین احترام بگذارند، زیرا آنها بخشنده‌ترین کسانی هستند که در زندگیشان دارند!

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

۸۶- **عيّن الصّحيح:**
۱) إن اِستقبحتَ من نفسک ما تستقبح من الآخرين فأنت المؤمن: اگر چیزی را که برای دیگران زشت دانسته‌ای برای خودت [هم] زشت بدانی تو با ایمانی!
۲) داؤک صدقة تُذهب سيّئاتک فلا تَعُدّه بلاء من ربّک: بیماری تو صدقه‌ای است که گناهان تو را از بین می‌برد، پس آن را بلایی از جانب پروردگارت به شمار نیاور!
۳) الجولات الجماعيّة مع الزّملاء تؤدّي إلى ازدياد الطّاقة والنّشاط: مهمانی‌های گروهی با همکلاسی‌ها به زیادتر شدن انرژی و نشاط منجر می‌گردد!
۴) عند مواجهة صعاب لا تقدر على تحمّلها فاستعِن بالله و كُن صابراً: وقتی با سختی‌ها روبه‌رو می‌شوی که نمی‌توانی تحمّلشان کنی، پس از خدا کمک بخواه و صبور باش!

۸۷- **عيّن الخطأ:**
۱) كانت الأمُّ تُلاعب ولدها في غرفة النّوم و هو يضحک: مادر در اتاق خوابش در حالی‌که می‌خندید با کودکش بازی می‌کرد!
۲) أُكتشفت أساليب جديدة بدلاً من أساليب الأطبّاء القديمة: روش‌های جدیدی به جای روش‌های قدیمی پزشکان کشف شده است!
۳) لن تستطيع إعانة جُهّالٍ لم يَنتبهوا إلى جهلهم: به نادانانی که به جهل خود آگاه نشده‌اند نخواهی توانست که کمک کنی!
۴) لا تَقم بما يُصيب المساكين و لو كانت فيه منافع لک: به چیزی که به درماندگان آسیب می‌زند اقدام نکن اگر چه در آن منفعت‌هایی برای تو باشد!

۸۸- **«این کشاورزان باید همچون تلاشگران به محصول‌هایشان توجه کنند!»:**
۱) هؤلاء الفلّاحون ليهتمّوا بمحاصيلهم اهتماماً كالمجتهدين!
۲) هؤلاء مزارعون ليهتمّوا بمحاصيلهم اهتمام المجتهدين!
۳) ليهتمّ هؤلاء الفلّاحون بالمحاصيل اهتماماً مجتهدين!
۴) ليهتمّ هؤلاء المزراعون بمحاصيلهم اهتمام المجتهدين!

۸۹- **كم بيتاً من الأبيات التّالية يُناسب العبارة التالية في المفهوم؟ «لا خير في قولٍ إلّا مع الفعل»:**
- راه رو راه، گِردِ گفت، مگرد — که به گفتار، ره نشاید کرد!
- غول باشد نه عالِم آنکه ازو — بشنوی گفت و نشنوی کردار!
- تا به گفتاری، پُر بار یکی نخلی — چون به فعل آیی، پُر خار مغیلانی!
- ز بهر سود کسان گو نه بهر شهرت خویش — که قول بی‌غرضان در جهان سمر گردد!

۱) واحد ۲) اثنان ۳) ثلاثة ۴) أربعة

■■ إقرأ النّصّ التالي بدقّة، ثمّ أجب عن الأسئلة بما يناسب النّصّ: (۹۴-۹۰)

«جبران خليل جبران شاعرٌ و أديبٌ لبنانيّ ولد فيها سنة ۱۸۸۳ و قد سافرَ مع أمّه إلى بوسطن في الولايات المتّحدة سنة ۱۸۹۵ و دَرسَ جبران هناک فنّ التصوير ثمّ رجع إلى بيروت و دخل مدرسة الحكمة حيث قَضى أربع سنواتٍ ثمّ قصد باريس سنة ۱۹۰۸ و تَلمّذ على أساتذة يُعلّمونه كثيراً من الفنون للتصوير. في سنة ۱۹۱۸ نشرَ أولى مقالاته باللّغة الإنجليزية في مجلة «الفنون السبعة» و ممّا نُشرَ له فيها تجمَّع كتابه «المجنون». لجبران كثير من الآثار في العربيّة مثل: «دمعة و ابتسامة» و «الأرواح المتمرّدة» و «الأجنحة المكسّرة» و في الإنجليزية مثل: «النبيّ». لا شكّ أنّ جبران مفكّرٌ و من أكابر المفكّرين فأتى بالرائع من الأقوال في الكتابة حيث بَسطَ بعضَ التعاليم الجميلة في كتابة «النبيّ» و إنّه ذو مكانةٍ رفيعةٍ بين الكتّاب حيث لا يُمكن ألّا نرى تأثيرَه في الأدب المعاصر. له خيالٌ شعريٌّ واسع لا يقدر أحدٌ أن يُسارعه و يُسابقه حقّاً. من أقوال جبران: «لا تحاول أن تكون إنساناً لا يَخطأ بل حاول أن تكون إنساناً يتعلّم من أخطائه فهذا عظيمٌ.»»

۹۰- **عيّن الصّحيح حَسَبَ النَّصّ:**
۱) إنّ مكانة المفكّر أهمّ من منزلة الشاعر بين الأدباء!
۲) جبران إضافةً إلى فنّ التّصوير كان ذافنونٍ أخرى!
۳) راح جبران إلى الأمريكا بعد السنة العشرين من عمره!
۴) بعد رجوعه إلى بيروت كثير من العلماء تلمّذوا على جبران!

۹۱- **عيّن الخطأ:**
۱) لم يتركّز جبران على اللّغة العربيّة في كتابة آثاره فقط!
۲) ابتدأت مهارةُ كتابة جبران في الصُّحف و من هناک مارَسَ كتابةَ المقالةِ!
۳) أكثر أساتذة أثّروا في وجود جبران كانوا من ناحية بوسطن!
۴) لجبران نبوغ شعريّ عالٍ لا يمكن أن يشبّه مثله أحدٌ بسهولة!

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

۹۲- **كمّل العبارة حَسبَ النصّ: «لا تحاول أن تكون إنساناً لا يَخطأ بل...»**
۱) ينظر إلى فلتات الناس الكثيرة ليعتمد على نفسه!
۲) يتعلّم من الّذين لا يقومون بما يقوم به!
۳) ينتظر الآخرين ليصحّحوا أخطاءَه الماضية نادماً!
۴) يتوقّع من نفسه ألّا يكرّر مثل ما فعله من قبل!

■■ عيّن الخطأ في الإعراب و التحليل الصّرفي: (۹۳ و ۹۴)

۹۳- **«جبران – تلمَّذ – المتمرّدة – مفكّرٌ»:**
۱) جبران: اسم – مفرد – معرفة (علم) – معرب / فاعل لفعل «درس»
۲) تلمَّذ: فعل ماضٍ – مزيد ثلاثيّ من باب تفعيل (له حرف زائد واحد) – لازم – مبني للمعلوم / فعل و الجملة فعلية
۳) المتمرّدة: اسم – مفرد – مؤنّث – اسم فاعل من فعل مزيد ثلاثيّ – معرفة / صفة أو نعت للموصوف: «الأرواح»
۴) مفكّرٌ: اسم فاعل – مفرد – مذكّر – نكرة و علامتها تنوين – معرب / خبر لـ «أنّ» المشبّهة و مرفوع

۹۴- **«الكُتّاب – يسارع – لا تحاول – هذا»:**
۱) الكُتّاب: اسم – مفرد – مذكّر – اسم مبالغة للدّلالة على مهنة – معرب / مضاف إليه و مضافه «بين»
۲) يُسارع: فعل مضارع – للمفرد المذكّر الغائب – مزيد ثلاثيّ (من باب مفاعلة) معلوم – متعدّ / فعل و مفعوله «ه»
۳) لا تحاول: فعل مضارع للنّهي – للمفرد المخاطب – من الأفعال الثّلاثيّة المزيدة – مبنيّ للمعلوم / فعل و فاعل
۴) هذا: اسم إشارة للقريب – يُستعمل للمذكّر – مبنيّ – معرفة / مبتدأ و لا تظهر فيه علامة الرّفع

■■ عيّن المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية: (۹۵-۱۰۰)

۹۵- **عيّن الخطأ في ضبط حركات الحروف:**
۱) الكِلابُ تَسمَعُ صُوتَ السّاعَةِ مِنْ أربَعينِ قَدَماً!
۲) في مُنتَصَفِ اللَّيلِ تُحرِقُ حَرارَةُ رِمالِ الصَّحراءِ أقدامَ العابِرينَ!
۳) مِن صِفاتِ المُؤمِنِ هُوَ أنْ لا يَرُدَّ مَن يَأتي إليهِ بِحاجَةٍ!
۴) المُعجَبُ بِنَفسِهِ لَيسَ مَحبوباً عِندَ الآخَرينَ و يَبقى وَحيداً!

۹۶- **عيّن ما لا يلزم أن يترجم فيه المفعول المطلق:**
۱) اهتمّ ألفرد على تطوير الدّيناميت اهتماماً مُجِدّاً!
۲) يعيش السّمك المدفونُ داخل حفرة صغيرة عيشاً!
۳) يظلم الإنسان الطّبيعة بنشاطاته المخرّبة ظلماً واسعاً!
۴) راقبَ الفلّاح مزرعته مراقبة الخبراء!

۹۷- **عيّن مفعولاً ليس منصوباً بالفتحة:**
۱) يهدّئ اللّون البنفسجيّ في غرفة النّوم الأعصاب!
۲) جاء الرّجل بالخبز ليُطعم المساكينَ في الطّريق!
۳) أرشد الدّليل السّائحينَ إلى زيارة المعالم الأثريّة في المدينة!
۴) أنشد الشّاعر أبياتاً جميلة ملمّعةً أمام الحضّار في الحفل الأدبيّ!

۹۸- **عيّن حرف «لا» يكون للنّفي:**
۱) لا معجم لنا و لَم نقدر أن نبحث عن معنى «العصّارة»!
۲) يفوز النّاس بعلم و عليهم أن لا يطلبوا به بدلاً!
۳) لا يظلِمِ الإنسانُ الآخرينَ في الدّنيا!
۴) إذا أردتم النّجاح في عملكم فَلا تعتمدوا على النّاس!

۹۹- **عيّن ما فيه نون الوقاية:**
۱) أعنّي في تعلّم الدّرس لكي أفهمه بشكل أفضل!
۲) تمنّى المزارع أن يبارك الله محصوله هذا العام!
۳) يغنّي الدّلفين بصوت جميل عندما يسبح في البحر!
۴) أحسِني في تعاملكِ مع الآخرين لكسب محبّتهم!

۱۰۰- **عيّن ما ليس فيه التّشبيه:**
۱) كأنّ السّماء تمطر هذا الصّباح حيثُ جعل الشّوارع تغرق بالمياه!
۲) كَرّر الكذّاب قصّته أكثر من مرّة حتّى صدقها البعض!
۳) تعدّى الإنسان على نظام الطّبيعة نظام الظّالمينَ و يؤدّي إلى تدمير البيئة!
۴) يعيش الفقير في الدّنيا كالفقراء و يُحاسَب في الآخرة كَالأغنياء!

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

تاریخ

۱۰۱- **روی‌آوردن به فعالیت‌هایی همچون ابزارسازی و سفالگری پیامد کدام مرحله بود؟ برخورداری از منابع طبیعی همچون سنگ خارا مربوط به کدام تمدن باستانی می‌باشد؟ کدام‌یک از تمدن‌های نخستین کمتر تحت تأثیر و نفوذ خارجی بوده است؟**

۱) تأسیس تمدن ـ سومر ـ هند
۲) انقلاب کشاورزی ـ مصر ـ چین
۳) شهرنشینی ـ چین ـ یونان
۴) شکل‌گیری تجارت ـ بین‌النهرین ـ مصر

۱۰۲- **کدام گزینه پاسخ درستی به سؤالات زیر داده است؟**

الف) چه اتفاقی منجر به برطرف شدن افسانه‌ها از واقعیت تاریخ ایران باستان گردید؟
ب) لزوم فایده‌مند بودن، مربوط به کدام‌یک از مراحل پژوهش در تاریخ است؟
ج) ابزار مناسب برای مرتب ساختن رویدادهای مختلف بنابر ترتیب زمانی وقوع آنها، چه نام دارد؟
د) گسترش و شکوفایی علم تاریخ در یونان باستان تحت تأثیر رونق کدام علوم بوده است؟

۱) کاوش‌های باستان‌شناسی ـ شناسایی منابع ـ خط زمان ـ ادبیات
۲) رمزگشایی خط میخی ـ شناسایی منابع ـ گاهشماری ـ فلسفه
۳) کاوش‌های باستان‌شناسی ـ انتخاب موضوع ـ گاهشماری ـ ادبیات
۴) رمزگشایی خط میخی ـ انتخاب موضوع ـ خط زمان ـ فلسفه

۱۰۳- **کدام گزینه به درستی با عبارت‌های زیر ارتباط می‌یابد؟**

الف) دوران تاریخی فلات ایران با تاریخ این تمدن آغاز می‌شود.
ب) در زمان فرمانروایی این پادشاه، حکومت ماد به اوج قدرت خود رسید.
ج) به قدرت رسیدن اشکانیان مرهون سلحشوری این افراد بود.

۱) جیرفت ـ آستیاگ ـ جنگاوران صحراگرد شرق ایران
۲) مادها ـ دهیوک ـ سواران سنگین اسلحه
۳) ایلام ـ هووخشتر ـ جنگاوران صحراگرد شرق ایران
۴) سومر ـ هووخشتر ـ سواران سنگین اسلحه

۱۰۴- **چه تعداد از عبارات زیر صحیح می‌باشد؟**

- **برای نخستین‌بار در زمان داریوش بزرگ مسیر دریایی میان هند و مصر شناسایی شد.**
- **آریاییان برخی عناصر طبیعی مانند ماه، خورشید و آب‌ها را مقدس می‌شمردند.**
- **زبان دوم نوشتاری در دوران هخامنشیان، زبان ایلامی بود.**
- **هنر در دوران ساسانیان ریشه در هنرهای کهن ایران و نیز هنر دوران سلوکی و اشکانی داشت.**

۱) دو مورد
۲) سه مورد
۳) چهار مورد
۴) یک مورد

۱۰۵- **کدام گزینه حاوی مطلب درستی پیرامون منابع تاریخ ایران نیست؟**

۱) سیاست‌نامه‌ها اطلاعات سودمندی پیرامون مناسبات اخلاقی میان فرمانروا و مردم ارائه می‌دهد.
۲) ویژگی‌های هویتی راویان در مرحلهٔ سنجش اعتبار و نقد راوی مورد بررسی قرار می‌گیرد.
۳) در تاریخ‌نگاری روایی، روایت‌های مختلف و متعدد دربارهٔ موضوع واحد با آوردن اسناد آنها ذکر می‌شود.
۴) تاریخ‌نگاری ترکیبی از اواخر قرن سوم هجری متداول گردید و دینوری از جمله تاریخ‌نگاران برجستهٔ این سبک است.

۱۰۶- **عصبیت قبیله‌ای رایج در میان اعراب از کجا ناشی می‌شد و عزت و شرافت قبایل چگونه حفظ می‌گردید؟**

۱) لزوم احترام به روابط خونی و خویشاوندی ـ فرزند پسر
۲) وابستگی شدید عرب‌ها به قبیله ـ قوت بازو و نیروی جنگاوری
۳) لزوم احترام به روابط خونی و خویشاوندی ـ شجاعت و بی‌رحمی در جنگ‌ها و منازعات فردی و قبیله‌ای
۴) وابستگی شدید عرب‌ها به قبیله ـ فرزند پسر

۱۰۷- **کدام گزینه پاسخ صحیحی به پرسش‌های زیر ارائه می‌کند؟ (به ترتیب)**

الف) کدام پیمان بیانگر نفوذ و گسترش چشمگیر اسلام در یثرب بود؟
ب) چه عاملی در پذیرش اسلام توسط مردم سرزمین‌های مختلف تأثیر داشت؟
ج) گسترش نیروی دریایی و فتوحات در دریا و نیز محاصرهٔ قسطنطنیه در کدام دوران اتفاق افتاد؟

۱) پیمان عقبهٔ اول ـ جاذبهٔ پیام جهانی اسلام ـ امویان
۲) پیمان عقبهٔ دوم ـ دعوت مردم به عمل به شریعت سهل و ساده ـ امویان
۳) پیمان عقبهٔ اول ـ دعوت مردم به عمل به شریعت سهل و ساده ـ عباسیان
۴) پیمان عقبهٔ دوم ـ جاذبهٔ پیام جهانی اسلام ـ عباسیان

۱۰۸- **در کدام گزینه عبارت‌های صحیح مشخص گردیده است؟**

الف) ضعف و انحطاط سلجوقیان منجر به ادعای استقلال خوارزمشاهیان و غلبهٔ سلطان محمد خوارزمشاه بر طغرل سوم سلجوقی گردید.
ب) ماهیت ایرانی ـ اسلامی حکومت ایلخانی ناشی از همنوایی شریعت اسلامی و یاسای چنگیزی بود و مردم کمتر نسبت به آن احساس بیگانگی می‌کردند.
ج) در میانهٔ تقابل تاریخی اهل شمشیر و اهل قلم، نظام اداری سلجوقیان الگوی مطلوبی برای حکومت‌های پس از خود شد.
د) شکست مغولان از حکومت مملوکان مصر در عین جالوت، آنان را از ادامهٔ پیشروی بازداشت.

۱) الف و ب
۲) الف و ج
۳) ب و د
۴) ج و د

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

۱۰۹- در کدام گزینه عبارت‌های صحیح را می‌توان یافت؟
الف) با فتح هرات، کمال‌الدین بهزاد که از نوابغ هنر دربار تیموری بود، به تبریز آورده شد.
ب) شرایط فکری و فرهنگی جامعهٔ ایران در قرن نهم، منجر به تبدیل شدن طریقت صفویان به جنبش سیاسی و مذهبی و سپس گرایش آن به مذهب تشیع شد.
ج) شاهان صفوی به منظور ترویج معارف شیعه، علمایی را از جبل عامل و عراق و بحرین به ایران آوردند.
د) در دوران شاه عباس اول اقدامات عمرانی بزرگ و نیز انتقال پایتخت به قزوین و اصلاحات زیادی صورت گرفت.
۱) الف و ج ۲) ب و د ۳) الف و د ۴) ب و ج

۱۱۰- چه تعداد از عبارت‌های زیر مشتمل بر نکات صحیح می‌باشد؟
- **سوءظن نادرشاه به اطرافیان خود از جمله عوامل ناکامی این پادشاه بود.**
- **مکتب نقاشی شیراز که در دورهٔ مغولان شکل گرفته بود، در زمان زندیه به اوج رونق و زیبایی رسید.**
- **با تحمیل معاهدهٔ پاریس مناطقی از سیستان و بلوچستان از ایران جدا گردیده و ضمیمهٔ خاک هندوستان شد.**
- **سران ایلات اغلب در مناطقی تحت نفوذ خود به صورت مستقل حکومت می‌کردند؛ ولی در مواقع جنگ نیروهای مسلح خود را در اختیار حکومت قاجار قرار می‌دادند.**

۱) چهار مورد ۲) سه مورد ۳) دو مورد ۴) یک مورد

۱۱۱- **کدام واقعه برای نخستین‌بار آسیب‌پذیری استبداد داخلی در برابر ملت را نشان داد و کدام مورد از جمله درخواست‌های روسیه در اخطار به دولت ایران در سال ۱۲۹۰ نبود؟**
۱) پیروزی در نهضت تنباکو ـ اخراج مورگان شوستر از ایران
۲) پیروزی در انقلاب مشروطه ـ استخدام نکردن اتباع خارجی توسط دولت ایران بدون موافقت روسیه و انگلستان
۳) پیروزی در نهضت تنباکو ـ انحلال مجلس شورای ملی
۴) پیروزی در انقلاب مشروطه ـ پرداخت هزینهٔ نگهداری قوای روسیه در ایران توسط دولت ایران

۱۱۲- **عبارت‌های صحیح در کدام گزینه ذکر شده است؟**
الف) شکست آلمان در جنگ جهانی دوم، منجر به تقسیم شدن این کشور به دو بخش شرقی و غربی شد.
ب) ملی‌گرایان ایتالیا با استفاده از فرصت رقابت و جنگ بین پروس و فرانسه، ایتالیا را متحد و مستقل ساختند.
ج) از ابتدای جنگ جهانی دوم آمریکا با کمک مالی و تدارکاتی به فرانسه و انگلستان، جبههٔ متفقین را تشکیل داد.
د) هدایت سیاست توسط نظامیان ژاپن، منجر به حملهٔ آن کشور به چین و نیز اتحاد با ایتالیا و آلمان نازی گردید.
۱) ب و ج ۲) ج و د ۳) الف و د ۴) الف و ب

۱۱۳- **پاسخ صحیح سوالات زیر در کدام گزینه آمده است؟**
الف) کدام جنبش تأثیر بسزایی بر خیزش ملت ایران برای ملی کردن صنعت نفت داشت؟
ب) نخستین برنامهٔ اصلاحی در ایران پس از جنگ جهانی دوم، با چه عنوانی آغاز گردید؟
ج) در اثر کدام اقدام، تمامی ارکان سیاسی جمهوری اسلامی مطابق قانون اساسی شکل گرفت و این نظام سیاسی به طور کامل استقرار یافت؟
د) با شروع جنگ بین ایران و عراق، شورای امنیت سازمان ملل دست به چه اقدامی زد؟
۱) جنبش ضداستعماری هندوستان ـ انقلاب سفید ـ بر سر کار آمدن دولت دائم با رأی اعتماد مجلس به وزرا ـ صدور قطعنامه و شناسایی متجاوز
۲) قیام مردم الجزایر علیه فرانسه ـ اصلاحات ارضی ـ بر سر کار آمدن دولت دائم با رأی اعتماد مجلس به وزرا ـ فرا خواندن طرفین به حل مسالمت‌آمیز اختلافات
۳) حرکت‌های استقلال‌طلبانه در آفریقا ـ انقلاب سفید ـ انتخابات اولین دورهٔ مجلس خبرگان رهبری ـ صدور قطعنامه و شناسایی متجاوز
۴) جنبش ضد استعماری هندوستان ـ اصلاحات ارضی ـ انتخابات اولین دورهٔ مجلس خبرگان رهبری ـ فراخواندن طرفین به حل مسالمت‌آمیز اختلافات

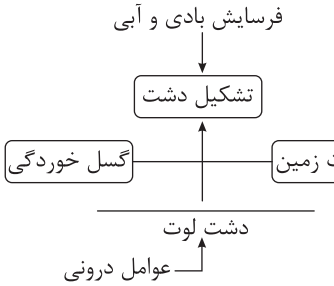
جغرافیا

۱۱۴- **پژوهشگری با مطالعه بر روی عوامل مؤثر بر افزایش تعداد بیکاران شهر اردبیل، اقدامات «الف» و «ب» را انجام داده است. بر این اساس کدام گزینه به درستی تنظیم شده است؟**
الف) به نظر می‌رسد افزایش میزان بیکاران در شهر اردبیل، به دلیل مهاجرت از روستاها و شهرهای اطراف به این شهر باشد.
ب) بین تعداد بیکاران در شهر اردبیل و جذب جمعیت مهاجر شهرها و روستاهای اطراف، رابطه‌ای مستقیم وجود دارد.
۱) موارد «الف» و «ب» به ترتیب مطابق با مراحل پژوهش در جغرافیا انجام شده است و بعد از هر دو گام پژوهشگر با تعدادی از ساکنان شهر اردبیل مصاحبه می‌کند.
۲) مورد «الف» قبل از استفاده پژوهشگر از سالنامه آماری و مورد «ب» بعد از تجزیه و تحلیل داده‌ها انجام شده است.
۳) موارد «الف» و «ب» به ترتیب مطابق با مراحل پژوهش در جغرافیا انجام شده است و در هر دو مرحله، از روش پرسشنامه استفاده شده است.
۴) هر دو اقدام، پس از طرح سوال و بیان مسئله و پس از تجزیه و تحلیل داده‌ها انجام شده است.

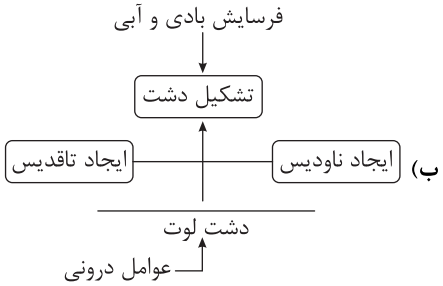
SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

۱۱۵- **با توجه به تصاویر زیر، کدام مورد به مطالب درستی اشاره دارد؟**

الف)

ب)

۱) شکل «الف» درست است و عوامل درونی و فرسایش به ترتیب در تشکیل دشت لوت مشارکت دارند.
۲) شکل «ب» درست است و فرسایش و عوامل درونی به ترتیب در تشکیل دشت لوت مشارکت دارند.
۳) شکل «الف» نادرست است، زیرا عوامل درونی پس از فرسایش موجب شکل‌گیری دشت لوت شده است.
۴) شکل «ب» نادرست است، زیرا عوامل درونی قبل از فرسایش موجب شکل‌گیری دشت لوت شده است.

۱۱۶- **دلیل اینکه دریاچهٔ ارومیه، به عنوان پارک ملی و ذخیره‌گاه زیست‌کرهٔ یونسکو معرفی شده است، کدام است؟**
۱) وجود جزایر متعدد در آن که محل زندگی انواع پرندگان مهاجر است.
۲) وجود املاح و رسوباتی که برای درمان امراض پوستی مورد استفاده قرار می‌گیرد.
۳) از ارزش‌های بی‌نظیر طبیعی و اکولوژیک برخوردار است.
۴) موجب معتدل شدن آب و هوای منطقه شده است.

۱۱۷- **با توجه به موارد زیر، کدام گزینه مطالب درستی را مطرح نموده است؟**
الف) موقعیت ریاضی کشورمان و گستردگی آن در عرض جغرافیایی باعث تنوع اقلیمی و چشم‌اندازهای طبیعی شده است.
ب) وجود مراکز ارزشمند دینی، مذهبی، زیارتگاهی و اماکن مقدس کشور زمینهٔ فرهنگی مناسبی است.
ج) تنوع زیستی ایران با وجود زیست‌بوم‌های بسیار گوناگون گیاهی و جانوری در کشور برای گردشگری علمی و طبیعت‌گردی بسیار مناسب است.
د) وجود تمدنی با ریشه‌هایی در اعماق تاریخ از هزارهای قبل از میلاد تاکنون، کشور ما را به یکی از خاستگاه‌های تمدن بشری تبدیل نموده است.
۱) موارد «الف» و «ج» موجب قرار گرفتن در رتبهٔ دهم و موارد «ب» و «د» موجب قرار گرفتن در رتبهٔ پنجم سازمان جهانی گردشگری شده است.
۲) موارد «ب»، «ج» و «د» موجب قرار گرفتن در رتبهٔ پنجم و مورد «الف» موجب قرار گرفتن در رتبهٔ دهم سازمان جهانی گردشگری شده است.
۳) موارد «الف» و «د» موجب قرار گرفتن در رتبهٔ پنجم و موارد «ب» و «ج» موجب قرار گرفتن در رتبهٔ دهم سازمان جهانی گردشگری شده است.
۴) موارد «الف» و «ج» موجب قرار گرفتن در رتبهٔ پنجم و موارد «ب» و «د» موجب قرار گرفتن در رتبهٔ دهم سازمان جهانی گردشگری شده است.

۱۱۸- **با توجه به موارد زیر، کدام شکل به درستی ترسیم شده است؟**
الف) بازارهای شناور در بانکوک، پایتخت تایلند از دیدنی‌های جالب توجه آسیای جنوب شرقی است.
ب) انسان‌ها برای زندگی و بهره‌برداری از محیط طبیعی از شیوه‌ها و ابزارهای متفاوتی استفاده می‌کنند.
ج) ماشین برف‌روب مجهز به جی‌پی‌اس جاده‌ای برای پاک‌سازی جاده‌ها در کانادا به کار گرفته می‌شود.
د) محدودیت‌ها و موانع محیطی موجب می‌شود انسان‌ها برای کنترل محیط و شرایط خاص آن چاره‌اندیشی کنند.
۱) «الف» ← (مغایر با) «ج» ← (مطابق با) «د» / «ج» ← (مطابق با) «د» ← (مغایر با) «ب»
۲) «ب» ← (مغایر با) «ج» ← (مطابق با) «الف» / «الف» ← (مطابق با) «د» ← (مغایر با) «ج»
۳) «الف» ← (مغایر با) «ج» ← (مطابق با) «ب» / «ب» ← (مطابق با) «د» ← (مغایر با) «الف»
۴) «ب» ← (مغایر با) «ج» ← (مطابق با) «الف» / «ب» ← (مطابق با) «د» ← (مغایر با) «ج»

۱۱۹- **معمولاً وقتی یخچال ضخامتش به ۶۰ متر تا ۱۰۰ متر می‌رسد شروع به حرکت می‌کند و این حرکت .....**
۱) بسته به شرایط و دمای هوا از ۱ متر تا ۸ متر در روز است.
۲) بسته به شرایط و شیب زمین از ۱ متر تا ۸ متر در روز است.
۳) بسته به شرایط و دمای هوا از ۱ سانتی‌متر تا ۸ متر در روز است.
۴) بسته به شرایط و شیب زمین از ۱ سانتی‌متر تا ۸ متر در روز است.

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

۱۲۰- **با توجه به موارد داده‌شده، کدام عبارت به مفاهیم درستی اشاره دارد؟**

الف) اوپک **ب) نفتا**

۱) مورد «الف» میان کشورهای همسایه شکل می‌گیرد و آنها سعی می‌کنند مالیات‌ها و تعرفه‌های گمرکی را بین خودشان کاهش دهند یا بردارند.

۲) مورد «ب» میان کشورهای همسایه شکل می‌گیرد و آنها سعی می‌کنند مالیات‌ها و تعرفه‌های گمرکی را بین خودشان کاهش دهند یا بردارند.

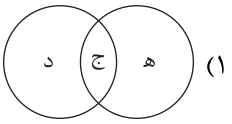
۳) مورد «الف» میان کشورهای همسایه شکل می‌گیرد و برای جلوگیری از آسیب‌های ناشی از کاهش قیمت نفت در بازار جهانی، با یکدیگر متحد شده‌اند.

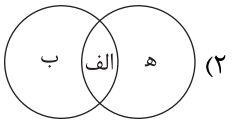
۴) مورد «ب» میان برخی کشورهای صادرکنندهٔ نفت و گاز برای دفاع از منافع خود و جلوگیری از آسیب‌های ناشی از کاهش قیمت نفت در بازار جهانی، با یکدیگر متحد شده‌اند.

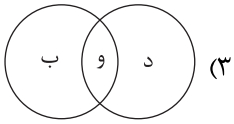
۱۲۱- **کدام شکل براساس اطلاعات داده‌شده به درستی ترسیم شده است؟**

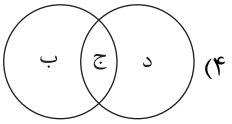
الف) مرزهای طبیعی **ب) مرز کرهٔ شمالی و جنوبی** **ج) مرزهای غیرطبیعی** **د) مرز آمریکا و کانادا**

ه) مرزهای تحمیلی **و) مرز آلاسکا و کانادا**

۱)

۲)

۳)

۴)

۱۲۲- **کدام مورد دلیل مناسبی برای متن زیر ارائه می‌دهد؟**

«در شهرهایی که با تمرکز زیاد جمعیت یا مهاجرت گسترده روبه‌رو هستند، مسکن کافی و مناسب وجود ندارد.»

۱) در برخی از شهرهای بزرگ جهان، شمار افراد بی‌خانمان که در کنار خیابان‌ها یا روی نیمکت پارک‌ها می‌خوابند، رو به افزایش است.

۲) اختلافات طبقاتی شدید، رعایت نشدن عدالت اجتماعی در توزیع درآمدها و بی‌توجهی حکومت‌ها به حمایت‌های تأمین اجتماعی، باعث شده تا فقیران شهری پول کافی برای اجاره یا خرید مسکن نداشته باشند.

۳) در اطراف شهرهای بزرگ در نتیجهٔ مشکل مسکن، اسکان غیررسمی یا غیرقانونی شکل می‌گیرد. حاشیه‌نشینی و زاغه‌نشینی جلوه‌هایی از این پدیده هستند.

۴) در برخی کشورها حکومت مرکزی یا حکمرانی محلی، برای تأمین مسکن گروه‌های فقیر شهری و مهاجران، طرح‌های ساخت مسکن ارزان‌قیمت، اعطای وام مسکن و نظایر آنها را اجرا می‌کند.

۱۲۳- **با توجه به معیارهای «دسترسی»، «هزینه»، «محیط‌زیست» و «ایمنی» و موارد زیر، کدام گزینه به درستی تنظیم شده است؟**

الف) احداث پایانه‌ها (ترمینال‌ها) **ب) خرید واگن و لوکوموتیو**

ج) استفاده از حمل و نقل ریلی **د) استفاده از حمل و نقل جاده‌ای**

ه) آلایندگی محیط‌زیست **و) مصرف سوخت**

۱) در مدیریت و برنامه‌ریزی حمل و نقل لازم است مورد «الف» با «و» و مورد «ب» با «ه» همراه باشند.

۲) در صورتی‌که «الف» و «ه» از مزایای «د» باشد، مورد «ه» به درستی مدیریت می‌شود.

۳) در صورتی‌که «و» و «ب» از مزایای «ج» باشد، مورد «الف» به درستی مدیریت می‌شود.

۴) در مدیریت و برنامه‌ریزی حمل و نقل لازم است مورد «الف» با «د» و مورد «ه» با «ج» همراه باشند.

۱۲۴- **کدام گزینه با توجه به موارد مطرح‌شده، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟**

«خطرات «الف» ..... از «ب» است، زیرا ..... »

الف) مدت‌زمان کمتری صرف می‌شود تا آب آبراهه‌ها خارج شوند.

ب) مدت‌زمان طولانی‌تری سپری می‌شود تا آب جاری مسافت سرچشمه تا خروجی را طی کند.

۱) بیشتر ـ در این حوضه‌ها، آب سرشاخه‌ها به تدریج و به طور متوالی از حوضه تخلیه می‌شوند.

۲) کمتر ـ در این حوضه‌ها به علت انشعابات پراکنده سرشاخه‌ها که طول آنها تقریباً به یک اندازه است، همهٔ جریان‌ها همزمان به خروجی می‌رسند.

۳) بیشتر ـ در این حوضه‌ها به علت انشعابات پراکنده سرشاخه‌ها که طول آنها تقریباً به یک اندازه است، همهٔ جریان‌ها همزمان به خروجی می‌رسند.

۴) کمتر ـ در این حوضه‌ها، آب سرشاخه‌ها به تدریج و به طور متوالی از حوضه تخلیه می‌شوند.

۱۲۵- **کدام روش‌های مدیریت پیش از وقوع سیل تأثیرات نامطلوب کمتری بر محیط‌زیست دارند؟**

الف) ایجاد کانال‌های انحرافی و دیوارهای مهارکننده و پایدارکننده

ب) اجرای روش آبخیزداری و تقویت پوشش گیاهی حوضه

ج) نصب دستگاه‌های هشداردهندهٔ سیل در مناطق سیل‌خیز

د) احداث سدهای ذخیره‌ای و سدهای تنظیمی

۱) ب و ج ۲) الف و د ۳) ب و د ۴) الف و ج

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

فلسفه و منطق

۱۲۶- کدام گزینه دربارهٔ منطق درست است؟

۱) هر مقدار که بتوانیم در منطق قدرتمندتر بشویم می‌توانیم به شکل هدفمندتری مبانی فکری خود را اصلاح کنیم.
۲) میزان موفقیت در هدف منطق وابستگی به آن دارد که بتوانیم قواعد نظری که یادگرفتیم را در عرصهٔ عمل نیز به کار ببریم.
۳) تفکر همان رسیدن به معلومات جدیدی است که از این مسیر حاصل شده است که با یادگیری منطق می‌توان به آن رسید.
۴) تدوین منطق باعث شد مردم بتوانند راحت‌تر تفکر کنند و بیشتر دربارهٔ سوالاتی که برایشان ایجاد می‌شود فکر کنند.

۱۲۷- رابطهٔ میان مفاهیم کدام گزینه مانند رابطهٔ مفاهیم (غیرمحیط‌دار و شکل) است؟

۱) جسم و دارای بُعد ۲) دانش و منطق ۳) مستطیل و آبی ۴) انسان و غیرسنگ

۱۲۸- اگر مفهوم B تمام مصادیق C را در برگیرد اما مفهوم B صرفاً بعضی از مصادیق D را در برگیرد، آنگاه کدام گزینه درست است؟

۱) رابطهٔ B و C عموم و خصوص مطلق است و لزوماً B و D نیز رابطهٔ عموم و خصوص من‌وجه خواهند داشت.
۲) در فرضی می‌توان رابطهٔ مفهوم C و D را عموم و خصوص مطلق دانست در حالتی‌که C دایرهٔ بزرگ‌تر باشد.
۳) اگر مفهوم C دارای ویژگی خاصی به نام X باشد، رابطهٔ X و D نمی‌تواند عموم و خصوص من‌وجه نباشد.
۴) اگر مفهوم C داخل در مفهوم B باشد، شاید رابطهٔ C و D، به شکل دو دایرهٔ متقاطع باشند که مصداق مشترک باهم دارند.

۱۲۹- نوع کدام قضیه متفاوت است؟

۱) همهٔ انسان‌ها باید در زندگی یاد خدا را در دل داشته باشند. ۲) بی‌تو مهتاب شبی باز از آن کوچه گذشتم.
۳) علی و حسن بازیگران توانمندی هستند. ۴) ساده‌زیستی سرلوحهٔ افراد عاقل است.

۱۳۰- اگر نقیض یکی از مقدمات قیاسی «هیچ الف ب نیست» باشد،کدام گزینه می‌تواند مقدمهٔ دیگر این قیاس باشد؟

۱) بعضی الف ج است. ۲) هر ج الف است. ۳) هیچ ب ج نیست. ۴) بعضی ب ج نیست.

۱۳۱- از میان مغالطه‌هایی که عبارات زیر می‌تواند بر آنها دلالت کند، کدام گزینه متفاوت است؟

۱) فردی که برای مصاحبهٔ کاری به شرکتی دعوت شده است با دسته گل وارد اتاق مسئول مصاحبه می‌شود.
۲) وای چقدر زیاد خوابیدم، خواب موندم و هر کاری کنم به امتحانم که ساعت دوازده ظهر بود نمیتونم برسم.
۳) دانش‌آموزی که دیروز بدون هیچ دلیل موجهی نرفته بود مدرسه، امروز وانمود می‌کند که حالش بد است.
۴) تمام افراد موفق دانشگاه تهران، در طول دوران تحصیلی خودشان در دوره‌های مهارت‌آموزی ما شرکت کردند.

۱۳۲- در کدام استدلال پیامبر اکرم در مقابل یهودیان که می‌گفتند: «عزیر پسر خداست» و مسیحیان که می‌گفتند: «مسیح پسر خداست» اصول و روش تفکر فلسفی بیشترین مشاهده می‌شود؟

۱) اگر عزیر به خاطر بزرگواری در بازسازی تورات پسر خدا شد موسی باید به پسر خدا بودن شایسته‌تر باشد؛ چون او خود تورات را برای شما آورده است.
۲) اگر منظورتان از اینکه عیسی پسر خداست این است که او با خدا یکی شده است، اگر خدا عیسی شد نامحدود محدود شد و اگر عیسی خدا شد محدود نامحدود شد و هر دو محال است.
۳) اگر منظور شما از پسر خدا بودن، فرزندی است که از پدر و مادری به دنیا می‌آید. خداوند را به مخلوق خود شبیه دانسته‌اید.
۴) و اگر از آن روی به عیسی، پسر خدا می‌گویید که در کتابتان آمده است: «من به سوی پدرم و پدر شما می‌روم» شاید منظورش این بود که به سوی آدم یا نوح رفتم نه خدا.

۱۳۳- کدام گزینه نظر سوفسطائیان دربارهٔ شناخت را رد نمی‌کند؟

۱) تعارض آراء دانشمندان مختلف نشان‌دهندهٔ امکان خطا در شناخت است.
۲) دانشمندان براساس قواعد عقلی، قوانین طبیعت را می‌شناسند.
۳) در مورد معیار فعل اخلاقی نظرات متفاوتی وجود دارد.
۴) ارزش حس به شناخت تفاوت و تمایز اشیاء است.

۱۳۴- کدام عبارت دربارهٔ «محدوده و قلمرو شناخت» است؟

۱) آیا انسان توانایی شناخت امور نامحسوس را هم دارد؟ ۲) آیا انسان می‌تواند اشیاء را همان‌گونه که هست بشناسد؟
۳) آیا انسان می‌تواند شناخت‌های قبلی خود را تصحیح کند؟ ۴) آیا آموزش و انتقال مفاهیم توسط انسان ممکن است؟

۱۳۵- کدام گزینه اشتراک نظر کانت و اوگوست کنت را بیان می‌کند؟

۱) مفهوم علیت نزد ذهن انسان به عنوان یک قالب ذهنی وجود دارد.
۲) بدون دادهٔ حسی شناخت ممکن نیست هر چند معنای شناخت حسی آنها متفاوت بود.
۳) شناخت بدون مفاهیم و قالب‌های ذهنی ممکن نیست، زیرا شناخت پیش‌فرض می‌خواهد.
۴) مفاهیمی مانند خدا و اختیار و روح معنای روشنی ندارند، زیرا اموری غیرمادی و غیرحسی هستند.

۱۳۶- کدام‌یک از عبارات زیر پیامد منفی نظر فیلسوفان تک‌ساحتی دربارهٔ انسان است؟

۱) انسان یک ماشین مادی بسیار پیچیده است، نه چیزی فراتر از آن.
۲) انسان چیزی، جز یک حیوان راست‌قامت نیست؛ با این تفاوت که از سایر حیوانات پیچیده‌تر است.
۳) اگر انسان به اخلاق و فضائل اخلاقی توجه می‌کند، به این دلیل نیست که فضیلت‌گرایی در روح و فطرت او وجود دارد.
۴) نیازهای اصلی انسان را نیازهای مادی او تشکیل می‌دهند و نیازهایی مانند نیاز به اجتماع و قانون و نیاز به اخلاق، همه به خاطر نیازهای مادی پیدا شده‌اند.

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

۱۳۷- کدام عبارت قابل پذیرش نیست؟

۱) از نظر فلاسفهٔ مسلمان، پذیرش خدا در رفع تضاد میان تمایلات حیوانی و فضائل اخلاقی مؤثر است.
۲) از نظر ارسطو و فیلسوفان مسلمان، عقل عملی عهده‌دار شناخت فضیلت‌ها و رذیلت‌هاست.
۳) از نظر طبیعت‌گرایان خوب و بد عناوینی هستند که خود ما به هر کار نسبت می‌دهیم، بسته به اینکه آن کار به سودمان باشد یا به ضررمان.
۴) کانت و هابز در دلیل کلیت و عمومیت داشتن اولین قانون اخلاقی «هر چه برای خود می‌پسندی برای دیگران هم بپسند» مشترکند.

۱۳۸- کدام گزینه تلاش فردی است که می‌خواهد تفاوت و مغایرت وجود و ماهیت را اثبات کند؟

۱) در جهان هستی وقتی به موجودات نگاه می‌کنیم، دو مفهوم وجود و ماهیت را می‌توانیم مشاهده کنیم.
۲) ماهیت‌هایی در ذهن شاید بتوان فرض کرد اما وقتی به قلمرو واقعیت توجه می‌کنیم وجودشان را در نمی‌یابیم.
۳) گاهی اوقات با ادراک هستی و وجود یک چیز می‌توان با کمی دقت ویژگی‌هایی ذاتی و اصلی آن چیز را درک کنیم.
۴) وجودهای متعددی وجود دارد که انسان هیچ‌گاه نمی‌تواند ماهیت آنها را درک کند که نشان‌دهندهٔ مغایرت است.

۱۳۹- اگر بخواهیم مفهوم دوم هر بخش را به مفهوم اول نسبت بدهیم،کدام حمل متفاوت خواهد بود؟

۱) نامی و جسم ۲) مربع و دارای زاویهٔ ۳۶۰ ۳) شاعر و ادیب ۴) منطق و علم

۱۴۰- کدام عبارت درست است؟

۱) دکارت علیت را با استفاده از شناخت‌های فطری ادراک می‌کند و توضیح می‌دهد.
۲) تجربی بودن فهم مصادیق علیت از دیدگاه‌های مخصوص تجربه‌گرایان نمی‌تواند باشد.
۳) هیوم در هیچ حالتی علیت را نمی‌پذیرد و فرض باور اشتباه با آن را هم ناممکن می‌داند.
۴) فلاسفهٔ مسلمان اصل علیت را مبنایی برای ورود به فهم اصل امتناع اجتماع نقیضین می‌دانند.

۱۴۱- اگر فردی معتقد باشد تحت هیچ شرایطی نمی‌توان غایت و سرانجام نهایی هستی را مشخص کرد، کدام‌یک از معانی اتفاق را می‌تواند بپذیرد؟

۱) معنای اول ۲) معنای دوم ۳) معنای سوم ۴) معنای چهارم

۱۴۲- اگر خداوند را محرک غیرمتحرک بدانیم، آنگاه می‌توانیم بگوییم .....

۱) نمی‌توان با فرض این صفت وجود مخلوقات را منتفی بدانیم. ۲) او واجد و دارای برترین و عالی‌ترین اندیشه‌ها می‌باشد.
۳) خدا همان ضرورتاً موجود است چون دارای حرکت است. ۴) هیچ حرکت‌دهنده‌ای به‌جز او در هستی وجود ندارد.

۱۴۳- کدام گزینه درست می‌باشد؟

۱) معانی و کاربردهای عقل در هیچ دورهٔ تاریخی یکسان نبوده است.
۲) مخالفت علنی با عقل به شکل مخالفت با فلسفه و منطق رخ داده است.
۳) فیلسوفان مسلمان همانند فلاسفهٔ یونان معانی عقل را توضیح و تبیین کرده‌اند.
۴) وجود اشیا در جهان همان نشان‌دهندهٔ وجود لوگوس در معنای وجود متعالی است.

۱۴۴- از نگاه فارابی در فلسفه سیاست، چرا هدف جامعه باید سعادت انسان در دنیا و آخرت باشد؟

۱) انسان گرایش به زندگی اجتماعی دارد. ۲) سعادت دنیا در گرو سعادت آخرت است.
۳) سعادت انسان در زندگی اجتماعی محقق می‌شود. ۴) خوشبختی هر انسان در گرو خوشبختی سایرین می‌باشد.

۱۴۵- کدام گزینه درست است؟

۱) برای ادراک حقیقت اصالت وجود باید از مسیر اصالت ماهیت حرکت کنیم.
۲) قبول مغایرت وجود و ماهیت مقدمهٔ حرکت به سوی تشخیص اصالت وجود است.
۳) با قبول وجود دو معنا از هر واقعیت، به دنبال آن خواهیم بود که کدام واقعی است.
۴) قبول اصالت ماهیت به معنای قبول عدم مغایرت وجود و ماهیت در ذهن می‌باشد.

اقتصاد

۱۴۶- هر یک از عبارات زیر به ترتیب مختص به کدام وظیفهٔ پول است؟

- **اگر در کشوری تورم وجود نداشته باشد، کارکنان دولت در آن کشور می‌توانند در خریدهای خود از حواله‌های بانکی استفاده کنند.**
- **برای خرید یک یخچال سایدبای‌ساید باید حداقل دو برابر یک یخچال معمولی پول پرداخت کرد.**
- **یک کارمند در ازای کاری که انجام می‌دهد، پول را می‌پذیرد زیرا می‌داند با آن می‌تواند نیازهای خانوادهٔ خود را خریداری کند.**

۱) وسیلهٔ پرداخت‌های آینده ـ وسیلهٔ سنجش ارزش ـ وسیلهٔ پرداخت در مبادلات
۲) وسیلهٔ پرداخت‌های آینده ـ وسیلهٔ پرداخت در مبادلات ـ وسیلهٔ سنجش ارزش
۳) وسیلهٔ حفظ ارزش ـ وسیلهٔ پرداخت در مبادلات ـ وسیلهٔ سنجش ارزش
۴) وسیلهٔ حفظ ارزش ـ وسیلهٔ سنجش ارزش ـ وسیلهٔ پرداخت در مبادلات

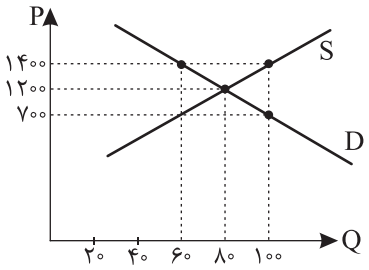
محل انجام محاسبات

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

۱۴۷- دو کشور شیلی و اندونزی به تولید دو فلز روی و مس اقدام کرده‌اند. با توجه به اطلاعات به دست آمده، کدام گزینه صحیح است؟
«قیمت تمام شده برای تولید هر واحد روی و مس در کشور شیلی به ترتیب ۵۸۰ و ۸۵۰ واحد پولی است و همچنین قیمت تمام شده برای تولید هر واحد مس و روی در کشور اندونزی به ترتیب ۷۸۰ و ۴۶۰ واحد پولی است. لازم به ذکر است که هر دو کشور به یک اندازه از نیروی کار، دانش فنی و سرمایه برخوردار هستند.»

۱) کشور اندونزی مس را در کشور خود تولید کند و روی را از کشور شیلی خریداری کند.
۲) کشور شیلی روی را در کشور خود تولید کند و مس را از کشور اندونزی خریداری کند.
۳) کشور اندونزی روی را در کشور خود تولید کند و مس را از کشور شیلی خریداری کند.
۴) کشور شیلی در تولید مس مزیت مطلق دارد.

۱۴۸- با توجه به نمودار زیر، به سوالات پاسخ دهید.

الف) حداکثر میزان درآمد تولیدکننده چقدر است؟
ب) در سطح قیمت ۷۰۰ تومان میزان مازاد تقاضا نسبت به نقطهٔ تعادلی چقدر است؟
ج) در سطح قیمت ۱۴۰۰ تومان میزان مازاد عرضه چقدر می‌باشد؟

۱) الف: ۹۶۰۰۰ ب: ۲۰ ج: ۴۰
۲) الف: ۸۴۰۰۰ ب: ۸۰ ج: ۴۰
۳) الف: ۹۶۰۰۰ ب: ۸۰ ج: ۴۰
۴) الف: ۸۴۰۰۰ ب: ۴۰ ج: ۶۰

۱۴۹- به ترتیب اتخاذ تصمیمات مناسب دربارهٔ موقعیت شرکت و داشتن نظم، انضباط و پایداری و همچنین دلگرم بودن به موفقیت، مربوط به کدام‌یک از مفاهیم کارآفرین است؟

۱) ویژگی نوآور ـ ویژگی پرانگیزه بودن ـ ویژگی خوش‌بین بودن
۲) ویژگی ریسک‌پذیر بودن ـ ویژگی پرانگیزه بودن ـ ویژگی تیزبین بودن
۳) نقش نوآوری و خطرپذیری ـ ویژگی نوآور ـ نقش ابتکار عمل
۴) نقش کارآفرین ـ ویژگی پرانگیزه بودن ـ ویژگی خوش‌بین بودن

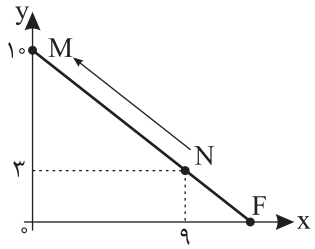
۱۵۰- با توجه به اطلاعات مندرج در جدول زیر:

چک‌پول	۳۰۰ واحد
سپرده‌های دیداری	۱۰۰ واحد
مجموع اسکناس و مسکوکات	۴۵۰ واحد
نقدینگی	۲۲۰۰ واحد
حساب پس‌انداز بلندمدت	۴۸۰ واحد

الف) شبه‌پول را به دست آورید.
ب) حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت کدام است؟

۱) الف: ۱۵۳۰ ب: ۸۸۰
۲) الف: ۱۳۵۰ ب: ۷۸۰
۳) الف: ۱۵۳۰ ب: ۷۷۰
۴) الف: ۱۳۵۰ ب: ۸۷۰

۱۵۱- اگر قید بودجه شخصی مطابق نمودار زیر باشد و تمام بودجهٔ خود را صرف خرید دو کالای x و y به ترتیب با قیمت‌های ۵۰۰۰ تومان و ۶۰۰۰ تومان نماید:

الف) هزینهٔ فرصت او زمانی که از نقطهٔ N به M حرکت می‌کند، چند تومان است؟
ب) در نقطهٔ F میزان مصرف کالای y کدام است؟
ج) در نقطهٔ F میزان مصرف کالای x کدام است؟

۱) الف: ۴۰,۰۰۰ ب: ۴۰ ج: ۳۰
۲) الف: ۴۰,۰۰۰ ب: صفر ج: ۴۵
۳) الف: ۴۵,۰۰۰ ب: صفر ج: ۱۲
۴) الف: ۴۵,۰۰۰ ب: ۹ ج: ۱۲

۱۵۲- کدام گزینه صحیح می‌باشد؟

۱) مهم‌ترین نوع مالیات بر دارایی، مالیات بر ارث است.
۲) مهم‌ترین نوع مالیات غیرمستقیم، مالیات بر درآمد است.
۳) منظور از مالیات بر ارزش‌افزوده، مالیاتی است که از تفاوت ارزش بین کالا و خدمات عرضه شده با ارزش کالا و خدمات فروخته شده در دوره‌ای مشخص گرفته می‌شود.
۴) مالیات بر مصرف در واقع مالیات هر کشور بر صادرات و واردات کالاهای مختلف است.

محل انجام محاسبات

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

۱۵۳- به ترتیب درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید.
الف) مهم‌ترین دلیل برای اندازه‌گیری تولید ناخالص داخلی، توزیع عادلانهٔ درآمدهاست.
ب) شاخص‌های فقر و پایداری محیطی در گزارش‌های توسعهٔ انسانی منعکس می‌شود.
ج) برای به دست آوردن GDP اسمی باید قیمت‌ها را بر مبنای سال پایه در نظر بگیریم.
د) الگوی پیشرفت اسلامی ـ ایرانی، آغاز حرکتی مستمر و بلندمدت است برای دست‌یابی به یک الگوی رشد بومی که با فرهنگ ما سازگاری داشته باشد.

۱) درست ـ درست ـ نادرست ـ درست
۲) درست ـ نادرست ـ درست ـ نادرست
۳) نادرست ـ درست ـ نادرست ـ درست
۴) نادرست ـ درست ـ نادرست ـ نادرست

۱۵۴- جدول زیر بیانگر وضعیت بیکاری و اشتغال یک جامعه است. با توجه به جدول زیر، نرخ بیکاری حدوداً چند درصد است؟

جمعیت کل (نفر)	۴,۹۰۰,۰۰۰
جمعیت زیر ۱۵ سال (نفر)	۸۰۰,۰۰۰
جمعیت غیرفعال (نفر)	۳۰۰,۰۰۰
جمعیت شاغل (نفر)	۳,۰۰۰,۰۰۰

۱) ٪۲۱
۲) ٪۲۰
۳) ٪۳۰
۴) ٪۳۱

۱۵۵- فردی ۸۰ میلیون تومان سرمایهٔ خود را به خرید سهام یک شرکت فرضی اختصاص داده است و توانسته ۱۶۰۰ سهم خریداری کند. اگر کل سود دریافتی به ۲۵ میلیون تومان رسیده باشد، در این صورت:
الف) به ترتیب، قیمت اسمی و قیمت بازاری هر سهم کدام است؟
ب) اگر سود دریافتی این فرد معادل درآمد سالانهٔ وی باشد و هزینهٔ سالانهٔ غذا و پوشاک وی ۲,۵۰۰,۰۰۰ تومان، خدمات منزل و اجارهٔ سالانه منزل ۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان و قبوض ۱,۲۰۰,۰۰۰ تومان باشد، آنگاه میزان خمس پرداختی وی در یک سال را محاسبه کنید.

۱) الف: ۵۰,۰۰۰ تومان ـ ۵۵,۲۵۰ تومان ب: ۳,۲۶۰,۰۰۰ تومان
۲) الف: ۵۰,۰۰۰ تومان ـ ۶۵,۶۲۵ تومان ب: ۳,۲۶۰,۰۰۰ تومان
۳) الف: ۲۵,۰۰۰ تومان ـ ۵۵,۲۵۰ تومان ب: ۱۴,۲۶۰,۰۰۰ تومان
۴) الف: ۲۵,۰۰۰ تومان ـ ۶۵,۶۲۵ تومان ب: ۱۴,۲۶۰,۰۰۰ تومان

۱۵۶- در مورد تعاونی‌ها و شرکت‌ها می‌توان به تمام گزینه‌ها اشاره کرد، به‌جز .....
۱) تعاونی‌ها یکی از انواع شرکت‌ها هستند.
۲) مراحل راه‌اندازی کم و بیش مشابهی دارند.
۳) نحوهٔ ادارهٔ هر دو براساس هر نفر، یک رأی است.
۴) توزیع سود احتمالی در پایان دوره به نسبت سرمایهٔ هر عضو است.

۱۵۷- کدام گزینه با توجه به موارد مطرح‌شده صحیح می‌باشد؟
● با در نظر گرفتن منابع یکسان، هزینهٔ تولید تلفن همراه در هند کمتر از چین است.
● هند برای تولید هر ۱ کیلو چای از ۵ کیلو برنج صرف‌نظر می‌کند و چین برای تولید هر ۱ کیلو چای از ۷ کیلو برنج صرف‌نظر می‌کند.

۱) مزیت نسبی چین در تلفن همراه
۲) مزیت نسبی چین در چای
۳) مزیت مطلق چین در برنج
۴) مزیت مطلق هند در تلفن همراه

۱۵۸- کدام گزینه جزء مسئولیت‌های اجتماعی مردم در برابر فقر و بیکاری نیست؟
۱) ایجاد نهادهای توانمندسازی
۲) تأسیس صندوق‌های قرض‌الحسنه
۳) فعالیت‌های جهادی
۴) حمایت از شرکت‌های تولیدی

۱۵۹- کدام گزینه در مورد تأثیرات افزایش درآمدهای نفتی ایران در زمان پهلوی نادرست است؟
۱) موجب تبدیل شدن ایران به بازار مصرفی کالاهای کشورهای صنعتی شد.
۲) موجب تعدی حکومت بر موقوفات و مالکیت‌های خصوصی و عمومی کشور شد.
۳) بخشی از درآمدهای نفتی صرف ساخت‌وساز شد.
۴) قدرت اقتصادی دولت را افزایش داد.

۱۶۰- چند مورد از موارد زیر صحیح می‌باشند؟
● مقایسه بین مجموع درآمدها و هزینه‌ها دومین مرحله از مراحل بودجه‌بندی است.
● خمس شامل درآمدی است که بعد از یک سال باقی‌مانده به همراه اقلام مصرفی که خریداری شده ولی استفاده نشده است.
● با انجام خرید مقایسه‌ای، نسبت به خرج کردن پول خود احساس آرامش بیشتری کسب می‌کنیم.
● زمانی که از یک کالا چند بار استفاده می‌کنیم، یعنی از روش بازیافت در مصرف مسئولانه «۶ ب» استفاده کرده‌ایم.
● اگر سود شرکتی که در بازار سرمایه فعالیت می‌کند دائماً افزایش یابد، متقاضی و خریدار آن نوع سهام زیاد می‌شود و در نتیجه قیمت اسمی آن دائماً افزایش می‌یابد.

۱) ۴ مورد
۲) ۳ مورد
۳) ۲ مورد
۴) ۱ مورد

محل انجام محاسبات

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

دوازدهم
انسانی

آزمون شماره ۱۴
۲۶ خرداد ۱۴۰۴

پاسخنامه انسانی

ردیف	نام درس	سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستاران
۱	ریاضی و آمار	مهران موحدی	داود بوالحسنی	محمد منتظران ـ ابوالفضل فروغی
۲	علوم و فنون ادبی	حنیف افخمی	احمد بهزادی ـ مصطفی داداشی	محمد کاووسی ـ مهدیه ظهوری‌نیا
۳	جامعه‌شناسی		بهزاد اندرز	احسان اسدی ـ نگار کاتبی
۴	روان‌شناسی	علی محسنی	فاطمه ابطحی	احسان اسدی ـ رویا غفاری
۵	زبان عربی	کاظم غلامی	محمود بادبرین ـ کیارش پورمهدی ـ زهرا فرزانه	مبینا بهرامی ـ سمانه ریحانی
۶	تاریخ		معین‌الدین تقی‌زاده	احسان اسدی ـ نگار کاتبی
۷	جغرافیا		بهروز یحیی	احسان اسدی ـ نگار کاتبی
۸	فلسفه و منطق	محمد تفقدی	محمد تفقدی ـ معصومه روزبهانی	احسان اسدی ـ محمد رضایی‌بقا
۹	اقتصاد	علی محسنی	نوشین خدایی‌نیا ـ فیروز کریمی	محمود کاظمی ـ رویا غفاری

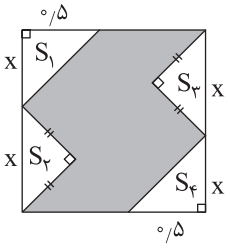
واحد فنی (به ترتیب حروف الفبا)
زهرا احدی ـ امیرعلی الماسی ـ مبینا بهرامی ـ معین‌الدین تقی‌زاده ـ پریا رحیمی ـ مهرداد شمسی ـ راضیه صالحی ـ انسیه مرزبان

برای اطلاع از اخبار مرکز سنجش آموزش مدارس برتر، به کانال تلگرام @taraaznet مراجعه نمایید.

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

ریاضی و آمار

۱. گزینه ۴ صحیح است.

$$S_۱ = S_۴ = \frac{۱}{۲}(x)(۰/۵) = \frac{۱}{۴}x$$

$$S_۳ = S_۲ = \frac{۱}{۴}(x)(x)$$

$$S_{\text{مربع}} = (۲x)(۲x) = ۴x^۲$$

$$S_{\text{رنگی}} = ۴x^۲ - (\frac{۱}{۴}x + \frac{۱}{۴}x + \frac{۱}{۴}x^۲ + \frac{۱}{۴}x^۲)$$

$$= ۴x^۲ - (\frac{x}{۲} + \frac{۱}{۲}x^۲)$$

$$S_{\text{رنگی}} = \frac{۷}{۲}x^۲ - \frac{x}{۲} = \frac{۱۵}{۷} \Rightarrow \frac{۷}{۲}x^۲ - \frac{x}{۲} - \frac{۱۵}{۷} = ۰$$

با استفاده از روش Δ داریم:

$$\Delta = b^۲ - ۴ac = (-\frac{۱}{۲})^۲ - ۴(\frac{۷}{۲})(-\frac{۱۵}{۷}) = \frac{۱}{۴} + ۳۰ = \frac{۱۲۱}{۴}$$

$$\Rightarrow \sqrt{\Delta} = \frac{۱۱}{۲}$$

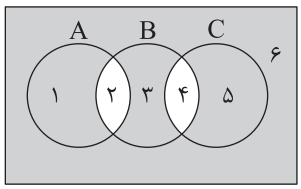
$$\begin{cases} x = \frac{-b+\sqrt{\Delta}}{۲a} = \frac{\frac{۱}{۲}+\frac{۱۱}{۲}}{۲(\frac{۷}{۲})} = \frac{۶}{۷} \text{ ق ق} \\ x = \frac{-b-\sqrt{\Delta}}{۲a} = \frac{\frac{۱}{۲}-\frac{۱۱}{۲}}{۲(\frac{۷}{۲})} = \frac{-۵}{۷} \text{ غ ق ق} \end{cases}$$

پس ضلع مربع برابر $\frac{۱۲}{۷} = ۲(\frac{۶}{۷}) = ۲x$ است و محیط مربع برابر است با:

$$\frac{۱۲}{۷} \times ۴ = \frac{۴۸}{۷}$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحهٔ ۲۱)

۲. گزینه ۳ صحیح است.

ناحیه‌ها را با اعداد ۱ تا ۶ مشخص می‌کنیم. گزینه‌ای درست است که جواب آن $\{۱ , ۳ , ۵ , ۶\}$ شود.

گزینهٔ ۳:

$$(A - B) \cup (C - B) \cup (C \cup A)'$$

$$\{۱\} \cup \{۵\} \cup \{۳ , ۶\} = \{۱ , ۳ , ۵ , ۶\}$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحهٔ ۱۲)

۳. گزینه ۱ صحیح است.

x : عدد اول
x + ۳ : عدد دوم

$$\Rightarrow \frac{۴}{۹} - \frac{۱}{x} = \frac{۱}{x} + \frac{۱}{x+۳} \Rightarrow \frac{۲}{x} + \frac{۱}{x+۳} = \frac{۴}{۹}$$

$$\frac{۳x+۶}{x(x+۳)} = \frac{۴}{۹} \Rightarrow ۴x^۲ + ۱۲x = ۲۷x + ۵۴ \Rightarrow ۴x^۲ - ۱۵x - ۵۴ = ۰$$

$$\Delta = ۱۵^۲ - ۴(۴)(-۵۴) = ۲۲۵ + ۸۶۴ = ۱۰۸۹ \Rightarrow \sqrt{\Delta} = ۳۳$$

$$x = \frac{-b+\sqrt{\Delta}}{۲a} = \frac{۱۵+۳۳}{۲(۴)} = \frac{۴۸}{۸} = ۶$$

پس اولین مضرب ۶ و دومین مضرب ۹ است و مجموع آنها ۱۵ و مجموع ارقام آن ۶ = ۵ + ۱ است.

(ریاضی و آمار دهم، صفحهٔ ۳۴)

۴. گزینه ۳ صحیح است.

$$f(x) = (\frac{۱}{\frac{۱}{۲}x})^۳ - ۲ \Rightarrow f(x) = \frac{۸}{x^۳} - ۲$$

$$\Rightarrow \begin{cases} f(\sqrt[۳]{۲}) = \frac{۸}{\sqrt[۳]{۲}^۳} - ۲ = \frac{۸}{۲} - ۲ = ۲ \\ f(\frac{۱}{\sqrt[۳]{۲}}) = \frac{۸}{\frac{۱}{\sqrt[۳]{۲}^۳}} - ۲ = ۱۶ - ۲ = ۱۴ \end{cases}$$

$$\Rightarrow \text{جواب} = ۲ + ۱۴ = ۱۶$$

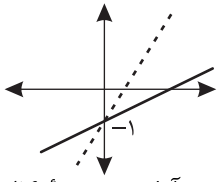
(ریاضی و آمار دهم، صفحهٔ ۵۴)

۵. گزینه ۲ صحیح است.

چون f همانی است، پس:

$$k^۲ - ۳k = -۲$$

$$k^۲ - ۳k + ۲ = ۰ \Rightarrow (k-۱)(k-۲) = ۰ \Rightarrow \begin{cases} k = ۱ \\ k = ۲ \end{cases}$$

با توجه به مقادیر مثبت k، شیب خط $y = kx - ۱$ مثبت و عرض از مبدأ آن منفی است، پس نمودار آن به یکی از دو صورت مقابل است که از ناحیهٔ دوم نمی‌گذرد.

(ریاضی و آمار دهم، صفحهٔ ۵۹)

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحهٔ ۲۸)

۶. گزینه ۳ صحیح است.

با توجه به اینکه f تابعی ثابت است، فرض می‌کنیم برای هر عدد حقیقی x، $f(x) = k$ پس $f(x+۶) = k$ و داریم:

$$k + ۶ = ۲k^۲ \Rightarrow ۲k^۲ - k - ۶ = ۰$$

با توجه به اینکه Δ مثبت است، معادله دو جواب دارد. $(k_۱ , k_۲)$ پس $f(\sqrt{۲})$ می‌تواند $k_۱$ یا $k_۲$ باشد و مجموع مقادیر ممکن $f(\sqrt{۲})$ برابر $k_۱ + k_۲$ است. از طرفی در معادله $۲k^۲ - k - ۶ = ۰$ می‌دانیم مجموع جواب‌ها برابر با $-\frac{b}{a}$ است، پس:

$$k_۱ + k_۲ = -\frac{b}{a} = \frac{۱}{۲}$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحهٔ ۲۶)

۷. گزینه ۳ صحیح است.

$$\text{محیط مستطیل} = ۲(\frac{a}{۲} + ۲x) = L \Rightarrow a + ۴x = L$$

$$\Rightarrow a = L - ۴x$$

$$\text{مساحت مستطیل} = S = \frac{a}{۲}(۲x)$$

$$\xrightarrow{a = L - ۴x} S = (\frac{L-۴x}{۲})(۲x)$$

$$S = -۴x^۲ + Lx$$

بیشترین مقدار S به‌ازای طول رأس سهمی به دست می‌آید، یعنی:

$$x = -\frac{b}{۲a} = -\frac{L}{۲(-۴)} = \frac{L}{۸}$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحهٔ ۷۰)

۸. گزینه ۲ صحیح است.

با توجه به اینکه f تابعی خطی است و از نقطهٔ $(۰ , ۳)$ می‌گذرد، پس f را می‌توان به صورت $f(x) = a(x-۳)$ نوشت:

$$\begin{cases} f(۴) = a(۴-۳) = a \times ۱ = a \\ f(۱) = a(۱-۳) = -۲a \end{cases} \Rightarrow ۲f(۴) = ۳f(۱) - ۲$$

$$\Rightarrow ۲(a) = -۶a - ۲$$

$$\Rightarrow ۸a = -۲ \Rightarrow a = -\frac{۱}{۴}$$

پس: $f(x) = -\frac{۱}{۴}(x-۳)$

$$f(-۱) = -\frac{۱}{۴}(-۱-۳) = ۱$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحهٔ ۶۱)

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

۹. گزینه ۱ صحیح است.

$$\frac{\bar{X}}{۲}=۲\frac{Q_۲}{۲}\Rightarrow \bar{X}=۲Q_۲\Rightarrow Q_۲=\frac{۱}{۲}\bar{X}$$

$$Q_۲=\frac{۱}{۲}\left(\frac{a+۶+۵+۹+۳+۷+۲+۸+۱}{۹}\right)=\frac{۴۱+a}{۱۸}$$

با توجه به اینکه تعداد داده‌ها فرد است، پس $Q_۲$ یکی از داده‌هاست.

اگر $a\le ۵$ باشد، آنگاه میانه ۵ است لذا $\frac{۴۱+a}{۱۸}=۵\Rightarrow a=۴۹$ که با فرض $a\le ۵$ سازگار نیست. اگر $۶<a<۵$ باشد، آنگاه میانه برابر a است و $\frac{۴۱+a}{۱۸}=a\Rightarrow a\simeq ۲/۴$ که با فرض $۶<a<۵$ سازگار نیست. اگر $a\ge ۶$ باشد، میانه برابر ۶ است لذا:

$$۶=\frac{۴۱+a}{۱۸}\Rightarrow ۴۱+a=۱۰۸\Rightarrow a=۱۰۸-۴۱=۶۷$$

$$\Rightarrow \text{مجموع ارقام } a=۶+۷=۱۳$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحهٔ ۵۷)

۱۰. گزینه ۲ صحیح است.

طول رأس سهمی از فرمول $x=-\frac{b}{۲a}$ به دست می‌آید $a=\frac{۱}{۲}$ و $b=۲$

$$x=\frac{-۲}{۲(\frac{۱}{۲})}=-۲$$

با جای‌گذاری x به دست آمده در سهمی عرض رأس سهمی را به دست می‌آوریم:

$$y=\frac{(-۲)^۲}{۲}+۲(-۲)-۵=۲-۴-۵=-۷$$

پس مختصات رأس سهمی برابر $(-۲\ ,\ -۷)$ است که در معادلهٔ خط صدق می‌کند.

$$۲y=ax+۳\Rightarrow ۲(-۷)=a(-۲)+۳\Rightarrow -۱۴=-۲a+۳$$

$$\Rightarrow ۲a=۱۷\Rightarrow a=\frac{۱۷}{۲}\Rightarrow a=۸/۵$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحهٔ ۶۸)

۱۱. گزینه ۲ صحیح است.

با توجه به تعریف گزارهٔ دوشرطی داریم:

$$p\Leftrightarrow \sim q\equiv (p\Rightarrow \sim q)\wedge(\sim q\Rightarrow p)$$

$$(\sim p\vee \sim q)\wedge(q\vee p)$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحهٔ ۸)

۱۲. گزینه ۱ صحیح است.

میانگین اعضای $\{x_۱\ ,\ x_۲\ ,\ ...x_{۱۰۰}\}$ را $\bar{X}$ فرض می‌کنیم.

پس میانگین اعضای مجموعهٔ A برابر است با: $\frac{۳\bar{X}-۲}{۴}$ و میانگین اعضای مجموعهٔ B برابر است با: $۴\bar{X}-۲$

میانگین اعضای A از ۳ برابر میانگین B، ۱ واحد بیشتر است، پس داریم:

$$\frac{۳\bar{X}-۲}{۴}=۳(۴\bar{X}-۲)+۱\xrightarrow{\times ۴}۳\bar{X}-۲=۴۸\bar{X}-۲۰$$

$$\Rightarrow ۴۵\bar{X}=۱۸\Rightarrow \bar{X}=\frac{۱۸}{۴۵}=\frac{۲}{۵}=۰/۴$$

پس میانگین اعضای مجموعهٔ A برابر است با:

$$\frac{۳(۰/۴)-۲}{۴}=\frac{۱/۲-۲}{۴}=\frac{-۰/۸}{۴}=-۰/۲$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۱۳. گزینه ۲ صحیح است.

$$D_{۲f-g}=D_{۲f}\cap D_g=\{-۲,۳\}\Rightarrow ۲f-g=\{(-۲,۱۱),(۳,۱۰)\}$$

$$\frac{۲f-g}{g}=\{(-۲\ ,\ ۱۱)\}\Rightarrow\begin{cases}\text{دامنه}=\{-۲\}\\ \text{برد}=\{۱۱\}\end{cases}\Rightarrow \text{برد}+\text{دامنه}=-۲+۱۱=۹$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحهٔ ۵۰)

۱۴. گزینه ۲ صحیح است.

انحراف معیار ۱۲ دادهٔ آماری ۴ می‌باشد، پس واریانس ۱۲ دادهٔ آماری ۱۶ است و داریم:

$$\frac{(x_۱-۶)^۲+(x_۲-۶)^۲+\cdots+(x_{۱۲}-۶)^۲}{۱۲}=۱۶$$

$$\Rightarrow (x_۱-۶)^۲+\cdots+(x_{۱۲}-۶)^۲=۱۲\times ۱۶=۱۹۲$$

اگر دو دادهٔ ۸ و ۴ را حذف کنیم با توجه به اینکه $\frac{۸+۴}{۲}=۶$ است، پس میانگین ۱۰ دادهٔ باقی‌مانده باز هم ۶ است، پس داریم:

$$(x_۱-۶)^۲+\cdots+(x_{۱۰}-۶)^۲+(۸-۶)^۲+(۴-۶)^۲=۱۹۲$$

$$\Rightarrow (x_۱-۶)^۲+\cdots+(x_{۱۰}-۶)^۲=۱۹۲-۴-۴=۱۸۴$$

پس واریانس ۱۰ دادهٔ باقی‌مانده برابر است با:

$$\sigma^۲=\frac{۱۸۴}{۱۰}=۱۸/۴$$

۱۵. گزینه ۲ صحیح است.

$$\blacksquare R_۱\ \blacksquare R_۲\ \blacksquare R_۳\ \ R_۴\ \ R_۵$$

$$R_۱\ \blacksquare R_۲\ \blacksquare R_۳\ \blacksquare R_۴\ \ R_۵$$

$$R_۱\ \ R_۲\ \blacksquare R_۳\ \blacksquare R_۴\ \blacksquare R_۵$$

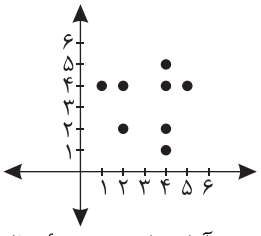
$$R_۱\ \ R_۲\ \ R_۳\ \blacksquare R_۴\ \blacksquare R_۵\ \blacksquare$$

ابتدا ۵ معلم ریاضی را به $۵!$ حالت می‌چینیم، سپس ۳ معلم ادبیات را یکبار در ۳ جایگاه اول قرار می‌دهیم یکبار هم در ۳ جایگاه دوم و همین‌طور سوم و چهارم قرار می‌دهیم و در هر حالت به $۳!$ می‌چینیم. یکی از حالات را در ۴ ضرب می‌کنیم، پس جواب برابر است با:

$$۵!\times ۳!\times ۴=۵!\times ۴!$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحهٔ ۵)

۱۶. گزینه ۲ صحیح است.

با توجه به نمودار مقابل، $n(A)=۸$ و $n(S)=۳۶$ است پس:

$$P(A)=\frac{n(A)}{n(S)}=\frac{۸}{۳۶}=\frac{۲}{۹}$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحهٔ ۱۵)

۱۷. گزینه ۱ صحیح است.

$$b_۳=\begin{cases}a_۴-a_۲\ ,\ a_۲:\text{زوج}\\ ۲a_۱+۱\ ,\ a_۲:\text{فرد}\end{cases}\xrightarrow[a_۲:\text{فرد}]{a_۲=۳(۲)+۱=۷}b_۳=۲a_۱+۱$$

$$=۲(۴)+۱=۹$$

$$b_۴=\begin{cases}a_۵-a_۳\ ,\ a_۳:\text{زوج}\\ ۲a_۲+۱\ ,\ a_۳:\text{فرد}\end{cases}\xrightarrow[a_۳:\text{زوج}]{a_۳=۳(۳)+۱=۱۰}b_۴=a_۵-a_۳$$

$$=۱۶-۱۰=۶$$

$$b_۳+b_۴=۹+۶=۱۵$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحهٔ ۵۶)

۱۸. گزینه ۲ صحیح است.

دنبالهٔ بازگشتی را می‌توانیم به صورت زیر بنویسیم:

$$۳a_{n+۱}=-۲a_n\Rightarrow \frac{a_{n+۱}}{a_n}=-\frac{۲}{۳}=r$$

پس یک دنبالهٔ هندسی با نسبت مشترک $-\frac{۲}{۳}$ داریم. پس جملهٔ نهم برابر است با:

$$a_۹=a_۲\times r^۷\Rightarrow a_۹=۳^۷\times(-\frac{۲}{۳})^۷=-۲^۷=-۱۲۸$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحهٔ ۷۵)

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

۱۹. گزینه ۱ صحیح است.

$$a_1+a_3+a_5=a_2+a_7\Rightarrow a_1+a_1+2d+a_1+4d$$
$$=a_1+d+a_1+6d\Rightarrow 3a_1+6d=2a_1+7d\Rightarrow a_1=d$$
$$a_{12}=a_1+11d=18\xrightarrow{a_1=d}d+11d=18\Rightarrow 12d=18$$
$$\Rightarrow d=\frac{18}{12}=\frac{3}{2}$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحهٔ ۶۳)

۲۰. گزینه ۴ صحیح است.

$$\frac{x^7\times 7^{\frac{3}{4}}\times 7^4\times 3^4}{3^{-2}\times 3^6\times 7^{-6}}=15^7\times 7^{\frac{43}{4}}$$
$$\Rightarrow x^7=\frac{3^{-2}\times 3^6\times 7^{-6}\times 15^7\times 7^{\frac{43}{4}}}{7^{\frac{3}{4}}\times 7^4\times 3^4}$$
$$x^7=\frac{3^4\times 15^7\times 7^{\frac{19}{4}}}{7^{\frac{19}{4}}\times 3^4}\Rightarrow x^7=15^7\Rightarrow x=15$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحهٔ ۹۴)

علوم و فنون ادبی

۲۱. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی موارد نادرست:
ب) در شعر پس از انقلاب، شاعران به باستان‌گرایی و استفاده از واژه‌های کهن در زبان شعر علاقه داشتند.
ه) از ویژگی‌های فکری شعر معاصر پیش از انقلاب، موضوع مفاهیم خصوصی، سیاسی و اجتماعی مورد توجه شاعران قرار گرفته بود.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۹۵ تا ۹۹)

۲۲. گزینه ۴ صحیح است.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۴۴ و ۸۳)

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه‌های ۱۵ و ۶۱)

۲۳. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی سایر گزینه‌ها:
۲) قاآنی و سروش از شاعران دوره بازگشت هستند.
۳) پس از تهران، تبریز پررونق‌ترین بازار سیاسی و مطبوعاتی را داشت.
۴) زبان عارف بسیار ساده و دور از پیچیدگی بود، که البته این ویژگی اغلب اشعار دورهٔ بیداری بود.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۱۲، ۱۳، ۱۵ و ۱۷)

۲۴. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی موارد نادرست:
دیباچهٔ شرف‌نامهٔ بدلیسی به نثر مصنوع است.
کتاب «حبیب السیر» خواندمیر نمونهٔ نثر بینابین است.
«از آسمان سبز» سرودهٔ سلمان هراتی است.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۶)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۷۷ تا ۸۰)

۲۵. گزینه ۲ صحیح است.

آخر شاهنامه، زمستان و از این اوستا از نمونه آثار اخوان ثالث محسوب می‌شود.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحهٔ ۷۲)

۲۶. گزینه ۱ صحیح است.

استفاده از دو نشانه برای یک متمم: ویژگی زبانی شعر سبک خراسانی
لغات کم‌کاربرد فارسی در مقایسه با دوره‌های بعد: نثر دورهٔ سامانی.
تمثیل و استشهاد به آیات، احادیث و اشعار: نثر دورهٔ غزنوی و سلجوقی.
آوردن آرایه‌های ادبی فراوان، امثال و اشعار گوناگون: نثر قرن ششم.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۶۲، ۶۴، ۶۵ و ۸۴)

۲۷. گزینه ۴ صحیح است.

در این دوره با از بین رفتن سلطهٔ حکومت بغداد بر ایران، کاربرد لغات عربی کم شد و از طرفی حملات تیموریان و ازبکان، سبب رواج لغات ترکی و ضعف زبان فارسی گردید.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۲)

۲۸. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:
۱) استفاده از آرایه‌های بدیعی و بیانی جناس (دهم ـ دهن) و استعاره (تشخیص برای سوسن) و تشبیه (محبوب به سوسن)
۲) استفاده از آرایه‌های تشبیه (تشبیه خود به قلم) و مجاز (خط) و کنایه (سر نهادن بر دستور) و جناس (بر ـ سر).
۳) عدم استفاده از آرایه‌های بدیعی و بیانی و استفاده از عبارات عربی که در شعر عراقی متعارف نیست.
۴) استفاده از آرایه‌های بدیعی و بیانی تشبیه (قد معشوق به سرو)، حسن تعلیل (دلیل برهم نیامدن چشم را بودن تصویر قد محبوب در چشمان خود دانسته که دلیل غیرواقعی و شاعرانه است.)

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحهٔ ۳۷)

۲۹. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:
۱) لعل شیرین: استعاره مصرحه از لب معشوق
۲) مرغ چمن: استعاره مکنیه
۳) طوطی و چشم: استعاره مکنیه، پستهٔ تنگ: استعاره مصرحه از دهان معشوق، درج عقیق: استعاره مصرحه از دهان معشوق، گهر: استعاره مصرحه از اشک.
۴) لاله برگ خوش نظرت: استعاره از صورت معشوق است، یاقوت: استعاره از لب معشوق، قوت روان چشم: استعاره مکنیه.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحهٔ ۷۱)

۳۰. گزینه ۳ صحیح است.

تلمیح ابیات: داستان حضرت یوسف (علیه‌السلام)
داستان بازگشت به بهشت
داستان حضرت سلیمان (علیه‌السلام) و خاتم او
تشبیه: درد فراق / لقای تو مانند روضهٔ خلد است / لعل لب
مراعات نظیر: یعقوب ـ یوسف ـ زلیخا / روضهٔ خلد ـ طلب کردن ـ دل ـ خاتم ـ سلیمان ـ آزاد شدن

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحهٔ ۸۸)

۳۱. گزینه ۳ صحیح است.

بیت سوم حسن تعلیل و ایهام ندارد. ایهام تناسب : بو (آرزو ـ عطر و بو) که معنا نمی‌دهد.
بررسی سایر ابیات:
۱) مدام ایهام تناسب دارد: ۱ـ همیشه، ۲ـ شراب که در اینجا کاربرد ندارد اما با واژهٔ مست تناسب دارد. نرگس مست استعارهٔ مصرحه از چشم معشوق.
۲) زلف و رخ ـ کفر و دین ـ تشبیه و لف و نشر مرتب دارد.
۴) لعل لب: اضافه تشبیهی (حکایت از آفتاب شنیدن و حدیث از شراب شنیدن، استعارهٔ مکنیه و تشخیص می‌سازد.)

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحهٔ ۷۱)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۰)

۳۲. گزینه ۲ صحیح است.

تشبیه: چشمهٔ چشم
اغراق: از چشم‌ها جوی خون راه افتاده است. (شدت گریه کردن)
سر: مجاز از وجود
دست: مجاز از کارهای معشوق
از چشم‌های من به خاطر کارهای تو جوی خون راه افتاده است.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحهٔ ۵۱)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحهٔ ۹۱)

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

۳۳. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

۱) واژهٔ (بو) در دو معنای رایحه و امید و آرزو استفاده شده است.

۲) ایهام تناسب دارد در کلمهٔ (صبر) که تنها به معنای شکیبایی قابل استفاده در بیت است. اما به معنی (ریشه نوعی گیاه) با کلمهٔ (تلخ) تناسب دارد.

۳) واژهٔ (شیرین) به هر دو معنی مزه و معشوق خسرو می‌تواند استفاده شود. پس ایهام دارد.

۴) هم عبارت (به هیچ وجه) به هردو معنی با هیچ چهرهٔ دیگری و با هیچ راه و روش دیگر قابل استفاده است.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحهٔ ۸۹)

۳۴. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

۱) در این گزینه کام خود را در تلخی به زهر تشبیه کرده است. میان (زهر) و (تلخی) مراعات نظیر وجود دارد.

۲) تلمیح آشکاری دارد، اما سجع در این بیت دیده نمی‌شود.

۳) برای (سیل) تشخیص ایجاد کرده و مصراع اول در حکم مثالی برای مصراع دوم است. پس اسلوب معادله هم در بیت موجود است.

۴) کنایه دارد در (روزی شدن) و (شکرافشان بودن لب). ولی استعاره ندارد. (لعل) هم استعاره است از (لب).

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحهٔ ۵۲)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحهٔ ۳۱)

۳۵. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی ابیات:

الف) مراعات نظیر دارد در واژه‌های (سر) و (زلف) و (دل).

ب) در ترکیب (زندهِ مردار) تناقض دارد.

ج) مجاز دارد. (کف) مجازاً به‌جای دست استفاده شده. تشبیه هم که آشکار است.

د) موازنه دارد. (بهار و نگار)، (شکر و قمر)، (ریزد و خیزد) سجع متوازی و (رخسار و یاقوت) و (شمس و شهد) سجع متوازن دارند.

ه) در ترکیب اضافی (لعل لب) تشبیه دارد.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحهٔ ۵۲)

۳۶. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی ابیات:

الف) بین واژه‌های (آب) و (آن) جناس دارد.

ب) شاعر خود را در تهی‌دستی به درخت چنار تشبیه کرده است.

ج) در اضافه استعاری «فریاد دل» تشخیص دارد.

د) دلیل آه کشیدن و ناله کردن نزد محبوبش را بیرون کردن هواها و هوس‌های مانده در دلش می‌داند. در صورتی‌که هوا (هوس) با آه از دل بیرون نمی‌آید.

ه) حس‌آمیزی دارد. تلخ دانستن سخن دلیل آن است که در مصراع دوم دیده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۱۱۲ و ۱۱۳)

۳۷. گزینه ۳ صحیح است.

وزن بیت فاعلاتن فاعلاتن فاعلن (بحر رمل) است و قافیه کردن (مرگ ـ ترک)، نادرست است.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحهٔ ۱۰۷)

۳۸. گزینه ۲ صحیح است.

در گزینهٔ ۲ قافیه درونی (گل ـ مل) براساس قاعدهٔ ۲ ساخته شده و در مصراع دوم (گل بوی ربوده از مل) تشخیص و استعارهٔ مکنیه دارد.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحهٔ ۸۹)

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحهٔ ۷۳)

۳۹. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی موارد:

الف) درست، هر دو به مفهوم بخشایش خداوند اشاره دارند.

ب) نادرست، وزن ابیات مبدأ (مفعول مفاعیل مفاعیل فعل) است. اما وزن بیت (ب) (مفعول مفاعلن مفاعیلن) است.

ج) درست، در هر دو قافیه براساس قاعدهٔ ۲ ساخته شده است.

د) نادرست، جناس ابیات مبدأ ناهمسان است (تهذیب ـ تعذیب). اما در بیت (د) جناس همسان است (در ـ در).

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۹۰ و ۹۹)

۴۰. گزینه ۴ صحیح است.

وزن مشترک مصراع سؤال و گزینهٔ ۴: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحهٔ ۳۲)

۴۱. گزینه ۲ صحیح است.

وزن صحیح مصراع الف: فعولن فعولن فعولن فعولن

وزن صحیح مصراع ه: مفعول مفاعیل مفاعیل مفاعیلن

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحهٔ ۹۱)

۴۲. گزینه ۲ صحیح است.

این بیت دارای امکان حذف همزه در هجای دوم مصراع اول و ابدال در رکن پایانی است.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۴۸ و ۸۳)

۴۳. گزینه ۲ صحیح است.

کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند در مصراع اول هجای ششم به کار رفته است.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحهٔ ۴۸)

۴۴. گزینه ۱ صحیح است.

گزینهٔ ۱ را می‌توان به هر دو شکل (مستفعلُ مستفعلِ مستفعلُ مستف) و (مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) که اولی همسان و دومی ناهمسان است دسته‌بندی کرد.

گزینهٔ ۲ را هم می‌توان به دو شکل دوری (مستفعلن فعولن) و (مفعول فاعلاتن) دسته‌بندی کرد که هر دو ناهمسان هستند.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحهٔ ۸۹)

۴۵. گزینه ۴ صحیح است.

در این گزینه شاعر از اختیار وزنی آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن، و اختیار کوتاه کردن مصوت بلند در (ابرو) استفاده کرده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) اختیار زبانی ندارد.

۲) اختیار زبانی ندارد.

۳) اختیار زبانی ندارد.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۴۹ و ۸۳)

۴۶. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی ابیات:

الف) مفهوم (حب وطن) را می‌رساند.

ب) با هیچ‌کدام از مفاهیم تناسب معنایی ندارد.

ج) اشاره دارد به مفهوم (رازداری عاشق).

د) اشاره دارد به این‌که سالک باید از پیر عرفان (پیر مغان) طلب یاری و دعا کند.

ه) اشاره دارد به (رسوایی عاشق) و اینکه او از سرزنش و طعنه مردم ترسی ندارد.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحهٔ ۴۴)

۴۷. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

۱) هر دو به مفهوم (ارزش‌آفرینی عشق) اشاره دارند.

۲) هر دو به مفهوم (بی‌توجهی و بی‌وفایی محبوب) اشاره دارند.

۳) هر دو به (بی‌قراری تقدیری انسان) اشاره دارند.

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

۴) بیت اول اشاره دارد به مفهوم (ناز محبوب). اما بیت دوم (شیرین بودن غم عشق) را در خود دارد.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحهٔ ۳۰)

۴۸. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی موارد نادرست:
بیت نخست در موضوع بی‌توجهی دیگران به شاعر است.
بیت چهارم دربارهٔ مدهوش شدن عاشق از وصال معشوق است.
بیت پنجم وابستگی عاشق آن‌گونه است که دیگر به وطن خویش باز نخواهد گشت.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه‌های ۹۰ تا ۹۴ و ۱۰۰)

۴۹. گزینه ۲ صحیح است.

مفاهیم مشترک ابیات:
الف و د: روز جدایی و فراق در شمار عمر نیست.
ب و ه: کسی که درد جدایی را نچشیده باشد، حال عاشق را نمی‌فهمد.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۴)

۵۰. گزینه ۴ صحیح است.

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینهٔ ۴: دوران جوانی گذشت و روزگار پیری فرا رسید.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحهٔ ۶۵)

جامعه‌شناسی

۵۱. گزینه ۱ صحیح است.

ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی بعد از اینکه از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق پیدا کردند، پدیده‌های جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی را ضروری می‌سازند تا از طریق تعلیم و تربیت، تشویق و تنبیه، ارزش‌ها و هنجارها را به افراد منتقل کنند. افراد با عمل کردن براساس ارزش‌ها و هنجارها به آنها تداوم می‌بخشند.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحهٔ ۱۴)

۵۲. گزینه ۳ صحیح است.

اگر جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر، بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند، داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت می‌کند و در صورتی‌که به مرور زمان، به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند، دچار تحولات هویتی می‌شود. جهان اجتماعی‌ای که در مسیر تحولات هویتی، ارزش‌ها و عقاید جهان اجتماعی دیگری را قبول کند، به آن ملحق می‌شود.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحهٔ ۹۷)

۵۳. گزینه ۱ صحیح است.

الف) گسترش نهادی، همان گسترش فرهنگ و معانی جهان اجتماعی است. بنابراین لازمهٔ بسط هویت جهان اجتماعی، افزایش جمعیت است.
ب) کاهش بیش از حد و کم‌سابقهٔ رشد سالانهٔ جمعیت، زمینهٔ تغییر سیاست‌های جمعیتی را فراهم آورد.
ج) در جهان متجدد به دلیل فردگرایی و اصالت لذت، این محبت و ایثارگرایی کاهش می‌یابد که به فرزندآوری کمتر و کاهش جمعیت می‌انجامد.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۱۲۷، ۱۲۹ و ۱۳۰)

۵۴. گزینه ۲ صحیح است.

فرهنگ نمونه	تداوم تاریخی بالا	گسترهٔ جغرافیایی وسیع
ژاپن	✓	—
اینکاها	—	—
اسلام	✓	✓
مسیحیت	✓	✓
.....	.....	.....
.....	.....	.....

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحهٔ ۱۱)

۵۵. گزینه ۴ صحیح است.

اقتصاد قرون وسطی: براساس روابط اجتماعی ارباب ـ رعیتی بود که در آن کشاورزان وابسته به زمین بودند و امکان جابه‌جایی نداشتند.
نظریه‌پردازان لیبرال، آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند و مخالف هر نوع مداخلهٔ دولت در اقتصاد بودند آنان حتی کمک به مستمندان را بیهوده می‌دانستند.

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحهٔ ۷۶)

۵۶. گزینه ۲ صحیح است.

انقلاب اسلامی ایران با الگو گرفتن از فقه اجتماعی و سیاسی شیعی، از منظر دینی و فرهنگی به شناخت بحران‌ها و چالش‌های جهان اسلام پرداخت و با بازگشت به هویت اسلامی، فرصت جدیدی را برای جهان غرب، جهت حل بحران‌های معرفتی و معنوی آن پدید آورد.

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحهٔ ۱۲۶)

۵۷. گزینه ۲ صحیح است.

برخی از کنش‌های انسان‌ها، اجتماعی‌اند. علوم انسانی، کنش‌های انسانی و پیامدهای آن را مطالعه می‌کنند، ولی علوم اجتماعی، کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن را مطالعه می‌کنند. موضوع علوم انسانی عام‌تر از موضوع علوم اجتماعی است و علوم اجتماعی خود بخشی از علوم انسانی محسوب می‌شوند، ولی برخی علوم انسانی در زمرهٔ علوم اجتماعی نیستند. روان‌شناسی نمونه‌ای از علوم انسانی و جامعه‌شناسی نمونه‌ای از علوم اجتماعی‌اند.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحهٔ ۱۱)

۵۸. گزینه ۱ صحیح است.

نظریه‌پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا، مطالعه می‌کنند. این جامعه‌شناسان، ویژگی‌های دیگر کنش، یعنی اراده و ارزش را مهم می‌دانند ولی آنها را برخاسته از آگاهی و تابع آن می‌بینند. همین نگاه مسیر را برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری هموار ساخت.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحهٔ ۴۰)

۵۹. گزینه ۴ صحیح است.

ـ تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی موجب سرکوب روحیهٔ خلاق انسان‌ها در بسیاری از عرصه‌ها مانند هنر، ارتباط و اندیشه می‌شود.
ـ فعالیت و خلاقیت کنشگران موجب پیدایش معانی گوناگون می‌شود.
ـ تنوع و تکثر معانی موجب پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهمیدن معانی آنها می‌شود.
ـ به سبب آگاهانه بودن و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی، پیش‌بینی در علوم اجتماعی پیچیده‌تر از علوم طبیعی است.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۰)

۶۰. گزینه ۴ صحیح است.

طه عبدالرحمن به جهت تحصیلات عالیهٔ فلسفی در دانشگاه سوربن و تسلط به زبان‌های آلمانی، فرانسه و انگلیسی، دنیای غرب را به خوبی می‌شناسد و با سنت فکری و فلسفی آن به خوبی آشناست، اما دلبستهٔ سنت‌های اسلامی است. خودش می‌گوید که شخصیت من از عوامل چندی متأثر است. از یک سو از میراث اسلامی چون کلام، فلسفه، تصوف و اصول فقه بهره برده‌ام و از طرف دیگر تمام تلاش خود را مصروف آشنایی با فرهنگ غرب کرده‌ام. طه اندیشمندی است که می‌کوشد تا نگاهی منتقدانه به نوگرایی را برگزیند و از مشروعیت «نوگرایی اسلامی» سخن به میان آورد. او با نگارش بیش از بیست اثر شاخص و نوآورانه در حوزه‌های گوناگون زندگی اجتماعی برای پاسخگویی به نیازهای متنوع جهان اسلام نظریه‌پردازی کرده است. در کنار پژوهش‌های زبان‌شناختی و نقد سکولاریسم، «نظریهٔ نوگرایی اسلامی»، «نظریهٔ کنش دینی» و «نظریهٔ مقاومت» از مهم‌ترین نوآوری‌های این متفکر است. وی معتقد است مفهوم عقلانیت در جهان اسلام متفاوت از عقلانیت موجود در جهان

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

غرب است. او در مقدمهٔ کتاب «کنش دینی و نوسازی عقل» اعلام می‌کند که می‌خواهد بنیادی نظری، برای بیداری دینی فراهم کند. وی می‌کوشد تا چارچوبی روشمند طراحی کند که به تعمیق ایمان دینی و گسترش اخلاق و تحقق نوگرایی اسلامی منتهی گردد. طه دستاورد مهم جهان اسلام را عرفان و معنویت می‌داند.
وی برخلاف جابری ضمن انتقاد از ابن‌رشد، کسانی چون ابن‌عربی و غزالی را که در مواجهه با فلسفهٔ یونان به ابداع و نوآوری پرداخته‌اند مورد تمجید قرار می‌دهد. به همین جهت برخی از طه عبدالرحمن به عنوان غزالی دوران یاد می‌کنند.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحهٔ ۱۱۲)

۶۱. گزینه ۳ صحیح است.

ـ به دلیل وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به کشورهای استعمارگر، مبادلات تجاری در سطح جهانی نامتعادل می‌شود و انتقال ثروت به طرف کشورهای غربی ادامه پیدا می‌کند.
ـ در قرن نوزدهم میلادی برخی از متفکران اجتماعی آلمانی از جمله ویلهلم دیلتای و ماکس وبر، مدعی شدند که هر چند جهان اجتماعی همانند جهان طبیعی، نظم و قواعد خاصی دارد، اما انسان‌ها مانند موجودات طبیعی نیستند و پدیده‌های اجتماعی نیز با پدیده‌های طبیعی تفاوت دارد.

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحهٔ ۶۵)
(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحهٔ ۴۸)

۶۲. گزینه ۱ صحیح است.

ـ علوم اجتماعی با داوری دربارهٔ پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آنها، فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌آورند.
ـ مردمی که برتری فرهنگی جهان غرب را پذیرفته باشند، هویت خود را در حاشیهٔ جهان غرب جست‌وجو می‌کنند و به مسیری می‌روند که جهان غرب برای آنان ترسیم می‌کند.
ـ تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها و همچنین تنوع اراده و اختیار آنها، سبب پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحهٔ ۳۶)
(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحهٔ ۲۵)
(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحهٔ ۱۳)

۶۳. گزینه ۱ صحیح است.

پرسش اول: علم به جامعه و تاریخ (علوم اجتماعی) از علومی هستند که اگر به قصد درس آموختن از رفتار گذشتگان و شناخت قوانین اجتماعی، برای استفاده از آن قوانین در حال و آینده آموخته شوند، علم نافع هستند.
علوم نافع:
ـ علوم ابزاری که نیازهای روزمرهٔ جامعه اسلامی را برطرف می‌کنند. (علم پزشکی، علوم فنی و مهندسی و علوم پایه)
ـ علومی که دربارهٔ چگونگی استفاده از علوم ابزاری و اهداف، ارزش‌ها و آرمان‌های انسان صحبت می‌کنند.
ـ علومی که دربارهٔ حقیقت انسان و آغاز و انجام او سخن می‌گویند. (علم به نفس، علم توحید و علم به مبدأ و معاد)
ـ علم به جامعه و تاریخ (علوم اجتماعی) اگر به قصد درس آموختن از رفتار گذشتگان و شناخت قوانین اجتماعی برای استفاده از آن قوانین در حال و آینده آموخته شوند.
پرسش دوم: با فروپاشی بلوک شرق و از بین رفتن جاذبه‌های روشنفکری چپ در سطح جهانی، این جریان در کشورهای اسلامی نیز جاذبهٔ خود را از دست داد و غرب‌گرایان این جوامع، دیگربار به اندیشه‌های لیبرالیستی غربی روی آوردند.

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحهٔ ۱۱۳)
(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحهٔ ۹۵)

۶۴. گزینه ۴ صحیح است.

ـ ابن‌خلدون در مطالعات خود به روش عقلی توجه چندانی نداشت و بیشتر از روش حسی و تجربی استفاده می‌کرد. رویکرد وی انتقادی نیست و از جامعهٔ آرمانی نیز سخن نگفت.
ـ ابوریحان بیرونی، در کتاب «تحقیق ماللهند» با روش تجربی و تفهمی، فرهنگ جامعهٔ هند را توصیف کرد.
ـ از نظر فارابی در مدینهٔ ضالّه، آرمان‌ها، ارزش‌ها و امور غیرعقلانی، آرمان و ارزش‌های عقلانی معرفی می‌شوند.
ـ این نظر مربوط به توماس مالتوس، جمعیت‌شناس انگلیسی است.

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحهٔ ۷۷)
(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۹۷ تا ۱۰۰)

۶۵. گزینه ۳ صحیح است.

الف) هر بخش از جهان اجتماعی که به لحاظ علمی قابل دفاع نباشد و براساس خرافات شکل گرفته باشد، باطل و بخش‌هایی که از نظر علمی صحیح و مطابق فطرت انسان باشد، حق است.
ب) به مجموعهٔ فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق افراد با انتظارات جامعه انجام می‌گیرد، «کنترل اجتماعی» می‌گویند.
ج) ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی «ساختار اجتماعی» نامیده می‌شود.
د) لیبرالیسم قرن هجدهم و نوزدهم را «لیبرالیسم اولیه» می‌نامند. این لیبرالیسم، بیشتر رویکردی فردی و اقتصادی داشت.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۵۴ و ۷۹)
(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحهٔ ۷۶)
(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحهٔ ۲۳)

روان‌شناسی

۶۶. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارات:
ج) دانشمندان با توجه به دانش و تجربهٔ قبلی و با استفاده از قوهٔ تخیل، سعی می‌کنند پاسخ‌های اولیه و تا حد ممکن سنجیده‌ای به مسئله‌های علمی بدهند که به این پاسخ‌ها فرضیه می‌گویند.
د) فرضیه پاسخ اولیهٔ پژوهشگران به مسئلهٔ علمی است. فرضیه می‌تواند ضمن اینکه در پاسخ به یک سوال (مسئله) بیاید، باعث طرح سوال‌های (مسئله‌های) دیگر هم شود.
همهٔ فرضیه‌ها پذیرفته و تأیید نمی‌شوند.
الف) برای پذیرش پاسخ اولیهٔ ارائه‌شده (فرضیه) به مسئلهٔ علمی و تأیید یک فرضیه، باید آن پاسخ‌ها را براساس مشاهدات تجربی، بیازماییم و نتیجه را با یافته‌های مقبول در علم تجربی مطابقت دهیم، اگر مطابقت و همخوانی نباشد، پاسخ ارائه‌شده پذیرفته نمی‌شود.
ب) معتبر بودن (اعتبار) و پذیرفته شدن پاسخ به مسئله لزوماً به معنای درست و واقعی بودن آن نیست، بلکه ممکن است پاسخی که اکنون مورد قبول واقع شده و علمی است، پس از مدتی به دلیل آگاهی از نادرستی آزمایشات قبلی یا به دلیل تغییر در پیش‌فرض‌های دانشمندان کنار گذاشته شده و نادرست تلقی شود.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۶۷. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی عبارات:
ـ پرسشنامه: اطلاعاتی را که با مشاهدهٔ مستقیم نمی‌توان به دست آورد مثل رفتارهای غیرقابل مشاهده می‌توان از پرسشنامه کسب کرد.
در پرسشنامه محقق از خودِ فرد دربارهٔ رفتار، افکار و نگرش افراد می‌پرسد. پرسشنامه باید دقیق و معتبر باشد و به صورت‌های مختلف نمره‌گذاری می‌شود.
ـ مشاهده: مشاهده یکی از روش‌های اصلی جمع‌آوری اطلاعات و توصیف موضوعات مختلف است، محققان رفتار حیوانات و انسان‌ها را با استفاده از مشاهده بررسی می‌کنند.

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

ـ مصاحبه: زمانی که موضوعات را نمی‌توان به صورت مستقیم مشاهده کرد یا پرسشنامه از پیش تعیین شده‌ای تهیه کرد، محققان در ضمن گفت‌وگو و براساس پاسخ‌های دریافت شده، پرسش بعدی را معلوم و مصاحبه را هدایت می‌کنند بنابراین مصاحبه هدفمند و سازمان‌یافته است.
ـ آزمون: آزمون‌ها ابزاری برای کمّی کردن ویژگی‌های روانشناختی مثل هوش و استعداد، شادکامی، افسردگی، انگیزش و ... هستند. آزمون‌ها باید دقیقاً چیزی را اندازه بگیرند که برای آن ساخته شده‌اند و در دفعات متعدد اجرا باید نمرهٔ یکسان یا تقریباً یکسان به ما دهند. (نمره‌گذاری آزمون)

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۶۸. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارات:
الف) اگر ویژگی‌های مربوط به رشد، تغییر اساسی و کیفی کرده است روان‌شناس از رشد مرحله‌ای استفاده می‌کند، اگر تغییرات کمّی است از رشد پیوسته استفاده می‌شود.
ویژگی‌های مربوط به رشد انسان را به دلیل پیوستگی رشد، نمی‌توان به راحتی به مراحل مشخص تقسیم کرد، اما امروزه اکثر روان‌شناسان رشد، به رشد مرحله‌ای اعتقاد دارند.
ب) دوقلوهای همسان، دارای ویژگی‌های وراثتی یکسان هستند، زیرا هر دو از یک تخمک به وجود آمده‌اند. این دوقلوها نه تنها هم‌جنس هستند بلکه از نظر ظاهر و رفتار هم بیشتر اوقات قابل تشخیص نیستند یعنی از نظر ظاهر و رفتار در حد بسیار زیاد شبیه هستند ولی حتماً رفتارشان متفاوت نخواهد شد.
ج) نوجوانان از نظر شناختی تغییرات بسیار زیادی نسبت به کودکان دارند. نوجوانان قادر به نظارت، ارزیابی و تغییر جهت تفکر لحظه به لحظه هستند و برخلاف کودکان بر استدلال و قضاوت‌ها و تصمیم‌هایشان اشراف دارند، نوجوانان رشد فزاینده‌ای در توانایی‌های شناختی دارند اما در نحوهٔ به کارگیری این توانایی‌ها پختگی لازم را ندارند و این تغییرات پیامدهای ناسازگارانه‌ای به دنبال دارد.
د) تحول اخلاقی دورهٔ نوجوانی به رشد سریع شناختی و رشد اجتماعی او مرتبط است.
رشد سریع شناختی در نوجوانی و جوانی باعث می‌شود که فرد بهتر بتواند دربارهٔ مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی قضاوت کند.
در دوران نوجوانی، روابط اجتماعی و بروز احساس خودمختاری و استقلال نسبت به والدین، در مقایسه با کودکی بیشتر می‌شود و زمینهٔ رشد ارزش‌های اخلاقی در وی افزایش می‌یابد.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۴۰، ۴۲، ۵۶ و ۶۱)

۶۹. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارات:
ـ تفکر احتمال‌گرا یا تفکر فرضی مربوط به حیطهٔ شناختی رشد دورهٔ نوجوانی است به این معنا است که نوجوان فرضیه‌سازی می‌کند و در پیش‌بینی یک موقعیت از احتمال‌های مختلف بهره می‌برد.
ـ ایفای نقش جنسیتی برای نشان دادن رفتارهای زنانه یا مردانه از اجزای هویت هستند و هویت هم مربوط به حیطهٔ اجتماعی رشد است.
ـ تغییرات فیزیولوژیک و هورمونی مربوط به رشد جسمانی نوجوان است که شامل حوزهٔ جسمی و جنسی است.
ـ حساسیت نسبت به رفتار بزرگ‌ترها مربوط به حیطه هیجانی رشد است.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۵۳، ۵۵، ۵۷ و ۵۹)

۷۰. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:
۱) برای حفظ توجه و ایجاد تمرکز، باید از انجام فعالیت در ساعات طولانی پرهیز کرد. بهتر است هر از چندگاهی بعد از مطالعه استراحت کنید. با آزمایش مربوط به ثبت عقربهٔ ثانیه‌شمار، متوجه شدیم که هر چه مدت انجام تکلیف بیشتر شود، کیفیت آن پایین می‌آید و پس از مدتی پرش‌های دو ثانیه‌ای را کسی گزارش نمی‌کرد، پس با خطای از دست دادن محرک روبه‌رو شدند.
۲) انجام همزمان دو تکلیف دشوار باعث کاهش کارایی توجه می‌شود یعنی اثر منفی توجه تقسیم شده را بیشتر می‌کند، پس این دو با هم رابطهٔ مستقیم دارند.
۳) اگر استفاده از روش چندحسی، برای انجام یک تکلیف بیشتر شود اثر منفی توجه تقسیم شده کمتر می‌شود (رابطهٔ معکوس) ولی کارایی توجه بیشتر می‌شود.
۴) هر چه دو تکلیف از نظر محتوا شبیه به هم باشند (مثل دیدن فیلم درس فیزیک با مطالعه کتاب فیزیک) اثر منفی توجه تقسیم شده کمتر می‌شود و کارایی توجه زیاد می‌شود.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۷۸، ۸۰ و ۸۱)

۷۱. گزینه ۳ صحیح است.

نشانه‌های بازیابی به ۲ صورت هستند. ۱ـ درونی (معنایی، غیرحسی) ۲ـ بیرونی (حسی، غیرمعنایی)
نشانه‌های درونی یا معنایی اطلاعاتی است که با آنچه که باید بازیابی شود ارتباط درونی و مستقیم دارد و آن نشانه جزء ویژگی اصلی آن واژه یا عبارت است و با حافظهٔ معنایی رابطه دارد، به خاطر آوردن کلیهٔ اطلاعات عمومی ـ دانش‌ها و مهارت‌ها ـ مفاهیم آموخته‌شدهٔ علمی ـ دانش‌های انتزاعی مثل ضرب‌المثل‌ها ـ به یاد آوردن نام‌ها ـ دانستن تفاوت‌ها و تشابه‌ها و دانستن کاربرد اشیا که زیرمجموعهٔ دانش عمومی هستند جزء نشانه‌های بازیابی محسوب می‌شوند. در این سوال بیان کاربرد انبردست و یادآوری تصویر کامل از یک پازل با دیدن یک تکه از پازل معنایی است.
نشانه‌های بیرونی، نشانه‌هایی هستند که با آنچه که بازیابی می‌شوند ارتباط مستقیم ندارند، صرفاً در کنار واژه قرار می‌گیرند یا همزمان با آن می‌آیند. مثلاً مشاهدهٔ واژهٔ مربا و توت‌فرنگی کنار هم، نشانهٔ بیرونی است یا اینکه در یک زمان یا مکان دیده یا شنیده شده است. در این سوال به خاطر آوردن پاسخ سوال امتحان با دیدن صفحهٔ کتاب و به خاطر آوردن نام ادکلن دوستش همزمان با دیدن رستورانی که دوستش را در آن دیده بود، نشانهٔ بیرونی است.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۰۳ و ۱۰۴)

۷۲. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی موارد:
الف) حافظهٔ کاری نوعی از حافظهٔ کوتاه‌مدت است و ظرفیت ذخیره‌سازی آن ۷ ± ۲ ماده است ولی ظرفیت بلندمدت نامحدود است.
ب) برای داشتن یک حافظهٔ قوی رمزگردانی و ذخیره‌سازی، شرط لازم است ولی کافی نیست. عملکرد حافظه در بازیابی اطلاعات بسیار مهم است.
ج) ابینگهوس معتقد بود با گذشت زمان شدت فراموشی و ذخیره‌سازی کمتر می‌شود یعنی با هم رابطهٔ معکوس دارند.
د) از فنون بهسازی حافظه روش بسط معنایی باعث یادگیری عمیق می‌شود و مفاهیم موردنظر بهتر از سایر مفاهیم در حافظه می‌مانند. در نتیجه یادگیری عمیق اثر تداخل کم می‌شود.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۹۴، ۹۷، ۱۰۰، ۱۰۶ و ۱۰۸)

۷۳. گزینه ۲ صحیح است.

مراحل حل مسئله عبارتند از (به ترتیب):
۱ـ تشخیص مسئله: مشکل یا مسئله مشخص شود در اینجا تشخیص کمردرد.
۲ـ به کارگیری راه‌حل مناسب: در اینجا مراجعه به پزشک و استفاده از کمپرس سرد و گرم و استراحت و فیزیوتراپی، راه‌حل مناسب است.
۳ـ ارزیابی راه‌حل: راه‌حل باید ارزیابی شود و با قبل مقایسه شود. در اینجا مقایسهٔ میزان درد بعد از درمان و قبل از آن، همان ارزیابی درمان است.
۴ـ بازبینی و اصلاح راه‌حل: افراد سعی می‌کنند برای رسیدن به نتیجهٔ بهتر راه‌حل را اصلاح کنند. در این مثال اضافه کردن رژیم و ورزش به درمان قبلی نوعی اصلاح راه‌حل است.
۵ـ انتخاب راه‌حل‌های جایگزین: در این مثال چون‌که راه‌حل جواب داده است احتیاجی به راه‌حل جایگزین نیست.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

۷۴. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی موارد:

الف) نادیده گرفتن حل مسئله برای مدتی (اثر نهفتگی) باعث می‌شود که مانع حل مسئله فراموش شود در نتیجه هنگام مراجعه مجدد و با نبود عواملی که مانع حل مسئله می‌شود، حل مسئله محقق می‌شود.

ب) روش‌های اکتشافی با روش‌های غیرمنطقی صورت می‌گیرد و عمدتاً تابع نظر و احساس شخصی است و اجرای آن دستیابی به راه‌حل را تضمین نمی‌کند. این روش‌ها بدون دلیل و مبتنی بر احساس و نظر شخصی می‌باشند. (تکانشی و احساسی)

ج) مسئله‌هایی که در علوم انسانی هستند عمدتاً (نه همه) از نوع خوب تعریف نشده هستند و به راحتی قابل تعریف نیستند.

د) بسیاری از افرادی که احساس شکست می‌کنند مشکلات عاطفی جدی ندارند بلکه مهارت‌های حل مسئله را نمی‌دانند.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۱۹، ۱۲۳، ۱۲۴ و ۱۳۰)

۷۵. گزینه ۲ صحیح است.

انواع سبک‌های تصمیم‌گیری:

۱ـ تکانشی: تصمیم بدون فکر، عجولانه و بدون محاسبه همراه با پشیمانی

۲ـ احساسی: تصمیم بر پایهٔ احساسات و هیجانات زودگذر و هوس‌ها که روش پایداری نیست مثل چشام دید و دلم خواست.

۳ـ وابسته: در این تصمیم‌گیری به جای فکر کردن از دیگران کورکورانه اطاعت کردن وجود دارد. شخص هر تصمیمی می‌گیرد متناسب با تصمیم دیگران است یا عین همان تصمیم است مثل به هر سازی رقصیدن.

۴ـ اجتنابی: فرد قصد دارد تصمیمی را بگیرد ولی هیچ‌گاه عملی نمی‌شود. او دست، دست می‌کند و کار امروز را به فردا می‌اندازد و معتقد است هر چیزی یا هر مشکلی خودش درست می‌شود، مثل فردا هم روز خداست.

۵ـ منطقی یا عقلانی: بهترین شیوهٔ تصمیم‌گیری است. تصمیم‌گیرنده تمامی راهکارها را می‌سنجد، تابع یک روش قاعده‌مند و منظم است. فرد پله‌پله و طبق قوانین پیش می‌رود، مثل نابرده رنج گنج میسر نمی‌شود.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۴۳، ۱۴۴، ۱۴۶ و ۱۴۷)

۷۶. گزینه ۱ صحیح است.

انواع تعارضات در روان‌شناختی عبارتند از:

۱: گرایش ـ گرایش

وقتی فرد بین دو موضوع جذاب و خواستنی دچار تردید می‌شود مثل انتخاب رشته از بین رشته‌های دفترچه کنکور برای دانشگاه که مورد علاقهٔ اوست.

۲: گرایش ـ اجتناب

وقتی فرد بین دو موضوع که یکی خواستنی و دیگری نخواستنی است دچار تردید می‌شود. مثل برف‌بازی حمید (خواستنی)، ترس از سرماخوردگی (نخواستنی)، آوردن و فروش لباس‌های جدید (خواستنی)، افزایش قیمت دلار و تأثیر روی قیمت‌ها (نخواستنی)

۳: اجتناب ـ اجتناب

وقتی فرد بین دو موضوع نخواستنی دچار دو دلی می‌شود مثل رنج بیداری شب امتحان و مطالعهٔ کتاب (نخواستنی)، مردودی (نخواستنی)

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۵۱ و ۱۵۲)

۷۷. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارات:

الف) نگرش‌ها بعد از شکل‌گیری، از ثبات بیشتری برخوردار شده و تابع اصل هماهنگی شناختی شده یعنی در برابر تغییرات مقاومت می‌کنند.

ب) ادراک کنترل و کارایی اگر با شواهد محیطی هماهنگ باشد انگیزه برای بروز رفتار را بیشتر می‌کند و سازنده است. اگر با شواهد محیطی ناهماهنگ باشد مانع از بروز رفتار است.

ج) وقتی یادگیرندگان شکست را به چیزی نسبت می‌دهند که نمی‌توانند آن را کنترل کنند انگیزهٔ بسیار کمی برای جبران شکست خواهند داشت.

د) درماندگی آموخته‌شده مربوط به آن دسته افرادی است که پیامد رفتار را مستقل از خود رفتار می‌دانند و رابطهٔ هر دو را رابطهٔ عکس می‌بینند.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۷۲، ۱۷۳، ۱۷۵ و ۱۷۹)

۷۸. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارات:

ـ برای موفقیت در هر کاری فرد باید به عواملی توجه کند که:

۱ـ در کنترل خودش باشد.

۲ـ به عوامل ناپایدار استناد کند.

۳ـ پیروزی یا شکست را به عوامل درونی نسبت دهد. مثل موفقیت در مسابقات دوچرخه‌سواری.

ـ هرگاه بین ۲ انتخاب مطلوب، یکی را انتخاب کنیم، دچار ناهماهنگی بعد از تصمیم می‌شویم. از مزایای آنچه انتخاب کردیم می‌گوییم و از معایب آنچه رد کرده‌ایم. مثل انتخاب همسر توسط سنا.

ـ در انگیزهٔ بیرونی عامل خارجی فرد را وادار به کار خاصی می‌کند و منبع انگیزش بیرونی پاداش و لذتِ خارج از فرد است مثل محمد که معلم از او کار می‌خواهد و او انجام می‌دهد.

ـ در هدفمندی فرد روی هدف متمرکز می‌شود و انسجام در رفتار پیدا می‌کند تا به نتیجه برسد.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۶۳، ۱۶۸، ۱۷۱ و ۱۷۶)

۷۹. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

۱) در روان‌شناسی سلامت، بین سلامت جسمانی و ویژگی‌های روان‌شناختی ارتباط متقابل و تنگاتنگی است. متغیرهای روان‌شناختی در بیماری‌های جسمانی به عنوان عامل و پیامد سهم خاصی ندارند. هر دو قابل بررسی هستند.

۲) کسانی که سلامتی خود را حفظ می‌کنند یا در میانه یا سمت راست هستند به پیشگیری نیاز دارند ولی ممکن است به درمان نیاز پیدا نکنند.

۳) نمرات بالای ۷۵ در پرسشنامه سبک زندگی به معنای این است که فرد بسیار آسیب دیده و سمت چپ پیوستار است.

۴) افرادی که روش‌های مقابله سازگارانه را می‌دانند از سبک زندگی سالم برخوردارند و هم عامل روانی بیماری جسمانی را کنترل می‌کنند هم پیامد روانی آن را.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۸۹ تا ۱۹۱، ۱۹۴ و ۱۹۹)

۸۰. گزینه ۱ صحیح است.

ـ روش‌های سازگارانهٔ مقابله با فشار روانی عبارتند از:

۱ـ استفاده از مهارت حل مسئله

۲ـ مشورت و راهنمایی گرفتن

۳ـ استفاده از حس شوخ‌طبعی

۴ـ فعالیت بدنی و ورزش

ـ روش‌های سازگارانهٔ کوتاه‌مدت شامل: تنفس عمیق ـ گفتن عبارت «ایست» ـ شمردن اعداد ـ تلقین برخی جملات ـ خواندن یک بیت یا یک جمله ـ ترک موقعیت ـ خوردن یک لیوان آب خنک ـ به خاطر آوردن یک رویداد خوشایند.

ـ روش‌های سازگارانهٔ بلندمدت شامل: ورزش‌های هوازی ـ تمرین آرام‌سازی ـ استفاده از روش‌های حل مسئله ـ نوشتن خاطرات ـ تغذیهٔ مناسب ـ حمایت‌های اجتماعی ـ تفریح و سرگرمی ـ برنامه‌ریزی‌های زمان‌بندی‌شده.

ـ استفاده از مذهب به صورت مستقیم مثل دعا و عبادت و به صورت غیرمستقیم، تأثیر مذهب روی سبک زندگی سالم.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۹۹ تا ۲۰۱ و ۲۰۴)

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

زبان عربی

۸۱. گزینه ۴ صحیح است.
رَبِّ: پروردگارا، پروردگار من (رد گزینهٔ ۳) / مُقیمَ الصّلاة: برپادارندهٔ نماز (رد گزینهٔ ۳) / تَقَبَّلْ دُعاءِ (دُعاء + ی): دعای مرا بپذیر (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

۸۲. گزینه ۴ صحیح است.
المواهب الإلهیّة: موهبت‌های الهی، بخشش‌های الهی (رد گزینهٔ ۲) / فی حرکته: در حرکتش (رد گزینهٔ ۳) / لوصوله: برای رسیدن او (رد گزینهٔ ۲) / أکثر النّاس: بیشتر مردم (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

۸۳. گزینه ۴ صحیح است.
تذوّق ... تَذوّقاً: قطعاً چشیده‌اند؛ «تذوّقاً» مفعول مطلق تأکیدی است و باید کنار فعل ترجمه شود. (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / علماؤنا: دانشمندان ما (رد گزینهٔ ۳) / مرارة الحیاة و حلاوتها: تلخی زندگی و شیرینی آن (رد گزینهٔ ۲) / معاً: با هم (رد گزینهٔ ۲) / مفتاحا: کلیدهای؛ «مفتاحا» در اصل «مفتاحان» بوده است. (رد گزینهٔ ۱) / سعادة شعبنا: خوشبختی ملت ما (رد گزینهٔ ۳) / ضمناً «برای همین» (رد گزینهٔ ۱) ترجمهٔ درستی برای «وَ» نیست.

۸۴. گزینه ۳ صحیح است.
کنتُ أسمع: می‌شنیدم (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / أولئک الأطفال الّذین: آن بچه‌هایی که (رد گزینهٔ ۱) / فی إنتهاء الساحة: در انتهای حیاط (رد گزینهٔ ۲) / فرحین: با شادی (رد گزینهٔ ۴، در جای مناسبی ترجمه نشده است.) / کنتُ مسروراً: شاد بودم (رد گزینه‌های ۲ و ۴)
ضمناً در گزینهٔ ۱ ساختار جمله تغییر کرده و ترتیب کلمات به هم خورده است.

۸۵. گزینه ۲ صحیح است.
والدینا المُشفقین: پدر و مادرِ دلسوز ما (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / و هما ...: در حالی‌که آنان ...، جمله حالیه است (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / أن یحترموا الوالدین: به والدین احترام بگذارند (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / أجودُ من فی حیاتهم: بخشنده‌ترین افرادی هستند که در زندگی آنانند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / در گزینهٔ ۱ «زیرا» ی اول اضافی است.

۸۶. گزینه ۲ صحیح است.
تشریح سایر گزینه‌ها:
۱) زشت دانسته‌ای (در این عبارت، جمله شرطیه داریم پس فعل «استقبحت» را می‌توانیم به صورت ماضی یا مضارع ترجمه کنیم ولی فعل «تستقبح» باید به صورت مضارع ترجمه شود: «اگر چیزی را که برای دیگران زشت می‌دانی برای خودت هم زشت بدانی ...»
۳) مهمانی‌ها («الجولات» جمعِ «الجولة: گردش» است.) / زیادتر شدن («ازدیاد» مصدر است و نباید به صورت تفضیلی ترجمه شود.)
۴) وقتی با سختی‌ها روبه‌رو می‌شوی (اولاً «مواجهة» مصدر است نه فعل، ثانیاً «صعاب» نکره است و «سختی‌ها» ترجمهٔ مناسبی برای آن نیست.)

۸۷. گزینه ۱ صحیح است.
اتاق خوابش («غرفة النّوم» ضمیر ندارد.) / در حالی‌که می‌خندید (عبارت «هو یضحک» دارای ضمیر و فعل مذکر است پس به «ولد» بر می‌گردد نه به «الأمّ»).
ترجمهٔ صحیح عبارت: مادر در اتاق خواب با کودکش بازی می‌کرد درحالی‌که او می‌خندید.

۸۸. گزینه ۴ صحیح است.
این کشاورزان: هؤلاء الفلّاحون، هؤلاء المزارعون (رد گزینهٔ ۲) / همچون تلاشگران توجه کنند: لیهتمّ ... اِهتمام المجتهدین (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / به محصول‌هایشان: بمحاصیلهم (رد گزینهٔ ۳)

۸۹. گزینه ۳ صحیح است.
عبارت عربی در صورت سوال و گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ به مفهوم «بی‌فایده بودن سخن، بدون عمل» اشاره می‌کنند ولی گزینهٔ ۴ به «سخن گفتن، بدون غرض و چشم داشت از دیگران» توصیه می‌کند.
ترجمهٔ متن:
جبران خلیل جبران شاعر و ادیب لبنانی است که در سال ۱۸۸۳ در آن به دنیا آمد و همراه مادرش در سال ۱۸۹۵ به بوستون در ایالت متحده سفر کرد و جبران در آنجا هنر عکاسی خواند سپس به بیروت بازگشت و وارد مدرسه الحکمه شد و چهار سال را سپری کرد سپس در سال ۱۹۰۸ به پاریس رفت و از استادانی که به او بسیاری از فن‌های عکاسی را می‌آموختند، آموزش گرفت.
در سال ۱۹۱۸ اولین مقاله‌های خود را به زبان انگلیسی در مجلهٔ «الفنون السبعه» منتشر کرد و آنچه که در آن چاپ شد کتاب «المجنون» او را شکل داد.
جبران آثار زیادی در عربی مانند «اشک و لبخند» و «روح‌های سرگردان» و «بال‌های شکسته» و در انگلیسی مثل «پیامبر» را دارد.
شکی نیست که جبران اندیشمند است و از بزرگ‌ترین‌های اندیشمندان می‌باشد که گفته‌های زیبایی را در نوشتن آورده به طوری‌که برخی از آموزه‌های زیبا را در نوشتن کتاب «پیامبر» به کار گرفته و او دارای جایگاه والایی میان نویسندگان است به گونه‌ای که نمی‌توانیم تأثیر او را در ادبیات معاصر نبینیم. او تخیل شعری وسیعی دارد که واقعاً کسی نمی‌تواند به او برسد و از آن پیشی بگیرد. از سخن‌های جبران این است: «تلاش نکن انسانی باشی که اشتباه نمی‌کند بلکه تلاش کن انسانی باشی که از اشتباهات گذشته‌اش می‌آموزد و این مهم است.»

۹۰. گزینه ۲ صحیح است.
بررسی گزینه‌ها:
۱) نادرست، قطعاً جایگاه اندیشمند مهم‌تر از جایگاه شاعر در میان ادیبان است.
۲) درست، جبران فقط در یک هنر درس نخواند بلکه دانش سودمند دیگری را در تحصیلش یاد گرفت.
۳) نادرست، جبران پس از بیست سالگی از عمرش به آمریکا رفت.
۴) نادرست، پس از بازگشتش به بیروت بسیاری از دانشمندان از جبران یاد گرفتند.

۹۱. گزینه ۳ صحیح است.
بررسی گزینه‌ها:
۱) درست، جبران در نوشتن آثارش فقط بر زبان عربی تمرکز نکرد.
۲) درست، مهارت نوشتن جبران در روزنامه‌ها شروع شد و از آنجا مقاله‌نویسی را تمرین کرد!
۳) نادرست، بیشتر استادانی که در وجود جبران تأثیر گذاشتند از ناحیهٔ بوستون بودند.
۴) درست، جبران نبوغ شعری والایی دارد که امکان ندارد به آسانی کسی شبیه آن شود.

۹۲. گزینه ۴ صحیح است.
«تلاش نکن انسانی باشی که اشتباه نمی‌کند بلکه...»
بررسی گزینه‌ها:
۱) به لغزش‌های بسیار مردم نگاه می‌کند تا بر خودش تکیه کند.
۲) از کسانی می‌آموزد که به کارهایی نمی‌پردازند که او به آنها می‌پردازد.
۳) منتظر دیگران است تا اشتباهات گذشته‌اش را در حالی‌که پشیمان است جبران کند.
۴) از خودش توقع دارد که مانند آنچه را که قبلاً انجام داده، تکرار نکند.

۹۳. گزینه ۲ صحیح است.
«تَلَمَّذ» از باب تفعّل است، پس دو حرف زائد دارد.

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

۹۴. گزینه ۱ صحیح است.
«الکُتّاب» بر وزنِ «فُعّال» است نه «فَعّال» و جمع مکسر «الکاتب» است که اسم فاعل است نه اسم مبالغه.

۹۵. گزینه ۱ صحیح است.
خطاهای این گزینه: «صُوت» (خوانش این کلمه به صورت «صَوت» صحیح است.) ـ «أربعینٍ» (اعداد عقود مانند جمع‌های مذکر سالم، نون آخرشان همیشه فتحه دارد.)

۹۶. گزینه ۳ صحیح است.
در صورت سوال خواسته شده مفعول مطلقی را پیدا کنید که ترجمه نشود. طبق اعلموا درس ۴ مفعول مطلق در حالتی‌که موصوف واقع می‌شود، ترجمه نمی‌گردد. (مفعول مطلق نوعی + صفت)
بررسی گزینه‌ها:
۱) اهتماماً: مفعول مطلق تأکیدی است، زیرا مُجدّاً: حال است برای ألفرد نه صفت برای اهتمام.
۲) عیشاً: مفعول مطلق تأکیدی است.
۳) ظلماً: مفعول مطلق نوعی / واسعاً: صفت
۴) مراقبة: مفعول مطلق نوعی / الخبراء: مضاف‌الیه

۹۷. گزینه ۳ صحیح است.
نکته: اعراب مفعول منصوب است و علامت منصوب یا به فتحه است: «ـَـ ـًـ» یا منصوب به یاء در حالت مثنی «ینِ» و جمع مذکر سالم «ینَ» است.
بررسی گزینه‌ها:
۱) الأعصابَ: منصوب به فتحه ـَـ است.
۲) المساکینَ: منصوب به فتحه ـَـ (توجه: مساکین جمع مکسّر است نه جمع مذکر سالم)
۳) السّائحینَ: منصوب به یاء است (السّائحینَ جمع مذکر سالم است)
۴) أبیاتاً: منصوب به فتحه ـًـ است.

۹۸. گزینه ۲ صحیح است.
بررسی گزینه‌ها:
۱) «لا» نفی جنس است، زیرا بعدش اسم آمده است.
۲) «لا» نفی است زیرا فعل مضارع التزامی منفی است (أن لا یطلبوا)
نکته: هرگاه بعد از «أن» ناصبه حرف «لا» آمد حتماً نفی می‌باشد، زیرا یک فعل نمی‌تواند همزمان هم منصوب گردد و هم مجزوم شود. در اینجا نون آخر فعل به خاطر حرف «أن» ناصبه حذف شده است.
۳) «لا» نهی است.
نکته: اگر آخر فعلی ساکن باشد و بعدش اسم «ال» دار بیاید برای خواندن پیوسته به آخر فعل کسره می‌دهند.
۴) «لا» نهی است. بر سر فعل مضارع آمده و آخر فعل ساکن شده است.

۹۹. گزینه ۱ صحیح است.
بررسی گزینه‌ها:
۱) أعِن (فعل امر) + نون وقایه + ضمیر «ی»
۲) تمنّی: فعل ماضی باب تفعّل است و حرف «ی» جزء حروف اصلی فعل (منی) می‌باشد.
۳) یُغَنّی: فعل مضارع باب تفعیل است و حرف «ی» جزء حروف اصلی فعل (غنی) می‌باشد.
۴) أحسنی: فعل امر باب إفعال و مفرد مؤنث مخاطب است که درواقع «تحسنین» بوده که امر شده و نون آن حذف شده است و «ی» شناسه فعل است.

۱۰۰. گزینه ۲ صحیح است.
نکته: حرف جر «کَ» و حرف مشبه «کَأنّ» و مفعول مطلق نوعی که مضاف واقع شود معنای تشبیه دارند.

بررسی گزینه‌ها:
۱) «کأنّ» حرف مشبه است.
۲) «کَرّرَ» فعل است و «ک» از حروف اصلی فعل است.
۳) «نظامَ» مفعول مطلق نوعی است و «الظّالمین» مضاف‌الیه است.
۴) حرف جر «کَ» دارد.

تاریخ

۱۰۱. گزینه ۲ صحیح است.
در اثر انقلاب کشاورزی و به دلیل تولید اضافه بر نیاز، عده‌ای به فعالیت‌های دیگری همچون ابزارسازی و سفالگری و پارچه‌بافی روی آوردند.
مصر از منابع طبیعی همچون سنگ آهک و سنگ خارا بهره‌مند بود و معماران مصری از آن در ساختن اهرام و دیگر بناها استفاده می‌کردند.
در میان تمدن‌های نخستین، تمدن چین به سبب موقعیت ویژهٔ جغرافیایی خود کمتر تحت تأثیر و نفوذ خارجی بوده است.
(تاریخ دهم، صفحه‌های ۳۴، ۴۱ و ۴۶)

۱۰۲. گزینه ۴ صحیح است.
تا دو قرن پیش و قبل از رمزگشایی خط میخی و آغاز کاوش‌های باستان‌شناسی، نوشته‌های مورخان ترکیبی از افسانه و واقعیت بوده است.
موضوع تحقیق باید دارای اثر و فایده باشد.
خط زمان ابزار مناسبی است که به وسیلهٔ آن می‌توان رویدادهای یک دوره یا دوره‌های مختلف تاریخی را به ترتیب زمان وقوع آنها بر روی نمودار نشان داد.
برخی پژوهشگران معتقدند که رواج و رونق ادبیات و فلسفه تأثیر مهمی بر شکوفایی و گسترش علم تاریخ در یونان باستان داشته است.
(تاریخ دهم، صفحه‌های ۴، ۶، ۱۶ و ۶۲)

۱۰۳. گزینه ۳ صحیح است.
ـ دوران تاریخی فلات ایران با تاریخ ایلام که اطلاعات مکتوبی دربارهٔ آن وجود دارد، آغاز می‌شود.
ـ حکومت ماد در زمان فرمانروایی هووخشتر (سومین پادشاه ماد) به اوج قدرت رسید.
ـ خاندان اشکانی به اتکای جنگاوران قبایل صحراگرد شرق ایران به قدرت رسیدند.
(تاریخ دهم، صفحه‌های ۷۶، ۸۲ و ۱۰۲)

۱۰۴. گزینه ۱ صحیح است.
بررسی عبارت‌های نادرست:
ـ آریاییان برخی عناصر طبیعی مانند آب، آتش و خاک را مقدس می‌شمردند، نه ماه و خورشید را.
ـ هنر دوران ساسانیان ریشه در هنرهای کهن ایرانی و نیز هنر دوران هخامنشی و اشکانی داشت و حتی از هنر رومی و یونانی تأثیر پذیرفته بود.
(تاریخ دهم، صفحه‌های ۱۲۱، ۱۲۸، ۱۳۶ و ۱۴۹)

۱۰۵. گزینه ۱ صحیح است.
سیاست‌نامه‌ها حاوی اطلاعات سودمندی دربارهٔ شیوهٔ کشورداری است. در اندرزنامه‌ها به مناسبات اخلاقی فرمانروایان و مردم پرداخته شده است.
(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۱۰، ۱۴ و ۱۷)

۱۰۶. گزینه ۴ صحیح است.
وابستگی شدید عرب‌ها به قبیلهٔ خود موجب به وجود آمدن عصبیت قبیله‌ای گردیده بود. با فرزند پسر، نام و عزت و شرافت قبیله حفظ می‌گردید.
(تاریخ یازدهم، صفحهٔ ۲۱)

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

۱۰۷. گزینه ۲ صحیح است.

الف) پیمان عقبهٔ دوم بیانگر نفوذ و گسترش چشمگیر اسلام در یثرب بود، زیرا شمار قابل توجهی از اعضای مختلف در آن حضور داشتند.
ب) اسلام همهٔ مردم را به عمل به شریعتی سهل و ساده فرا می‌خواند.
ج) یکی از اقدام‌های برجستهٔ امویان، توسعهٔ نیروی دریایی و گسترش فتوحات در دریا بود.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۳۲، ۵۲ و ۵۵)

۱۰۸. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:
الف) تکش (جانشین اتسز) توانست طغرل سوم (آخرین سلطان سلجوقی) را شکست داده و بر مناطق وسیعی از ایران تسلط یابد.
ب) در نتیجهٔ برتری شریعت اسلامی بر یاسای چنگیزی، حکومت ایلخانی ماهیت ایرانی ـ اسلامی یافت.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۱۰۴، ۱۰۶، ۱۱۵ و ۱۲۶)

۱۰۹. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:
ب) طریقت صفویان ابتدا به مذهب تشیع گرایش یافت و سپس به جنبشی سیاسی و مذهبی تبدیل شد.
د) در دوران شاه عباس اول پایتخت از قزوین به اصفهان منتقل گردید.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۱۳۶، ۱۴۰، ۱۴۸ و ۱۵۴)

۱۱۰. گزینه ۲ صحیح است.

جدایی مناطقی از سیستان و بلوچستان نتیجهٔ قرارداد گلداسمیت بود.
انگلستان با تحمیل معاهدهٔ پاریس افغانستان و هرات را از ایران جدا کرد.

(تاریخ دوازدهم، صفحه‌های ۱۹، ۲۴، ۴۴ و ۴۸)

۱۱۱. گزینه ۳ صحیح است.

پیروزی در نهضت تنباکو قدرت روحانیون در صحنهٔ سیاسی را آشکار کرد و آسیب‌پذیری استبداد داخلی و استعمار خارجی در برابر ارادهٔ ملت را نمایان ساخت.
انحلال مجلس از جمله موارد مندرج در اخطاریهٔ دولت روسیه نبود. لیکن با نپذیرفتن اخطاریه توسط مجلس، نخست‌وزیر اقدام به منحل ساختن مجلس شورای ملی نمود.

(تاریخ دوازدهم، صفحه‌های ۶۲ و ۷۶)

۱۱۲. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:
ب) اتحاد و استقلال ایتالیا ناشی از فرصتی بود که در اثر رقابت بین اتریش و فرانسه ایجاد شده بود.
ج) آمریکا علی‌رغم کمک مالی و تدارکاتی به فرانسه و انگلستان، در جنگ دوم جهانی بی‌طرف بود. پس از حملهٔ ژاپن به ناوگان آمریکا در اقیانوس آرام در دسامبر ۱۹۴۱، آمریکا رسماً به متفقین پیوست.

(تاریخ دوازدهم، صفحه‌های ۸۰، ۱۰۴، ۱۰۷ و ۱۱۰)

۱۱۳. گزینه ۴ صحیح است.

الف) پیروی جنبش‌های ضداستعماری مردم هندوستان علیه انگلستان و موفقیت حرکت‌های استقلال‌طلبانه در برخی از کشورهای آفریقایی و آسیایی تأثیر بسزایی بر خیزش ملت ایران برای طلب کردن و گرفتن حقوق ملی داشته است.
ب) نخستین مرحلهٔ برنامه‌های اصلاحی با عنوان اصلاحات ارضی در سال ۱۳۴۰ در زمان نخست‌وزیری علی امینی آغاز شد.
ج) با برگزاری انتخابات اولین دورهٔ مجلس خبرگان رهبری و تشکیل مجلس خبرگان رهبری، تمامی ارکان سیاسی کشور مطابق قانون اساسی شکل گرفتند.
د) این شورا چند روز پس از شروع جنگ تحمیلی با صدور قطعنامه‌ای تنها دو کشور را به خودداری از ادامهٔ جنگ و تلاش برای حل مسالمت‌آمیز اختلافات فراخواند.

(تاریخ دوازدهم، صفحه‌های ۱۲۰، ۱۲۷، ۱۴۴ و ۱۵۵)

جغرافیا

۱۱۴. گزینه ۲ صحیح است.

مراحل پژوهش در جغرافیا:
- مرحلهٔ اول: طرح سوال و بیان مسئله
- مرحلهٔ دوم: تدوین فرضیه
- مرحلهٔ سوم: جمع‌آوری اطلاعات
- مرحلهٔ چهارم: پردازش اطلاعات
- مرحلهٔ پنجم: نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها

مورد (الف) مربوط به تدوین فرضیه است که قبل از جمع‌آوری اطلاعات (سالنامهٔ آماری) صورت می‌گیرد و مورد (ب) مربوط به مرحلهٔ نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها است که بعد از تجزیه و تحلیل داده‌ها (پردازش اطلاعات) صورت می‌گیرد.

(جغرافیا دهم، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

۱۱۵. گزینه ۱ صحیح است.

برخی از دشت‌ها در نتیجه گسل‌خوردگی و فرونشست (عوامل درونی) بخشی از پوستهٔ زمین شکل گرفته‌اند که فرسایش بادی و آبی ناهمواری‌های جدیدی در سطح آنها را تشکیل داده است مانند دشت لوت.

(جغرافیا دهم، صفحهٔ ۳۰)

۱۱۶. گزینه ۳ صحیح است.

دریاچهٔ ارومیه بزرگ‌ترین دریاچهٔ داخلی کشور بوده و به دلیل برخوردار بودن از ارزش‌های بی‌نظیر طبیعی و اکولوژیک، به عنوان پارک ملی و ذخیره‌گاه زیست‌کرهٔ یونسکو معرفی شده است.
بررسی گزینه‌های نادرست:
گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ از دلایل اهمیت دریاچهٔ ارومیه است.

(جغرافیا دهم، صفحهٔ ۵۷)

۱۱۷. گزینه ۴ صحیح است.

کشور ما برای جذب گردشگران داخلی یا خارجی توانمندی‌های فراوانی دارد؛ به شکلی که سازمان جهانی گردشگری (WTO) ایران را از نظر جاذبه‌های طبیعی، در رتبهٔ پنجم و از نظر جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی در رتبهٔ دهم جهانی قرار داده است.

(جغرافیا دهم، صفحهٔ ۹۸)

۱۱۸. گزینه ۱ صحیح است.

انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند ← انسان‌ها برای زندگی و بهره‌برداری از محیط طبیعی از شیوه‌ها و ابزارهای متفاوتی استفاده می‌کنند (ب) ← بازارهای شناور در بانکوک، پایتخت تایلند از دیدنی‌های جالب توجه آسیای جنوب شرقی است (الف).
نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند ← محدودیت‌ها و موانع محیطی موجب می‌شود انسان‌ها برای کنترل محیط و شرایط خاص آن چاره‌اندیشی کنند (د) ← ماشین برف‌روب مجهز به جی‌پی‌اس جاده‌ای برای پاک‌سازی جاده‌ها در کانادا به کار گرفته می‌شود (ج).

(جغرافیا یازدهم، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۱۱۹. گزینه ۳ صحیح است.

در برخی کوهستان‌ها برف و یخ دائمی وجود دارد. وقتی بارش برف بیش از میزان ذوب آن در سال باشد، برف‌های اضافی طی سالیان دراز انباشته و متراکم می‌شوند و ضخامت آنها افزایش می‌یابد و یخچال‌ها را پدید می‌آورند. معمولاً یخچال وقتی ضخامتش به ۶۰ تا ۱۰۰ متر رسید شروع به حرکت می‌کند و این حرکت بسته به شرایط و دمای هوا از ۱ سانتی‌متر تا ۸ متر در روز است.

(جغرافیا یازدهم، صفحهٔ ۴۵)

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

۱۲۰. گزینه ۲ صحیح است.

اتحادیه‌های اقتصادی ـ تجاری منطقه‌ای مانند نفتا، اکو و آسه‌آن، میان کشورهای همسایه شکل می‌گیرد. کشورهای عضو این اتحادیه‌ها براساس موافقت‌نامه‌هایی که امضا می‌کنند، سعی می‌کنند مالیات‌ها و تعرفه‌های گمرکی را بین خودشان کاهش دهند یا بردارند تا تجارت بین کشورهای منطقه افزایش یابد و به رونق و توسعهٔ اقتصادی کشورها کمک شود.

نکته: سازمان اوپک، اتحادیهٔ اقتصادی ـ تجاری محسوب نمی‌شود چرا که این اتحادیه بین کشورهای همسایه شکل نگرفته است.

(جغرافیا یازدهم، صفحهٔ ۱۰۸)

۱۲۱. گزینه ۴ صحیح است.

مرز کرهٔ شمالی و جنوبی (مدار ۳۸ درجه) (ب) و مرز آمریکا و کانادا (مدار ۴۹ درجه) (د) جزء مرزهای غیرطبیعی (ج) محسوب می‌شوند.

(جغرافیا یازدهم، صفحه‌های ۱۳۲ و ۱۳۳)

۱۲۲. گزینه ۲ صحیح است.

در شهرهایی که با تمرکز زیاد جمعیت یا مهاجرت گسترده روبه‌رو هستند، مسکن کافی و مناسب وجود ندارد. از سوی دیگر، فقیران شهری به علت اختلاف طبقاتی شدید، رعایت نشدن عدالت اجتماعی در توزیع درآمدها و بی‌توجهی حکومت‌ها به حمایت‌های تأمین اجتماعی، پول کافی برای اجاره یا خرید مسکن ندارند.

(جغرافیا دوازدهم، صفحهٔ ۲۱)

۱۲۳. گزینه ۴ صحیح است.

در مدیریت و برنامه‌ریزی حمل و نقل لازم است احداث پایانه‌ها (ترمینال‌ها) (الف) با حمل و نقل جاده‌ای (د) و آلایندگی محیط‌زیست (ه) با استفاده از حمل و نقل ریلی (ج) همراه باشند.

(جغرافیا دوازدهم، صفحه‌های ۴۵ و ۴۸)

۱۲۴. گزینه ۳ صحیح است.

در حوضه‌های گرد، مدت‌زمان کمتری صرف می‌شود تا آب آبراهه‌ها خارج شوند؛ زیرا در حوضه‌های گرد به علت انشعابات پراکنده سرشاخه‌ها که طول آنها تقریباً به یک اندازه است، همهٔ جریان‌ها همزمان به خروجی می‌رسند و موجب سرریز و وقوع سیل می‌شوند.

(جغرافیا دوازدهم، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۱۲۵. گزینه ۱ صحیح است.

روش‌های غیرسازه‌ای علاوه بر اینکه تأثیرات نامطلوب کمتری بر محیط‌زیست دارند، در درازمدت مفیدتر و بسیار کم‌هزینه‌تر هستند. از جملهٔ این روش‌ها می‌توان موارد زیر را نام برد:

ـ اجرای روش‌های آبخیزداری و تقویت پوشش گیاهی حوضه و نفوذ دادن آب باران در حوضه‌ها

ـ تعیین حریم توسعه برای رودخانه‌ها، تعیین محدوده‌های سیل‌گیر و نقشه‌های حریم سیل‌گیری و پرهیز از ساخت و ساز در محدودهٔ سیل‌گیر

ـ ایجاد پایگاه‌های نجات و امداد در مناطق سیل‌خیز

ـ نصب دستگاه‌های هشداردهندهٔ سیل در مناطق سیل‌خیز و اطلاع‌رسانی به موقع به مردم این مناطق

بررسی موارد نادرست: موارد (الف) و (د) مربوط به روش‌های سازه‌ای مدیریت پیش از وقوع سیل است.

(جغرافیا دوازدهم، صفحه‌های ۱۰۴ و ۱۰۵)

فلسفه و منطق

۱۲۶. گزینه ۲ صحیح است.

هدف منطق جلوگیری از خطای اندیشه است. منطق نیز دو جنبه دارد: جنبهٔ نظری که همان دستورالعمل‌ها است و جنبهٔ عملی که همان نحوهٔ اجرای آن دستورالعمل‌ها در مسیر تفکر است را دارد. برای رسیدن به این هدف باید هم جنبهٔ نظری را بدانیم و هم جنبهٔ عملی را به کار ببندیم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) اصلاح مبانی فکری با منطق نیست. مبانی تفکر اموری هستند که مرتبط با نگاه هر فرد به موضوعات مختلف می‌باشد.

۳) بدون دانستن منطق نیز انسان می‌تواند تفکر کند و به دانش‌های جدید برسد. دانستن منطق این مسیر را هموارتر می‌کند.

۴) تدوین منطق تأثیری در میزان حجم تفکر مردم نداشته است، زیرا انسان ذاتاً متفکر است

(منطق دهم، صفحه‌های ۴ و ۵)

۱۲۷. گزینه ۳ صحیح است.

رابطهٔ غیرمحیط‌دار و شکل تباین هست، زیرا هر شکلی دارای محیط است و هیچ شکلی غیرمحیط‌دار نیست و هیچ غیرمحیط‌داری شکل نیست. رابطهٔ مستطیل و آبی نیز تباین است، زیرا مستطیل نوعی شکل است و اشکال دوبعدی هستند و جسم نیستند که بتوانند رنگ بپذیرند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) تساوی

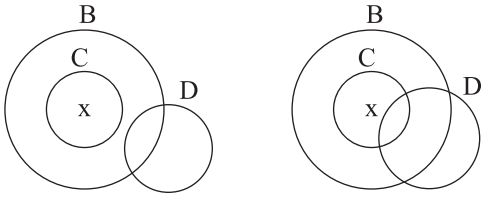
۲) عموم و خصوص مطلق

۴) عموم و خصوص مطلق

(منطق دهم، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۱۲۸. گزینه ۴ صحیح است.

با توجه به فرض سوال، دو شکل زیر قابل فرض می‌باشد.

شکل (۱) شکل (۲)

فرض گزینهٔ ۴ دقیقا همان شکل ۲ می‌باشد که در این صورت مفاهیم C و D عموم و خصوص من‌وجه هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) B و D می‌توانند تباین نیز با هم داشته باشند.

۲) این فرض قابل تصور نیست.

۳) مفهوم خاص هر مجموعه با خود مجموعه رابطهٔ تساوی دارد به طور مثال رابطه انسان با ویژگی خاصش یعنی ناطق تساوی است. رابطهٔ X و D می‌تواند تباین هم باشد.

(منطق دهم، صفحه‌های ۲۱، ۲۲ و ۳۱)

۱۲۹. گزینه ۲ صحیح است.

موضوع این قضیه من است که ضمایر در جملات، مفهوم جزئی هستند و این قضیه، شخصیه می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) یک جملهٔ امری و انشایی است که قضیه محسوب نمی‌شود.

۳) محمول، قابلیت حمل بر تک‌تک افراد موضوع را دارد، پس قضیهٔ محصوره است.

۴) ساده‌زیستی یک مفهوم کلی است و قضیهٔ محصوره است.

(منطق دهم، صفحهٔ ۵۸)

۱۳۰. گزینه ۳ صحیح است.

مقدمهٔ اصلی قیاس، «بعضی الف ب است» می‌باشد، علامت الف و ب هر دو منفی می‌باشد، پس با فرض اینکه هر کدام هم حد وسط باشند، باز در مقدمهٔ دیگر حد وسط باید مثبت باشد. در گزینهٔ ۱، الف حد وسط است که باز علامت منفی دارد، در گزینهٔ ۲، الف حد وسط است که علامت منفی دارد. در گزینهٔ ۳، ب حد وسط است که علامت مثبت دارد و می‌تواند مقدمه دیگر این قیاس باشد. در گزینهٔ ۴، ب حد وسط است که علامتش منفی است.

(منطق دهم، صفحه‌های ۷۷ و ۷۸)

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

۱۳۱. گزینه ۴ صحیح است.

در این گزینه با استفاده از تمام افراد موفق دانشگاه تهران، مغالطهٔ بزرگ‌نمایی رخ داده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مغالطهٔ توسل به احساسات دارد.

۲) هیچ مغالطه‌ای ندارد زیرا این فرد دارد یک حقیقت را بیان می‌کند.

۳) مغالطهٔ توسل به احساسات دارد.

(منطق دهم، صفحهٔ ۱۱۱)

۱۳۲. گزینه ۲ صحیح است.

آنچنان که می‌دانید روش تفکر فلسفی روش عقلی و قیاسی است و صرفاً با چینش مقدمات، نتیجهٔ عقلی به دست می‌آید.

این استدلال مبتنی بر اصل بنیادین فلسفی است که امتناع اجتماع نقیضین است و به صورت قیاس برهانی بیان شده است.

گزینه‌های ۱ و ۴ جدل است یعنی با مسلمات و باورهای مخاطب نظر او به چالش کشیده می‌شود.

گزینهٔ ۳ هم قیاس است اما نسبت به گزینهٔ ۲ از یک مقدمه استفاده شده که خود نیاز به اثبات دارد و آن اینکه «خداوند نیازمند یا شبیه مخلوقات نیست.»

(فلسفه یازدهم، صفحهٔ ۱۰)

۱۳۳. گزینه ۳ صحیح است.

وجود نظرات متفاوت به معنای نفی اصل واقعیت و شناخت نیست.

سایر گزینه‌ها:

۱) عامل انکار دسترسی به واقعیت از سوی سوفسطائیان بود.

۲ و ۴) سوفسطائیان منکر هر نوع شناختی بودند.

(فلسفه یازدهم، صفحهٔ ۳۴)

۱۳۴. گزینه ۱ صحیح است.

بحث دربارهٔ اینکه شناخت انسان چه اموری را شامل می‌شود، همان بحث دربارهٔ محدوده و قلمرو شناخت است.

سایر گزینه‌ها:

۲) مسألهٔ تطابق شناخت و واقعیت یا همان امکان شناخت

۳) خطاپذیری دانش و پیشرفت آن

۴) تدریجی بودن شناخت

(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

۱۳۵. گزینه ۲ صحیح است.

از نظر کانت، انسان آنچه را که از طریق حس به او می‌رسد، در قالب این مفاهیم و ساختار ذهن درک می‌کند و اگر دادهٔ حسی نباشد، معرفتی نیست و اوگوست کنت تنها راه شناخت را ادراک حسی می‌داند.

(فلسفه یازدهم، صفحهٔ ۶۵)

۱۳۶. گزینه ۳ صحیح است.

وقتی انسان را صرفاً ماشین پیچیده یا حیوان راست‌قامت می‌دانند، قطعاً تمایل فطری انسان به فضایل را انکار خواهند کرد.

سایر گزینه‌ها توصیف چیستی انسان از دیدگاه طبیعت‌گرایان است، نه پیامد نظر آنها.

گزینهٔ ۴، کانت فعل اخلاقی را فقط بدان جهت که وجدان بدان دعوت می‌کند اخلاقی می‌داند. اما هابز و طبیعت‌گرایان نفع را ملاک فعل اخلاقی می‌دانند و می‌گویند: انسان از زمانی که دریافته نفع او در گرو نفع دیگران است، قوانین اخلاقی را ابداع کرد. برای آنها در هر صورت نفع فرد مدنظر است، نه جمع.

(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

۱۳۷. گزینه ۱ صحیح است.

اگر خداوند نیز ما را به کسب فضائل ترغیب و از رذایل منع نماید و برای آنها پاداش و مجازات معین فرماید، میل به فضائل در انسان تقویت می‌شود.

(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۱)

۱۳۸. گزینه ۲ صحیح است.

اینکه ماهیت‌هایی را می‌شناسیم که وجود خارجی ندارند مانند دیو، نشان می‌دهد که وجود و ماهیت با یکدیگر مغایرت دارند. زیرا اگر یکسان بودند با درک ماهیت آن چیز، باید وجودش را هم متوجه می‌شدیم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) این عبارت درست است، ولی دلیلی بر مغایرت ارائه نمی‌کند.

۳) این گزاره حتماً غلط است با توجه به مغایرت وجود و ماهیت، نمی‌توان با درک یکی از آنها دیگری را نیز متوجه شد.

۴) تنها خدا است که وجودش را می‌فهمیم ولی ماهیتش را درک نمی‌کنیم.

(فلسفه دوازدهم، صفحهٔ ۴)

۱۳۹. گزینه ۳ صحیح است.

اینکه حمل کنیم شاعر ادیب است یعنی ادبیات بلد است ظاهراً حملی وجوبی است اما در اصل این حمل است، زیرا می‌توان فرض کرد شاعری با ذوق درونی شعر می‌گوید. (در طول تاریخ بسیاری از شاعران ادیب نبودند) اما در سایر گزینه‌ها همگی حمل‌های وجوبی داریم.

(فلسفه دوازدهم، صفحهٔ ۱۰)

۱۴۰. گزینه ۲ صحیح است.

تمام فلاسفه به غیر از هیوم، برای درک مصادیق علیت معتقدند باید از حس و تجربه کمک بگیریم، پس این نظر مخصوص فلاسفهٔ تجربه‌گرا نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) دکارت خود علیت را نوعی شناخت فطری می‌داند که همراه انسان است.

۳) هیوم علیت را به عنوان یک رابطهٔ غیرضروری و خیالی قبول دارد و اتفاقاً توضیحی که دربارهٔ توالی و تداعی می‌دهد دربارهٔ همین امر است که عده‌ای آن را به اشتباه پذیرفته‌اند.

۴) فلاسفهٔ مسلمان با استفاده از اصل امتناع اجتماع نقیضین، خود اصل علیت را اثبات می‌کنند، نه برعکس.

(فلسفه دوازدهم، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۱۴۱. گزینه ۴ صحیح است.

فردی که این اعتقاد را دارد هیچ‌یک اصول عقلی علیت و زیرمجموعهٔ آن و بحث وجود غایت را رد نکرده است، یعنی معنای اول تا سوم اتفاق را قبول ندارد. پس در اصل این فرد اگر بخواهد یکی از این چهار معنا را قبول کند، معنای چهارم که اصلی درست است را پذیرفته است.

(فلسفه دوازدهم، صفحهٔ ۲۴)

۱۴۲. گزینه ۱ صحیح است.

اگر خداوند را محرک غیرمتحرک بدانیم، پس مجبوریم معتقد باشیم سایر مخلوقات وجود دارند؛ زیرا خداوند را حرکت‌دهنده‌ای دانستیم که حرکت برای خودش است و حرکت‌دهنده، کارش به حرکت درآوردن بقیهٔ چیزهاست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) عبارتی درست است ولی ربطی به سؤال ندارد.

۳) دارا بودن حرکت به معنی ضرورتاً موجود نیست، زیرا چیزهایی دیگری هم حرکت دارند اما ضرورتاً موجود نیستند.

۴) در جهان‌های هستی به واسطهٔ خدا، محرک‌های دیگری نیز وجود دارند اما آن محرک‌ها متحرک هستند.

(فلسفه دوازدهم، صفحهٔ ۳۴)

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

۱۴۳. گزینه ۴ صحیح است.

جهان و اشیا ظهور آن وجود و آن حقیقت متعالی و برتر است. این وجود متعالی همان لوگوس در معنای یک وجود و حقیقت متعالی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) در همهٔ دوره‌ها کاربرد عقل در معنای دستگاه تفکر یکسان بوده است.

۲) مخالفت با عقل در شکل مخالفت با فلسفه و منطق، یک مخالفت غیرمستقیم و ضمنی بوده است، نه علنی.

۳) فلاسفهٔ مسلمان دقیق‌تر و روشن‌تر از فیلسوفان یونان مرتبه‌ای از موجودات را که حقیقت وجودشان مجرد از ماده است را اثبات کردند (عقل در معنای موجود متعالی).

(فلسفه دوازدهم، صفحهٔ ۵۴)

۱۴۴. گزینه ۳ صحیح است.

به عقیدهٔ فارابی (در فلسفهٔ سیاست)، مسیر سعادت انسان و کمال انسان از زندگی اجتماعی می‌گذرد، پس به همین جهت باید هدف اصلی جامعه و مدینه نیز سعادت انسان در دنیا و آخرت باشد.

(فلسفه دوازدهم، صفحهٔ ۷۶)

۱۴۵. گزینه ۲ صحیح است.

یک واقعیت و دو مفهوم ← تمایز دو مفهوم ← کدام واقعی؟ ← دو نظر: اصالت وجود / اصالت ماهیت

با قبول اینکه وجود و ماهیت مغایرت دارد، ناچاریم اشیا و موجودات را مصداق یکی از آنها بدانیم، پس به سمت تشخیص آن می‌رویم که بدانیم اصالت با وجود است یا ماهیت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) برای درک اصالت وجود نیازی نیست حتماً از اصالت ماهیت به آن برسیم زیرا این دو نظر اساساً متضاد هم هستند.

۳) با قبول وجود دو معنا از هر چیزی (وجود و ماهیت) در قدم بعدی مغایرت آنها را متوجه می‌شویم.

۴) فردی که اصالت ماهیتی است نیز مغایرت وجود و ماهیت را پذیرفته است.

(فلسفه دوازدهم، صفحهٔ ۹۳)

اقتصاد

۱۴۶. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

ـ در صورتی‌که پول حفظ ارزش کند، وسیلهٔ مناسبی برای پرداخت‌های آینده و استفاده از حواله‌های بانکی می‌باشد.

ـ اینکه قیمت یک کالا را با قیمت یک کالای دیگر می‌توان مقایسه کرد، به وظیفهٔ پول به عنوان وسیلهٔ سنجش ارزش و مقایسهٔ کالاها با هم اشاره می‌کند.

ـ اینکه افراد در ازای خدمات یا محصول خود پول می‌پذیرند به معنی این است که پول، وسیلهٔ آسان‌سازی مبادلات است و به وظیفهٔ وسیلهٔ پرداخت در مبادلات اشاره دارد.

(اقتصاد دهم، صفحهٔ ۹۸)

۱۴۷. گزینه ۲ صحیح است.

به دلیل آن‌که هزینهٔ تولید دو کالای مس و روی در کشور شیلی در مقابل کشور اندونزی بیشتر است، در نتیجه این کشور، در هیچ‌یک از دو کالای مس و روی مزیت مطلق ندارد و بهتر است در کشور خود کالایی را که با هزینهٔ کمتر و منابع کمتری نیاز دارد، تولید کند و چون شیلی در تولید روی نسبت به مس به منابع کمتری نیاز دارد و هزینهٔ تولید کمتری دارد بهتر است در تولید روی متمرکز شود و مس مورد نیاز خود را از کشور اندونزی خریداری کند.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۱۴۸. گزینه ۱ صحیح است.

الف)

نکته: حداکثر درآمد تولیدکننده در قیمت و مقدار تعادلی رخ می‌دهد.

$۱۲۰۰ \times ۸۰ = ۹۶۰۰۰$

ب) در سطح قیمت ۷۰۰ تومان، میزان تقاضا برابر با ۱۰۰ واحد است و میزان تقاضا در نقطهٔ تعادلی برابر با ۸۰ واحد است.

$۱۰۰ - ۸۰ = ۲۰$

ج) در سطح قیمت ۱۴۰۰ تومان میزان تقاضا برابر با ۶۰ واحد است و میزان عرضه برابر با ۱۰۰ واحد می‌باشد.

$۱۰۰ - ۶۰ = ۴۰$ واحد

توجه: در سوال ذکر نشده که نسبت به نقطهٔ تعادلی سنجیده شود، پس مقدار عرضه را باید با مقدار تقاضا در همان قیمت مقایسه کرد.

(اقتصاد دهم، صفحهٔ ۵۱)

۱۴۹. گزینه ۴ صحیح است.

اتخاذ تصمیمات مناسب دربارهٔ موقعیت شرکت، از نقش‌های کارآفرین محسوب می‌شود. داشتن نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله از ویژگی‌های کارآفرین موفق (پرانگیزه) و دلگرم بودن به موفقیت اقتصادی از ویژگی‌های کارآفرین موفق (خوش‌بین) می‌باشد.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۵ و ۶)

۱۵۰. گزینه ۴ صحیح است.

الف) با توجه به اینکه شبه‌پول مجموع حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت و بلندمدت است و در صورت سوال فقط حساب پس‌انداز بلندمدت داده شده است، ابتدا حجم پول را محاسبه کرده و سپس از نقدینگی کم می‌کنیم.

چک‌پول + سپرده‌های دیداری + اسکناس و مسکوکات = حجم پول در گردش

$= ۴۵۰ + ۱۰۰ + ۳۰۰ = ۸۵۰$ = حجم پول در گردش

شبه‌پول + حجم پول در گردش = نقدینگی

$۲۲۰۰ = ۸۵۰ + x \Rightarrow x = ۲۲۰۰ - ۸۵۰ = ۱۳۵۰$ شبه‌پول

ب)

حساب پس‌انداز بلندمدت + حساب پس‌انداز کوتاه‌مدت = شبه‌پول

$۱۳۵۰ = x + ۴۸۰ \Rightarrow x = ۱۳۵۰ - ۴۸۰ = ۸۷۰$ حساب پس‌انداز کوتاه‌مدت

(اقتصاد دهم، صفحهٔ ۹۸)

۱۵۱. گزینه ۳ صحیح است.

الف)

نکته: هزینهٔ فرصت یک انتخاب، ارزش بهترین گزینهٔ بعدی است که شما هنگام انتخاب از دست داده‌اید.

با حرکت از نقطهٔ N به M کالای x را به اندازهٔ ۹ واحد از دست می‌دهیم تا ۷ واحد بیشتر کالای y را به دست آوریم در نتیجه داریم:

$۹ \times ۵۰۰۰ = ۴۵۰۰۰$

ب) در نقطهٔ F، هیچ‌گونه کالای y را مصرف نکرده‌ایم.

ج) ابتدا با استفاده از نقطهٔ M بودجهٔ خود را به دست می‌آوریم:

$M : ۱۰ \times ۶۰۰۰ = ۶۰۰۰۰$

سپس با تقسیم بودجه به قسمت کالای x تعدادی کالای x را در نقطهٔ F به دست می‌آوریم.

$۶۰۰۰۰ \div ۵۰۰۰ = ۱۲$

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۲۵ و ۲۸)

۱۵۲. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

۲) مهم‌ترین نوع مالیات‌ها، مالیات بر درآمد اشخاص است.

۳) منظور از مالیات بر ارزش‌افزوده، مالیاتی است که از تفاوت ارزش بین کالا و خدمات عرضه‌شده با ارزش کالا و خدمات خریداری شده در دوره‌ای مشخص گرفته می‌شود.

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

۴) مالیات بر مصرف، مالیاتی است که مصرف‌کنندگان کالای خاص در زمان خرید آن کالا (به همراه قیمت کالا) پرداخت می‌کنند.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

۱۵۳. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی موارد نادرست:

الف) مهم‌ترین دلیل برای اندازه‌گیری تولید ناخالص داخلی، نظارت بر تغییرات تولید در طول زمان است.

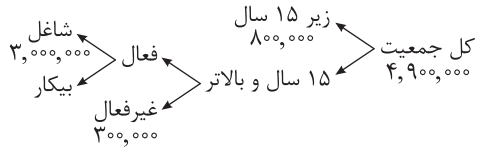
ج) برای به دست آوردن GDP اسمی باید قیمت‌ها را در سال موردنظر (جاری) در نظر بگیریم.

د) الگوی پیشرفت اسلامی ـ ایرانی، آغاز حرکتی مستمر و بلندمدت است برای دست‌یابی به یک الگوی پیشرفت بومی که با فرهنگ ما سازگاری داشته باشد.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۶ و ۱۲۸)

۱۵۴. گزینه ۱ صحیح است.

برای محاسبهٔ آسان‌تر ابتدا با توجه به داده‌های جدول نمودار شاخه‌ای جمعیت را رسم می‌کنیم.

جمعیت بالای ۱۵ سال + جمعیت زیر ۱۵ سال = جمعیت کل

$۴,۹۰۰,۰۰۰ = ۸۰۰,۰۰۰ + x \Rightarrow x = ۴,۹۰۰,۰۰۰ - ۸۰۰,۰۰۰$

$= ۴,۱۰۰,۰۰۰$ جمعیت بالای ۱۵ سال

جمعیت غیرفعال + جمعیت فعال = جمعیت بالای ۱۵ سال

$۴,۱۰۰,۰۰۰ = x + ۳۰۰,۰۰۰ \Rightarrow x = ۴,۱۰۰,۰۰۰ - ۳۰۰,۰۰۰$

$= ۳,۸۰۰,۰۰۰$ جمعیت فعال

جمعیت بیکار + جمعیت شاغل = جمعیت فعال

$۳,۸۰۰,۰۰۰ = ۳,۰۰۰,۰۰۰ + x \Rightarrow x = ۳,۸۰۰,۰۰۰ - ۳,۰۰۰,۰۰۰$

$= ۸۰۰,۰۰۰$ جمعیت بیکار

$\text{نرخ بیکاری} = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times ۱۰۰ \Rightarrow \frac{۸۰۰,۰۰۰}{۳,۸۰۰,۰۰۰} \times ۱۰۰ \simeq ۲۱$ درصد

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۱۵۵. گزینه ۲ صحیح است.

الف)

$\text{ارزش اسمی هر سهم} = \frac{\text{ارزش سهام خریداری شده توسط فرد}}{\text{تعداد سهام خریداری شده}} = \frac{۸۰,۰۰۰,۰۰۰}{۱۶۰۰}$

$= ۵۰,۰۰۰$ تومان

ارزش بازاری هر سهم = (کل سود ÷ تعداد سهام) + ارزش اسمی هر سهم

$(\underbrace{۲۵,۰۰۰,۰۰۰ \div ۱۶۰۰}_{۱۵,۶۲۵}) + ۵۰,۰۰۰ = ۶۵,۶۲۵$

ب)

$\text{خمس} = \frac{۱}{۵} \times (\text{درآمد سالانه} - \text{هزینه‌ها})$

$\text{هزینه‌ها} = ۲,۵۰۰,۰۰۰ + ۵,۰۰۰,۰۰۰ + ۱,۲۰۰,۰۰۰ = ۸,۷۰۰,۰۰۰$

$\text{مازاد درآمد} = \underset{\text{درآمد}}{۲۵,۰۰۰,۰۰۰} - \underset{\text{جمع مخارج}}{۸,۷۰۰,۰۰۰} = ۱۶,۳۰۰,۰۰۰$

$\text{خمس پرداختی} = ۱۶,۳۰۰,۰۰۰ \times \frac{۱}{۵} = ۳,۲۶۰,۰۰۰$

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۳۸ و ۱۵۶)

۱۵۶. گزینه ۳ صحیح است.

نحوهٔ ادارهٔ تعاونی‌ها و شرکت‌ها مانند یکدیگر نیست و فقط نحوهٔ ادارهٔ تعاونی‌ها براساس هر نفر یک رأی است.

(اقتصاد دهم، صفحهٔ ۱۹)

۱۵۷. گزینه ۴ صحیح است.

ـ زمانی که می‌گوییم با در نظر گرفتن منابع یکسان، هزینهٔ تولید تلفن همراه در هند کمتر از چین است به داشتن مزیت مطلق هند در تولید تلفن همراه اشاره می‌کنیم.

ـ زمانی که می‌گوییم هند برای تولید هر ۱ کیلو چای از ۵ کیلو برنج صرف‌نظر می‌کند و چین برای تولید هر ۱ کیلو چای از ۷ کیلو برنج صرف‌نظر می‌کند یعنی هند در تولید چای هزینهٔ فرصت کمتری متحمل می‌شود و در چای مزیت مطلق دارد.

نکته: زمانی که معیار مقایسهٔ یک محصول بین کشورهای مختلف هزینهٔ تولید محصول (قیمت تمام‌شده) است، هر کشوری که آن محصول را با هزینهٔ کمتر تولید کند در تولید آن محصول مزیت مطلق دارد.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۱۵۸. گزینه ۴ صحیح است.

ایجاد نهادهای توانمندسازی، تأسیس صندوق‌های قرض‌الحسنه و فعالیت‌های جهادی، همگی از وظایف مردم در مقابله با بیکاری و فقر است.

حمایت از شرکت‌های تولیدی از وظایف دولت در مواجهه با بیکاری و فقر است.

(اقتصاد دهم، صفحهٔ ۹۰)

۱۵۹. گزینه ۲ صحیح است.

پیامدهای افزایش درآمدهای نفتی در زمان پهلوی:

۱ـ درآمدهای نفتی با تبدیل ایران به بازار مصرفی کالاهای کشورهای صنعتی و غفلت از اقتصاد مردمی، بر مشکلات اقتصاد ایران افزود.

۲ـ دولت با هدف ایجاد توسعه در کشور به اجرای طرح‌های عمرانی متعدد پرداخت و به این ترتیب، بخشی از درآمدهای نفتی کشور، صرف ساخت‌وساز شد.

۳ـ در نتیجهٔ افزایش درآمدهای نفتی، قدرت اقتصادی دولت افزایش یافت.

(اقتصاد دهم، صفحهٔ ۱۰۹)

۱۶۰. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی موارد نادرست:

ـ مقایسه بین مجموع درآمدها و هزینه‌ها سومین مرحله از مراحل بودجه‌بندی است نه دومین.

ـ زمانی که از یک کالا چند بار استفاده می‌کنیم، یعنی از روش بازمصرف در مصرف مسئولانه «۶ ب» استفاده کرده‌ایم نه روش بازیافت.

ـ اگر سود شرکتی که در بازار سرمایه فعالیت می‌کند دائماً افزایش یابد متقاضی و خریدار آن نوع سهام زیاد می‌شود و در نتیجه قیمت بازاری یا ثانویهٔ آن دائماً افزایش می‌یابد نه قیمت اسمی.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۳۷، ۱۳۸، ۱۴۶، ۱۴۹ و ۱۵۶)

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir